

Møteinnkalling

Møtested

Harald Hårfagres gt. 1, Styrerrommet

Dato

17.06.2025

Tidspunkt

09:00

Saksliste og sakspapirer følger vedlagt.

Eventuelle forfall bes meldt snarest til Turid Høyland via e-post turid.hoyland@uib.no.

Bergen, 11.06.2025

Med vennlig hilsen

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Innkalling er sendt til:

Nora Nyhagen Opsahl

Torodd Kinn

Vegard André Holand Løknes

Annika Svendal Os

Sjur Selsvik

Kjersti Bale

Laura Saetveit Miles

Linnea Reitan Jensen

Hans Marius Hansteen

Tove Ingebjørg Fjell

Svein Ivar Angell

Ole Thomassen Hjortland

Camilla Brautaset

Saksliste

Saksnr.	Tittel	Lukket
S 56/25	Godkjenning av innkalling og saksliste	
S 57/25	Fullmaktsaker 17.06.2025	
RS 16/25	Referat fra møte 13.06.2025 - Informasjons- og drøftingsutvalget	
RS 17/25	Protokoll Forsknings- og forskerutdanningsutvalget (FFU) 4.6.2025	
RS 18/25	Protokoll fra Studiestyret 04.06.25	
RS 19/25	Godkjente disputasar ved Det humanistiske fakultet	
RS 20/25	Orientering om valg 2025 - dekan og prodekan, gruppe C og D til fakultetsstyret	
S 58/25	Valg av medlemmer og varamedlemmer, gruppe A, for perioden 01.08.2025-31.07.2029	
S 59/25	Valg av medlemmer og varamedlemmer, gruppe B, for perioden 01.08.2025-31.07.2026	
S 60/25	Regnskap per april 2025	
S 61/25	Budsjettering av undervisningsressurser og bruk av arbeidstidsregnskap ved Det humanistiske fakultet - Rapport fra arbeidsgruppe	
S 62/25	Publiseringsstrategi - Det humanistiske fakultet 2025-2030	
S 63/25	Implementeringa av studieporteføljeprojektet	
S 64/25	Reakkredittering av ph.d.-programmet ved Det humanistiske fakultet	
S 65/25	Rapport frå studiekvalitetskomiteen ved HF med tilråding om reakkredittering	
S 66/25	Fellesemne i første semester - LES100 Les og skriv	
S 67/25	Revisjon av veileder for bedømming av stilling som førsteamanuensis	
S 68/25	Opprykk til professor - Oppnevning av sakkyndig komite	
S 69/25	Opprykk til professor - Oppnevning av sakkyndig komite	
S 70/25	Oppnevning av sakkyndig komité - opprykk til professor	
S 71/25	Søknad om opprykk til førstelektor etter kompetanse	
S 72/25	Søknad om opprykk til professor etter kompetanse	
S 73/25	Ansettelse som førsteamanuensis i moderne europeisk økonomisk historie ved X Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap	
S 74/25	Vurdering av stilling i forbindelse med at program for etter- og videreutdanning av lærere (KFK) legges om - fagområdet fransk	X
S 75/25	Vurdering av stillinger etter at program for etter- og videreutdanning av lærere (KFK) legges om - fagområdet nordisk	X

Ettersendes:

- *RS 16/25 Referat fra møte 13.06.2025 – Informasjons- og drøftingsutvalget*
- *RS 18/25 Protokoll fra Studiestyret 04.06.25*
- *S 67/25 Revisjon av veileder for bedømming av stilling som førsteamanuensis ved HF*

- *S 74/25 Vurdering av stilling i forbindelse med at program for etter- og videreutdanning av lærere (KFK) legges om - fagområdet fransk (U/O)*
- *S 75/25 Vurdering av stillinger etter at program for etter- og videreutdanning av lærere (KFK) legges om - fagområdet nordisk (U/O)*

S 56/25 Godkjenning av innkalling og saksliste

Styre
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Arkivreferanse
2025/242
Styresak
57/25

Dokumentdato
08.06.2025
Møtedato
17.06.2025

Saker tatt på fullmakt i tilsettingsrådet ved Det humanistiske fakultet etter fakultetsstyremøte 06.05.2025:

Tilsettingsrådets sak nr.: **Elements saksnr.:**

16-2025

22/14972

Forlengelse av bistilling som førsteamanuensis II ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier

Trude Bukves åremål i 20 % bistilling som førsteamanuensis II i norsk som andrespråk knyttet til Prisme ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier utvides med perioden fra og med 01.08.2025 til og med 31.12.2025.

Tilsettingsrådets sak nr.: **Elements saksnr.:**

26-2025

22/3395

Forlengelse av postdoktorstilling ved Senter for vitenskapsteori

Aiste Klimasaukaite postdoktorstilling forlenges fra 01.05.2025 til og med 15.06.2025 for undervisningsoppgaver som karrierefremmende arbeid.

Tilsettingsrådets sak nr.: **Elements saksnr.:**

28-2025

24/14883

Ansettelse som stipendiat knyttet til DARKLAX-prosjektet ved Institutt for fremmedspråk

Vladia Torres ansettes som stipendiat i spansk språk og latinamerikastudier ved Institutt for fremmedspråk for en åremålsperiode på fire år. Tidspunkt for oppstart skjer etter avtale med fakultet og institutt.

Som reserve rangeres:

1. Julian Reingold.
2. Rocío Cano Cubillos.

Tilsettingsrådets sak nr.: **Elements saksnr.:**

29-2025

25/3206

Ansettelse som vitenskapelig assistent knyttet til prosjektet NONMANUAL ved LLE

Carla Miquel Blasco ansettes i midlertidig 50 % stilling som vitenskapelig assistent knyttet til prosjektet NONMANUAL med varighet til 31.12.2025 med mulighet til forlengelse. Tidspunkt for oppstart skjer etter avtale med fakultet og institutt.

Tilsettingsrådets sak nr.: **Elements saksnr.:**

30-2025

23/13017

Forlengelse av bistilling som førsteamanuensis II ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier

Maria Engbergs 20 % bistilling som førsteamanuensis II i digital kultur ved LLE forlenges med åremålsperioden fra og med 01.09.2025 til og med 31.08.2027.

Tilsettingsrådets sak nr.:

Elements saksnr.:

31-2025

24/14704

Ansettelse i åremål som vitenskapelig assistent ved Senter for digitale fortellinger – to stillinger

Azza Sakr ansettes i 20 % stilling i åremål som vitenskapelig assistent knyttet til redaksjonelt arbeid ved Senter for digitale fortellinger, for en åremålsperiode på ett år med mulighet til forlengelse. Stillingen er tilknyttet CDN. Tiltredelsesdato avtales med fakultet og senter.

Som reserve rangeres:

1. Tiril Hanssen Sørum.
2. Pernille Ringdal.

Pedro Queirós Pinto ansettes i 20 % stilling i åremål som vitenskapelig assistent knyttet til dokumentering av nye sjangre ved Senter for digitale fortellinger, for en åremålsperiode på ett år med mulighet til forlengelse. Stillingen er tilknyttet XDN-prosjektet. Tiltredelsesdato avtales med fakultet og senter.

Som reserve rangeres:

1. Pouria Kazemi.
2. Esteban Piedrahita.

Tilsettingsrådets sak nr.:

Elements saksnr.:

32-2025

24/15206

Forlengelse av stilling som vitenskapelig assistent knyttet til AI Stories ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier

Elise Marie Strand Hagens ansettelse som vitenskapelig assistent i 20 % stilling knyttet til AI STORIES ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier forlenges med perioden 01.07.2025-24.11.2026.

Tilsettingsrådets sak nr.: **Elements saksnr.:**

33-2025 24/12827

Ansettelse som postdoktor i digitale fortellinger tilknyttet LEAD AI ved Senter for digitale fortellinger, LLE

Dominic Ford ansettes i treårig åremål som postdoktor i digitale fortellinger tilknyttet LEAD AI-programmet ved Senter for digitale fortellinger ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier. Tiltredelsesdato avtales med fakultet og institutt.

Som reserve rangeres:

1. Daniella Gati.
 2. Nuno Atalaia.
 3. Terhi Marttila.
 4. Nataliya Gorbina.
-

Tilsettingsrådets sak nr.: **Elements saksnr.:**

34-2025 2021/9609

Forlengelse av ekstraerverv i 20% stilling som førsteamanuensis i historie ved Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap

Thomas Ewen Daltveit Slettebø's ekstraerverv i 20% stilling som førsteamanuensis i historie ved Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap forlenges med åremålsperioden fra og med 01.08.2025 til og med 31.07.2027.

Tilsettingsrådets sak nr.: **Elements saksnr.:**

35-2025 2022/2634

Utpeking av daglig leder ved Det norske studiesenter i Storbritannia for perioden 01.08.2025 til og med 31.07.2027

Knut Øystein Høvik utpekes til funksjon som daglig leder ved Det norske studiesenter i Storbritannia for perioden 01.08.2025 til og med 31.07.2027.

Som reserve rangeres:

1. Cassandra Falke.
-

Forslag til vedtak

Fakultetsstyret tar fullmaktsakene til orientering.

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Styre
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Arkivreferanse
2025/242
Styresak
16/25

Dokumentdato
10.06.2025
Møtedato
17.06.2025

Referat fra møte 13.06.2025 - Informasjons- og drøftingsutvalget

Ettersendes.

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

10.06.2025/Turid Høyland

Styre
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Arkivreferanse
2025/2861
Styresak
17/25

Dokumentdato
06.06.2025
Møtedato
17.06.2025

Protokoll Forsknings- og forskerutdanningsutvalget (FFU) 4.6.2025

Vedlegg:

1. Protokoll fra FFU 4.6.2025

06.06.2025/Kirsten Moen

PROTOKOLL

Forsknings- og forskerutdanningsutvalget (FFU)

04.06.2025 kl. 09:15-11.00

Til stede:

Ole Hjortland, Kirsi Salonen (vara AHKR), Anders Marcussen Gullestad (LLE), Torfinn Thomesen Huvenes (FOF), Torjus Midtgarden (settevara SVT/SKOK), Tore Fjetland Øgaard (B), Melanie Susan Fieldseth (B), Christoffer Janson (D)

Observatør: Jostein Gundersen (KMD)

Forfall: Randi Synnøve Koppen (IF)

Fra administrasjonen: Kirsten Moen, Julie Alver Tønsaker, Elisabeth Shaw Hausvik, Cecilie Veum, Elisabeth Aksevoll

I. Innkalling og saksliste

Godkjent.

II. Protokoll fra FFU 23.04.2025

(tidligere godkjent)

Sykefravær blant stipendiater, presentasjon ved Arve Sennesvik, seksjonssjef HR

III. Saker: forskerutdanning

PS 09/25 Krav om karriereplan for alle stipendiater

Vedtak: Programstyret tar saken til etterretning.

PS 10/25 Oppfølging av 6-årig programevaluering: Reakkreditering av fakultetets ph.d.-program

Vedtak:

Styret for ph.d.-programmet ved Det humanistiske fakultet slutter seg til vurderingskomitéens konklusjon når det gjelder ph.d.-programmets overordnede kvalitet, og råder fakultetsstyret til å reakkreditere fakultetets ph.d.-program.

PS 11/25 Oppfølging av 6-årig programevaluering: Tilbud om kurs i universitetspedagogikk

Vedtak:

Programstyret tar saken til etterretning.

PS 12/25 Oppfølging av o-sak VI a) 23.04.2025: Endringer i kvalifikasjonskravene for opptak

Vedtak:

Programstyret godkjenner fakultetets forslag til endringer i ph.d.-programmet ved Det humanistiske fakultet med virkning for utlysninger fra og med dags dato, og for opptak av eksterne kandidater fra og med dags dato.

PS 13/25 Oppdatering av programstyrets mandat ifm. endringer i programbeskrivelsen

Vedtak:

Programstyret ber fakultetsledelsen om å legge frem et ferdig utkast til nytt mandat.

PS 14/25 Oppretting av nytt felles ph.d.-emne ved AHKR

Vedtak:

Programstyret godkjenner emnebeskrivelsen for AHKR900 og ber fakultetet om å opprette emnet for undervisning høsten 2025.

IV. Orienteringssaker: forskerutdanning

- a. Oppfølging av PS 5/25 Oppfølging av kandidater etter endt finansiering
- b. Oppfølging av PS 6/25 Retningslinjer til gjenbruk av tekst i ph.d.-utdanningen

V. Saker: forskning

FU 07/25 Veikart for forskningsinfrastruktur ved HF

Vedtak:

FFU godkjenner veikart for forskningsinfrastruktur ved HF 2025.

FU 08/25 Publiseringsstrategi HF

Vedtak:

Prodekan får fullmakt til å ferdigstille publiseringsstrategi for HF i tråd med innspillene som kom frem i møtet.

FU 09/25 Løypemelding nr. 3 for eksterntfinansiert forskning

Vedtak:

FFU tar saken til orientering.

VI Orienteringssaker: forskning

- a. Informasjon og rutine for prosjektetableringsstøtte (PES) ved HF 2025-2027
- b. Informasjon og rutine for mentorordning til ERC-søkere ved HF 2025
- c. Overgang fra Cristin og BORA til Nasjonalt vitenarkiv (NVA)
- d. Saker fra Universitetets innovasjonsutvalg, [21. mai](#)
- e. [Program for forskningsledelse](#) - frist for påmelding er 8.juni
- f. [Møteplan for FFU høsten 2025](#)

Eventuelt

Ole Hjortland
prodekan

Julie Alver Tønsaker
seksjonssjef,
seksjon for studier og forskerutdanning

Kirsten Moen
seksjonssjef,
seksjon for forskning og formidling

Styre
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Arkivreferanse
2025/242
Styresak
18/25

Dokumentdato
11.06.2025
Møtedato
17.06.2025

Protokoll fra Studiestyret 04.06.25

Ettersendes.

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

11.06.2025/Turid Høyland

Styre
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Arkivreferanse
2025/242
Styresak
19/25

Dokumentdato
08.06.2025
Møtedato
17.06.2025

Godkjente disputasar ved Det humanistiske fakultet

Følgjande kandidatar er kreerte til ph.d. ved Det humanistiske fakultet sidan førre rapport vart lagt fram for fakultetsstyret 28.01.2025:

2016/12477 Ph.d.-graden – Samantha Leanne Smith - Fagområde: kunsthistorie

Avhandlingstittel: Tracing the Image. The Absence/Presence of the Holy Shroud in Sixteenth-Century Bologna.

Oppstartdato: 01.01.2017.

Disputasdato: 14.03.2025.

Hovedveileder: Henning Laugerud, HF/UiB.

Biveiledere: John Ødemark, HF/UiO.

2021/1232 Ph.d.-graden – Mohamed Aidarus Noor – Fagområde: historie

Avhandlingstittel: Becoming a Canon: Texts, Community and Authority in the Canonization of Minhāj al-ṭālibīn wa-ʿumdat al-muftīn on the Swahili Coast, 1856-1963 CE.

Oppstartdato: 19.11.2020.

Disputasdato: 09.05.2025.

Hovedveileder: Anne Katrine. Bang, UiB/HF.

Biveileder: Erik Hovden, UiB/HF.

Biveileder: Christian Mauder, Freie Universität Berlin.

2020/13770 Ph.d.-graden – Marie Lund Stokka – Fagområde: Nordisk språkvitenskap

Avhandlingstittel: Grammatical Gender in Latin American Heritage Norwegian.

Oppstartdato: 01.01.2021.

Disputasdato: 30.05.2025.

Hovedveileder: Kari Kinn, UiB/HF.

Biveileder: Silvina Montrul, University of Illinois.

Camilla Brautaset
dekan

08.06.2025/Elisabeth Akselvoll

Styre
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Arkivreferanse
2025/347
Styresak
20/25

Dokumentdato
10.06.2025
Møtedato
17.06.2025

Orientering om valg 2025 - dekan og prodekan, gruppe C og D til fakultetsstyret

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Protokoll fra møte i Valgstyret ved Det humanistiske fakultet 22.05.2025 – Valg av dekan og prodekan.
- Protokoll fra møte i Valgstyret ved Det humanistiske fakultet 10.06.2025.
- Protokoll for vårallmøte for Humanistisk Studentutvalg

Bakgrunn

Våren 2025 har det vært valg av dekan og prodekan, samt medlemmer til fakultetsstyret og instituttråd. Valg av dekan og prodekan ble gjennomført som flertallsvalg mellom 19.-22. mai, med følgende resultat (fra «*Protokoll fra møte i Valgstyret ved Det humanistiske fakultet 22.05.2025*»):

«Camilla Brautaset og Eivind Heldaas Seland er valgt til henholdsvis dekan og prodekan ved Det humanistiske fakultet, Universitetet i Bergen for perioden 01.08.2025 – 31.07.2029.»

Valg av medlemmer til gruppe A og B i fakultetsstyret holdes med fakultetsstyret som valgforsamling, jf. Valgreglementet § 23-3. Valg av medlemmer til gruppe C ble gjennomført som preferansevalg mellom 2.-6. juni, med følgende resultat (fra «*Protokoll fra møte i valgstyret ved Det humanistiske fakultet 10.06.2025*»):

Valgt kandidat: Signe Nilssen

Valgte varakandidater:

1. vara: Anne Mailin Selland
2. vara: Eleni Solstad
3. vara: Marit Matthiessen
4. vara: Magnus Halsnes

Valg av medlemmer til gruppe D ble gjennomført med Humanistisk studentutvalgs allmøte som valgforsamling den 07.05.2025, jf. Valgreglementet § 10-3, 1. Under allmøtet ble følgende valgt som medlemmer:

- Nora Nyhagen Opsahl
- Sjur Selsvik
- Fillip Rønning Jakobsen

Følgende ble valgt som varamedlemmer:

- Jonas Joel Joseph

- Maria Sorkness Økland
- Vegard André Holand Løknes
- Martin Borgar Nilsen
- Anne Aurora Ekeland Bjørkly

Forslag til vedtak

Fakultetsstyret tar saken til orientering.

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Protokoll fra møte i Valgstyret ved Det humanistiske fakultet 22.05.2025

Til stede: Øyvind Gjerstad (nestleder), André Eilertsen, Ayla Tessem, Turid Høyland (sekretær)

Forfall: Ann-Kristin Helland Gujord (leder) grunnet inhabilitet, Jakob Giertsen Kjelby

Valgstyrets ansvar

Valgstyret ved Det humanistiske fakultet (HF) har ansvaret for å avvikle følgende valg:

- Dekan og prodekan
- Medlemmer og varamedlemmer i gruppen av fast vitenskapelig ansatte, gruppe A, til fakultetsstyret og instituttrådene
- Medlemmer og varamedlemmer i gruppen av midlertidig vitenskapelig ansatte, gruppe B, til fakultetsstyret og instituttrådene
- Medlemmer og varamedlemmer i gruppen av teknisk og administrativ ansatte, gruppe C, til fakultetsstyret og instituttrådene

Denne protokollen gjelder dekanvalg og består av tre deler. Den første delen redegjør for kandidatene, valgform og valgavvikling. Den andre delen er redegjørelse for råtallene fra det elektroniske valgsystemet som ble brukt ved årets valg. Den tredje delen er utregningen av resultatet.

1. Forslag, kandidater, valgform og valgavvikling

Forslag og kandidater

Ifølge *Valgreglement for Universitetet i Bergen* § 22-2 (1) skal dekan og prodekan velges under ett. Dette innebærer at et forslag må inneholde både en dekankandidat og en prodekankandidat, og at velgerne skal stemme på begge under ett.

Forslagsfristen ble kunngjort på HFs valgside og via e-post til alle ansatte 10.02.2025. Fristen ble satt til 07.04.2025 kl. 12.00, og det ble sendt ut påminnelse i HFs nyhetsbrev den 14.03.2025.

Innen fristen var det kommet inn to forslag:

- Camilla Brautaset (dekankandidat) og Eivind Heldaas Seland (prodekankandidat)
- Anne Beate Maurseth (dekankandidat) og Laura Saetveit Miles (prodekankandidat)

I det følgende omtales disse som «kandidatene».

Valgstyret behandlet forslagene i møte 08.04.2025 og konstaterte at kandidatene var valgbare, og at forslagene ble fremsatt i rett tid på rett måte. Forslagene ble derfor godkjent.

Det ble bestemt å kunngjøre de innkomne og godkjente foreslåtte kandidatene for velgerne på nettsiden og via e-post den 09.04.2025, samt minne om at det vil bli avholdt elektronisk valg av dekan og prodekan mellom 19.-22. mai 2025.

Det ble holdt valgmøter 05.05.2025 (fysisk) og 13.05.2025 (digitalt) der deltakerne fikk lagt frem sine valgplattformer og hvor ansatte og studenter kunne stille spørsmål til kandidatene. Valgstyret kunngjorde møtene på HF's valgside og har i tillegg informert alle ansatte via nyhetsbrev og felles e-post. Kandidatene sin valgplattform ble lenket til på HF's valgside i etterkant av første valgmøte.

Valgform og valgavvikling

Valget ble gjennomført som flertallsvalg, jf. valgreglementets § 22-2 (3). Dette innebærer at for å bli valgt, må en kandidat ha mer enn 50 % av de avlagte stemmene. Stemmene skal vektes slik:

Ansatte: 75 %
Studenter: 25 %

Valgperioden ved det elektroniske valget var fra 19.05.2025 kl. 09.00 til 22.05.2025 kl. 12.00. Sekretær for Det sentrale valgstyret ved UiB startet og avsluttet valget til disse tidene.

Det ble sendt e-post til alle stemmeberettigede med valginformasjon da valget åpnet, samt onsdag 21.05.2025 og siste virkedag før det ble avsluttet, torsdag 22.05.2025. Det gikk også ut informasjon om valget via MittUiB til alle studenter.

2. De avgitte stemmene; råttall

a) Manntallet

Ved avslutningen av valget inneholdt manntallet over de stemmeberettigede:

419 ansatte
3451 studenter
=3870 personer med stemmerett

b) Deltakelse

Det ble avgitt 421 stemmer, som utgjør 10,9 % av de stemmeberettigede. Stemmene fordelte seg slik blant de ulike gruppene av velgere:

Ansatte: 306 stemmer. Dette utgjør 73,03 % av de stemmeberettigede.
Studenter: 115 stemmer. Dette utgjør 3,33 % av de stemmeberettigede.

Det var 12 blanke stemmer, herav 3 fra studentene og 9 fra ansatte.

c) Stemmer på kandidatene

Camilla Brautaset/Eivind Heldaas Seland:

Stemmer fra ansatte: 156
Stemmer fra studenter: 53

Anne Beate Maurseth/Laura Saetveit Miles:

Stemmer fra ansatte: 141
Stemmer fra studenter: 59

3. Utregning av resultat

Vi regner først ut kandidatenes stemmeandel for hver valgkrets (blanke stemmer er sett bort fra):

Gruppe	Brautaset/Seland	Maurseth/Miles
Ansatte	52,5 %	47,5 %
Studenter	47,3 %	52,7 %

Deretter vektes disse resultatene i henhold til reglementet (75 % for ansattstemmer og 25 % for studentstemmer):

Brautaset/Seland: $52,5 \% \times 75 \% + 47,3 \% \times 25 \% = 51,2 \%$

Maurseth/Miles: $47,5 \% \times 75 \% + 52,7 \% \times 25 \% = 48,8 \%$

Etter å ha kontrollert tallene, legger valgstyret til grunn at tabellen her gjengir det riktige valgresultatet.

a) Prosentvis fordeling av stemmene

Den prosentvise fordelingen av de vektete stemmene er slik:

Camilla Brautaset/Eivind Heldaas Seland: 51,2 %

Anne Beate Maurseth/Laura Saetveit Miles: 48,8 %

Valgresultat

Camilla Brautaset og Eivind Heldaas Seland er valgt til henholdsvis dekan og prodekan ved Det humanistiske fakultet, Universitetet i Bergen for perioden 01.08.2025 – 31.07.2029.

Klage

Klage over valget kan fremsettes innen 29.05.2025. Eventuelle klager stiles til Valgstyret ved Det humanistiske fakultet og sendes til sekretariatet. For at en klage skal være rettidig, må den ha kommet inn til valgstyrets sekretariat senest kl. 15.00 den 29.05.2025.

Bergen, 22.05.25

Øyvind Gjerstad (fungerende leder)

Ayla Tessem

André Eilertsen

Jakob Giertsen Kjelby

Turid Høyland (sekretær)

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Valgstyret ved Det humanistiske fakultet, Universitetet i Bergen
Protokoll – valg av kandidater til gruppe C i fakultetsstyret og til gruppe A i instituttråd, sak 25/347

Protokoll fra møte i Valgstyret ved Det humanistiske fakultet 10.06.2025

Til stede: Ann-Kristin Helland Gujord (leder), Øyvind Gjerstad (nestleder), André Eilertsen, Ayla Tessem, Jakob Giertsen Kjelby, Turid Høyland (sekretær)

Valgstyret ved Det humanistiske fakultet (HF) har ansvaret for å avvikle følgende valg:

- Dekan og prodekan
- Medlemmer og varamedlemmer i gruppen av fast vitenskapelig ansatte, gruppe A, til fakultetsstyret og instituttrådene
- Medlemmer og varamedlemmer i gruppen av midlertidig vitenskapelig ansatte, gruppe B, til fakultetsstyret og instituttrådene
- Medlemmer og varamedlemmer i gruppen av teknisk og administrativ ansatte, gruppe C, til fakultetsstyret og instituttrådene

Møtet omhandlet valg av medlem og varamedlemmer til gruppe C i fakultetsstyret, samt valg av medlemmer og varamedlemmer til gruppe A i instituttråd ved AHKR, LLE og FOF.

Valg av ansatte fra gruppe C til fakultetsstyret samt fra gruppe A til instituttrådet ved AHKR, LLE og FOF ble holdt som elektronisk valg. Valget pågikk i perioden 02.06.25 kl. 09.00 til 06.06.25 kl. 12.00. Valgoppgjøret ble gjennomført 06.06.25. De øvrige valgene av ansatte vil gjennomføres med henholdsvis det avtroppende fakultetsstyret og de avtroppende instituttrådene som valgforsamling.

Styrevalget for gruppe D, studentene, ble holdt 07.05.25 og ble avviklet som allmøte i regi av Humanistisk studentutvalg (HSU). Resultatet går fram av egen protokoll. Valg av studentrepresentanter til instituttrådene er delegert til fagutvalgene/instituttutvalgene ved de respektive instituttene.

Forslag og kandidater

Forslagsfristen ble kunngjort på HF's valgside og via e-post til alle ansatte 10.02.2025. Fristen ble satt til 02.05.2025 kl. 12.00, og det ble sendt ut påminnelse i HF's nyhetsbrev den 09.04.2025.

Fakultetsstyret

Innen utløpet av fristen var det ikke mottatt tilstrekkelig antall kandidatforslag i gruppe A eller B. Nominasjonskomiteen ble iverksatt og fikk forslagsfrist 20.05.2025.

Gruppe A:

Professor Yngve Flo (medlem)
Førsteamanuensis Hans Marius Hansteen (medlem)
Professor Kari Soriano Salkjelsvik (medlem)
Professor Christine Hamm (medlem)
Førsteamanuensis Jan Reinert Karlsen (1. vara)
Professor Agnete Nesse (2. vara)
Førsteamanuensis André Eiermann (3. vara)

Valgstyret godkjente forslagene. Ettersom det er avklart hvem som skal være henholdsvis medlem og varamedlemmer, vil valget skje med det avtroppende fakultetsstyret som valgforsamling i tråd med valgreglementet § 23-3.

Gruppe B:

Stipendiat Alma Oftedal (medlem)
Stipendiat Sunniva Árja Tobiasen (varamedlem)
Stipendiat Audun Syltevik (varamedlem)

Valgstyret godkjente forslagene. Ettersom det er avklart hvem som skal være henholdsvis medlem og varamedlemmer, vil valget skje med det avtroppende fakultetsstyret som valgforsamling i tråd med valgreglementet § 23-3.

Gruppe C:

Rådgiver Signe Nilssen
Rådgiver Magnus Halsnes
Seniorkonsulent Marit Matthiessen
Seniorkonsulent Anne Mailin Selland
Seniorkonsulent Eleni Solstad

Valgstyret godkjente forslagene.

Institutttrådene**AHKR**

Innen utløpet av fristen var det ikke mottatt tilstrekkelig antall kandidatforslag i gruppe B. Nominasjonskomiteen ble iverksatt og fikk forslagsfrist 20.05.2025.

Gruppe A:

Professor Visa Immonen
Professor Daniela Hofmann
Professor Tove Fjell
Førsteamanuensis Tina Paphitis
Førsteamanuensis Margrete Visscher
Professor Yngve Flo
Førsteamanuensis Laura Feldt
Professor Bjørn Ola Tafjord

Valgstyret godkjente forslagene.

Gruppe B:

Postdoktor Hannah Kristine Lunde (medlem)
Stipendiat Ingrid Serenne Aakre Kibsgård (varamedlem)
Stipendiat Ingvild Jensen Haldorsen (varamedlem)

Valgstyret godkjente forslagene. Ettersom det er avklart hvem som skal være henholdsvis medlem og varamedlemmer, vil valget skje med det avtroppende institutttrådet som valgforsamling i tråd med valgreglementet § 24-3.

Gruppe C:

Seniorkonsulent Anne Mailin Selland (medlem)
Seniorkonsulent Torunn Saunes (varamedlem)
Seniorkonsulent Kjersti Ure Engevik (varamedlem)
Rådgiver Jan Jacob Hoffman (varamedlem)

Valgstyret godkjente forslagene. Ettersom det er avklart hvem som skal være henholdsvis medlem og varamedlemmer, vil valget skje med det avtroppende instituttrådet som valgforsamling i tråd med valgreglementet § 24-3.

LLE

Innen utløpet av fristen var det ikke mottatt tilstrekkelig antall kandidatforslag i gruppe B eller C. Nominasjonskomiteen ble iverksatt og fikk forslagsfrist 20.05.2025.

Gruppe A:

Universitetslektor Hilde Vikøyr Brynjulfsen
Professor Kari Kinn
Førsteamanuensis Wolfgang Hottner
Førsteamanuensis André Eiermann
Professor Jørgen M. Sejersted
Førsteamanuensis Helen Frances Leslie-Jacobsen
Professor Henning Laugerud
Universitetslektor Sunniva P. Johansen
Professor Pär Sandin

Valgstyret godkjente forslagene.

Gruppe B:

Stipendiat Jon Martin Perander (medlem)
Stipendiat Julie Bergmann (varamedlem)
Stipendiat Sander Jensen Schipper (varamedlem)

Valgstyret godkjente forslagene. Ettersom det er avklart hvem som skal være henholdsvis medlem og varamedlemmer, vil valget skje med det avtroppende instituttrådet som valgforsamling i tråd med valgreglementet § 24-3.

Gruppe C:

Seniorkonsulent Linnea Reitan Jensen (medlem)
Seniorkonsulent Lisa Dalby Pedersen (varamedlem)
Rådgiver Anna Polster (varamedlem)
Prosjektleder Ola Roth Johnsen (varamedlem)

Valgstyret godkjente forslagene. Ettersom det er avklart hvem som skal være henholdsvis medlem og varamedlemmer, vil valget skje med det avtroppende instituttrådet som valgforsamling i tråd med valgreglementet § 24-3.

IF

Innen utløpet av fristen var det ikke mottatt tilstrekkelig antall kandidatforslag i gruppe A, B eller C. Nominasjonskomiteen ble iverksatt og fikk forslagsfrist 20.05.2025.

Gruppe A:

Professor Dagmar Haumann (medlem)
Forsker Craig Grocott (medlem)
Professor Kjetil Berg Henjum (medlem)
Førsteamanuensis Eirik Hovden (medlem)
Førsteamanuensis Sigrid Johanna Ørevik (medlem)

Førsteamanuensis Misuzu Shimotori (varamedlem)
Førsteamanuensis Brita Lotsberg Bryn (varamedlem)

Valgstyret godkjente forslagene. Ettersom det er avklart hvem som skal være henholdsvis medlem og varamedlemmer, vil valget skje med det avtroppende instituttrådet som valgforsamling i tråd med valgreglementet § 24-3.

Gruppe B:

Stipendiat Alma Oftedal (medlem)
Stipendiat Alison Jones Rød (varamedlem)

Valgstyret godkjente forslagene. Ettersom det er avklart hvem som skal være henholdsvis medlem og varamedlemmer, vil valget skje med det avtroppende instituttrådet som valgforsamling i tråd med valgreglementet § 24-3.

Gruppe C:

Seniorkonsulent Eleni Kontodima Solstad (medlem)
Rådgiver Deirdre Smith (varamedlem)
Seniorkonsulent Charlotte Hallberg (varamedlem)

Valgstyret godkjente forslagene. Ettersom det er avklart hvem som skal være henholdsvis medlem og varamedlemmer, vil valget skje med det avtroppende instituttrådet som valgforsamling i tråd med valgreglementet § 24-3.

FOF

Innen utløpet av fristen var det ikke mottatt tilstrekkelig antall kandidatforslag i gruppe A, B eller C. Nominasjonskomiteen ble iverksatt og fikk forslagsfrist 20.05.2025.

Gruppe A:

Førsteamanuensis Hans Marius Hansteen
Førsteamanuensis Vibeke Andrea Tellmann
Professor Julie Zahle
Førsteamanuensis Mette Hansen
Førsteamanuensis Anne Granberg
Førsteamanuensis Torfinn Huvenes
Førsteamanuensis Gunnar Karlsen
Universitetslektor Amund Børdahl
Førsteamanuensis Richard Sørli
Professor Hallvard Fossheim
Professor Sorin Bangu
Professor Franz Knappik
Førsteamanuensis Lukas Skiba
Professor Ole Martin Skilleås
Universitetslektor Rune Falch
Professor Kristin Sampson

Valgstyret godkjente forslagene.

Gruppe B:

Postdoktor Ane Engelstad (medlem)

Postdoktor Jens Jørund Tyssedal (varamedlem)
Stipendiat Carlota Salvador Megias (varamedlem)

Valgstyret godkjente forslagene. Ettersom det er avklart hvem som skal være henholdsvis medlem og varamedlemmer, vil valget skje med det avtroppende instituttrådet som valgforsamling i tråd med valgreglementet § 24-3.

Gruppe C:

Seniorkonsulent Kirsten Bang (medlem)
Seniorkonsulent Masa Krbacevic (varamedlem)
Førstekonsulent Johan Ulla (varamedlem)

Valgstyret godkjente forslagene. Ettersom det er avklart hvem som skal være henholdsvis medlem og varamedlemmer, vil valget skje med det avtroppende instituttrådet som valgforsamling i tråd med valgreglementet § 24-3.

Valgavviklingen

Valgstyret kunngjorde forslagene ved oppslag på HFs valgside og har i tillegg informert med e-post til alle ansatte. Kandidatene til fakultetsstyret ble invitert til å presentere seg selv og sin motivasjon for å stille til valg, og presentasjonene ble publisert på HFs valgside.

Valget av ansatte fra gruppe C til fakultetsstyret og fra gruppe A til instituttrådet ved FOF, AHKR og LLE ble gjennomført som elektronisk preferansevalg.

Valgperioden ved det elektroniske valget var fra 02.06.25 kl. 09.00 til 06.06.25 kl.12.00. Sekretær for Det sentrale valgstyret ved UiB startet og avsluttet valget til disse tidene.

Det ble også sendt e-post med valginformasjon da valget åpnet og en påminnelse siste virkedag før det ble avsluttet, torsdag 05.06.25.

Valgdeltakelse ved det elektroniske valget

Fakultetsstyret

Gruppe C: 82 personer hadde stemmerett, mens 54 stemte. Én stemme var blank, som gir 53 tellende stemmer. Dette gir en deltakelse på 64,63 %.

Instituttrådet ved AHKR

Gruppe A: 45 personer hadde stemmerett, mens 32 stemte. Dette gir en deltakelse på 71,11 %.

Instituttrådet ved LLE

Gruppe A: 71 personer hadde stemmerett, mens 47 stemte. Dette gir en deltakelse på 66,2 %.

Instituttrådet ved FOF

Gruppe A: 37 personer hadde stemmerett, mens 22 stemte. Dette gir en deltakelse på 59,46 %.

Valgoppgjøret

Valgopptellingen ble gjennomført den 07.06.21 fra kl. 12.00. Stemmeopptellingen ble gjort av det sentrale valgsekretariatet.

Resultatet i gruppe C – fakultetsstyret

Oppgjøret viste dette resultatet:

Valgt som medlem:

Signe Nilssen

Valgt som varamedlemmer:

1. vara: Anne Mailin Selland

2. vara: Eleni Solstad

3. vara: Marit Matthiessen

4. vara: Magnus Halsnes

Kort om de viktigste nøkkeltallene i oppgjøret:

Med 53 gyldige, ikke blanke, stemmer, og én kandidat som skulle velges, ble valgtallet 26,51. Dette er det stemmetallet som en kandidat må over for å bli valgt. Tallet fremkommer ved at antall gyldige, ikke blanke, stemmer divideres på antallet personer som skal velges, pluss én. I kvotienten strykes først alle desimaler fra og med den tredje (uten forhøyning), og til slutt tillegges 0,01. Valgtallet for gruppe C fremkom dermed slik:

$$\frac{53}{2} = 26,5 \quad 26,5 + 0,01 = 26,51$$

Valgoppgjøret starter med at bare kandidatenes førstestemmer tas med i betraktningen. Deretter fortsatte oppgjøret, slik det er gjort rede for i [loggfilen fra valgoppgjørprogrammet \(se lenke\)](#).

Resultatet i gruppe A – instituttrådet ved AHKR

Oppgjøret viste dette resultatet:

Valgt som medlem:

Margrete Visscher

Bjørn Ola Tafjord

Tove Fjell

Visa Immonen

Valgt som varamedlemmer:

1. vara: Yngve Flo

2. vara: Laura Feldt

3. vara: Daniela Hofmann

4. vara: Tina Paphitis

Kort om de viktigste nøkkeltallene i oppgjøret:

Med 32 gyldige, ikke blanke stemmer, og fire kandidater som skulle velges, ble valgtallet 6,41. Valgtallet for gruppe fremkommer slik:

$$\frac{32}{5} = 6,4 \quad 6,4 + 0,01 = 6,41$$

Valgoppgjøret starter med at bare kandidatenes førstestemmer tas med i betraktningen. Deretter fortsatte oppgjøret, slik det er gjort rede for i [loggfilen fra valgoppgjørprogrammet \(se lenke\)](#).

Resultatet i gruppe A – instituttrådet ved LLE

Oppgjøret viste dette resultatet:

Valgt som medlem:

Jørgen M. Sejersted

Wolfgang Hottner
Kari Kinn
Pär Sandin
Hilde Vikøyr Brynjulfsen

Valgt som varamedlemmer:

1. vara: Sunniva P. Johansen
2. vara: Henning Laugerud
3. vara: Helen Frances Leslie-Jacobsen
4. vara: André Eiermann

Kort om de viktigste nøkkeltallene i oppgjøret:

Med 47 gyldige, ikke blanke stemmer, og fem kandidater som skulle velges, ble valgtallet 7,84. Valgtallet for gruppe fremkommer slik:

$$\frac{47}{6} = 7,83 \qquad 7,83 + 0,01 = 7,84$$

Valgoppgjøret starter med at bare kandidatenes førstestemmer tas med i betraktningen. Deretter fortsatte oppgjøret, slik det er gjort rede for i [loggfilen fra valgoppgjørprogrammet \(se lenke\)](#).

Resultatet i gruppe A – instituttrådet ved FOF

Oppgjøret viste dette resultatet:

Valgt som medlem:

Torfinn Huvenes
Mette Hansen
Julie Zahle
Lukas Skiba
Hans Marius Hansteen

Valgt som varamedlemmer:

1. vara: Gunnar Karlsen
2. vara: Richard Sørli
3. vara: Ole Martin Skilleås
4. vara: Sorin Bangu
5. vara: Rune Falch
6. vara: Kristin Sampson
7. vara: Anne Granberg
8. vara: Franz Knappik
9. vara: Vibeke Andrea Tellmann
10. vara: Hallvard Fossheim
11. vara: Amund Børdahl

Kort om de viktigste nøkkeltallene i oppgjøret:

Med 22 gyldige, ikke blanke stemmer, og fem kandidater som skulle velges, ble valgtallet 3,67. Valgtallet for gruppe fremkommer slik:

$$\frac{22}{6} = 3,66 \qquad 3,66 + 0,01 = 3,67$$

Valgoppgjøret starter med at bare kandidatenes førstestemmer tas med i betraktningen. Deretter fortsatte oppgjøret, slik det er gjort rede for i [loggfilen fra valgoppgjørsprogrammet \(se lenke\)](#).

Klage

Klagefristen settes til 20.06.25 kl. 12.00. Klager sendes valgstyret ved HF ved turid.hoyland@uib.no.

Bergen, 10.06.2025

Ann-Kristin Helland Gujord (leder)

Øyvind Gjerstad

André Eilertsen

Ayla Tessem

Jakob Giertsen Kjelby

Turid Høyland (sekretær)

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Protokoll for årallmøte for Humanistisk Studentutvalg (HSU) 2025

Dato: 7. mai 2025

Tid: 16:30

Sted: Auditorium A, Sydneshaugen skole

Saksliste:

- 1. Allmøtet godkjenner seg selv som forsamling**
- 2. Valg av møteleder, referent, tellekorps, og protokollunderskrivere**
- 3. Godkjenning av innkalling og dagsorden**
- 4. Orientering om HSU og underutvalgenes økonomi og virksomhet**
- 5. Valg**
- 6. Innmeldte saker**
 - 6.1. Informasjon fra fakultetet**
- 7. Saker til eventuelt**
 - 7.1. Humanistisk Arbeidslivsutvalg**

1. Allmøtet godkjenner seg selv som valgforsamling

Vedtakssak

Allmøtet godkjenner seg selv som valgforsamling for Det humanistiske fakultet. Dette må godkjennes med 4/5 flertall for at valg til Studentparlamentet eller HSU-styret skal være gyldig.

Oppmøtte: 44

Enstemmig vedtatt

2. Valg av møteleder, referent, tellekorps, og protokollunderskrivere

Valg av møteleder, referent, tellekorps (tre personer) og protokollunderskrivere (tre personer). Ingen person kan ha mer enn en av disse rollene.

Møteleder: Sjur Selsvik

Referent: Hanna Bakka

Tellekorps: Anne Aurora Ekeland Bjørkly, Andrea Vatne, Andreas Vedde

Protokollunderskrivere: Christoffer Janson, Jakob Gjertsen Kjelby, Sara Sørholt

3. Godkjenning av innkalling og dagsorden

Vedtakssak

Her kan en melde saker til eventuelt, under møtet. Saken kan ikke være en vedtakssak.

Meldt inn sak under eventuelt: Humanistisk Arbeidslivsutvalg

Av Phillip Rønning Jakobsen og Johan Wilhelm Holmström Ulla

Godkjent med meldt inn sak

4. Orientering om HSU og underutvalgenes økonomi og virksomhet

Orienteringssak

Her skal HSU-styret, Fadderstyret, Ad fontes & HF-Revyen kort presentere sin økonomiske situasjon, samt svare på allmøtets spørsmål. Om det nylig har vært lederskifte skal tidligere leder presentere.

Leder orienterer

Økonomien går bra

Økt grad av frivillige og oppstartede lag

God kontakt med fakultetet

Ingen spørsmål

Fadderstyret orienterer

Mangler noen faddere

Ingen spørsmål

HF-revyen orienterer

Vant Årets studentorganisasjon

Mangler band-leder til styret

Ingen spørsmål

Ad fontes orienterer

Mangler frivillige

Spørsmål om rekruttering: Rekruttering i starten av august

5. Valg

Alle valg gjennomføres som skriftlig valg, med mindre allmøtet bestemmer noe annet, eller dersom spesifikke krav stilles til valgordning. Kjønnskvotering praktiseres ikke, med mindre det er påkrevd. Valget gjennomføres ved at hver stemmeberettiget skriver et navn på en stemmeseddel, utdelt av HSU, og leverer denne til tellekorpset. Tellekorpset teller over stemmene og leverer resultatet til møteleder. Ved stemmelikhet skal det avholdes et nytt valg mellom kandidatene med stemmelikhet. Ved fortsatt stemmelikhet avgjøres valget ved loddtrekning.

Alle HF-studenter som inneværende semester har betalt semesteravgift og som har stemmerett ved Det Humanistiske Fakultet er valgbar. Kandidatene gis anledning til å presentere seg selv. Dersom en kandidat er forhindret fra å møte, kan kandidaten anses som valgbar dersom allmøtet godkjenner det ved simpelt flertall. Kandidaten kan deretter presenteres digitalt eller av en annen person. Alle de valgte tiltrer sine verv ved konstituerende møte i Studentutvalget.

*Om du er forhindret fra å møte kan du be en bekjent om å presentere deg under allmøtet, eller en skriftlig presentasjon kan sendes på valg@hsu.no innen **6. mai**. Kandidater som ikke er til stede, kan godkjennes som kandidater med simpelt flertall.*

Oppmøtte stemmeberettigede: 43

Vedtatt ved akklamasjon for valg der det ikke er flere kandidater enn ledige plasser.

For skriftlige valg har hver stemmeberettiget én stemme per ledige plass.

Foreløpige verv til valg på dette allmøtet:

- Leder

Forhåndsmeldt: Phillip Rønning Jakobsen

Valgt ved akklamasjon: Phillip Rønning Jakobsen

- Nestleder

Forhåndsmeldt: Nora Nyhagen Opsahl

Valgt ved akklamasjon: Nora Nyhagen Opsahl

- Økonomiansvarlig

Forhåndsmeldt: Tord Varhaug Lie

Kandidaten er ikke til stede, så leder leser en innsendt uttalelse.

Valgt ved akklamasjon: Tord Varhaug Lie

- Organisasjonskoordinator

Forhåndsmeldt: Ingeborg Nilsen Vatle

Valgt ved akklamasjon: Ingeborg Nilsen Vatle

- Internasjonalansvarlig

Forhåndsmeldt: Nausica Domenech-Bernal

Valgt ved akklamasjon: Nausica Domenech-Bernal

- Pr-ansvarlig

Forhåndsmeldte:

Abigail da Silva

Kandidaten kunne ikke møte, så leder leser en innsendt uttalelse.

Aleksander Amandus Wichman Vassenden

Valgt: Aleksander Amandus Wichman Vassenden

Ingen forhåndsmeldte

Nåværende vervhaver orienterer om vervet

Valgt ved akklamasjon: Vegard André Holand Løknes

- Leder av Ad fontes

Forhåndsmeldt: Vegard Lunde Wall

Valgt ved akklamasjon: Vegard Lunde Wall

- Leder av HF-revyen

Forhåndsmeldt: Håvard Høier Sandvik

Valgt ved akklamasjon: Håvard Høier Sandvik

- 3 faste representanter til fakultetsstyret

Fohåndsmeldte:

Sjur Selsvik

Jonas Joel Joseph

Nora Nyhagen Opsahl

Fillip Rønning Jakobsen

Stemmeberettigede i salen: 41

Valgt ved akklamasjon: Nora Nyhagen Opsahl

Valgt ved skriftlig valg: Sjur Selsvik og Fillip Rønning Jakobsen

- 5 varaer til fakultetsstyret

Ingen forhåndsmeldte

Valgt ved akklamasjon: Jonas Joel Joseph, Maria Sorkness Økland, Vegard André Holand Løknes, Martin Borgar Nilsen, Anne Aurora Ekeland Bjørkly

- 2 representanter til studiestyret

Ingen forhåndsmeldte

Oversendt HSU-styret

- 2 varaer til studiestyret

Ingen forhåndsmeldte

Oversendt HSU-styret

- 1 representant til Forsknings- og forskerutdanningsutvalget

Ingen forhåndsmeldte

Oversendt HSU-styret

- 1 vara til Forsknings- og forskerutdanningsutvalget

Ingen forhåndsmeldte

Oversendt HSU-styret

6. Innmeldte saker

Orienteringssak/Diskusjonssak/Vedtakssak

*Her vil det gjennomgås eventuelle saker som er meldt inn før endelig innkalling.
Innmeldte saker sendes inn til post@hsu.no innen **30. april**.*

6.1. Informasjon fra fakultetet

Orienteringssak

Vår Dekan Camilla Brautaset og Assisterende fakultetsdirektør Susanne Ostendorf kommer på besøk for å snakke om hva de jobber med når det kommer til areal som leseplasser, sosialrom og nytt HF-bygg.

Dekan orienterer om nytt HF-kvartal, optimistisk estimert ferdigstilt om 4-5 år.

Assisterende fakultetsdirektør orienterer om utbedringer som i mellomtiden er planlagt, ønsket eller utført i de eksisterende byggene.

Ingen spørsmål

7. Saker til eventuelt

Orienteringssak/Diskusjonssak

Om du ikke fikk meldt inn en sak før endelig innkalling ble sendt ut kan du under sak 3 melde saker til eventuelt.

7.1. Humanistisk Arbeidslivsutvalg

Meldt inn sak under eventuelt: Humanistisk Arbeidslivsutvalg
Av Phillip Rønning Jakobsen og Johan Wilhelm Holmström Ulla

Johan orienterer om gjenopprettelsen av HAU

Møtet hevet kl 18:47

Ellid A. Jakobsen

HSU-Leder

Nora N. Gjesahl

HSU-Nestleder

Christopher Jensen

Protokollunderskriver

Jukka Jukka

Protokollunderskriver

Sara Sprenkle

Protokollunderskriver

Styre
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Arkivreferanse
2025/347
Styresak
58/25

Dokumentdato
04.06.2025
Møtedato
17.06.2025

Valg av medlemmer og varamedlemmer, gruppe A, for perioden 01.08.2025-31.07.2029

Dokumenter i saken:

- Forslag til kandidater.

Bakgrunn

Valget ble kunngjort på HF's nettsider og i e-post til alle ansatte 10.02.2025. Forslagsfristen til kandidater fra gruppe A, B og C til fakultetsstyret var 02.05.2025. Ved fristens utløp var følgende forslag til medlemmer fra gruppe A kommet inn:

- Professor Yngve Flo.
- Førsteamanuensis Hans Marius Hansteen.
- Professor Kari Soriano Salkjelsvik.

Valgstyret godkjente forslagene i møte 06.05.2025.

Fakultetsstyret skal bestå av fire medlemmer og minst to varamedlemmer fra gruppe A. Dermed var det ikke kommet inn forslag på tilstrekkelig antall kandidater, og nominasjonskomiteen ble bedt om å tre i funksjon med forslagsfrist 20.05.2025.

Ved utløp av fristen til nominasjonskomiteen var følgende forslag kommet inn:

- Professor Christine Hamm (medlem).
- Førsteamanuensis Jan Reinert Karlsen (1. vara).
- Professor Agnete Nesse (2. vara).
- Førsteamanuensis André Eiermann (3. vara).

Valgstyret godkjente forslagene i møte 23.05.2025.

Dersom det i en valgkrets bare er foreslått så mange kandidater som det antallet som skal velges som medlemmer og varamedlemmer, foretas valget med det avtroppende fakultetsstyret som valgforsamling (jf. valgreglementets § 23-3). Valgstyret har derfor bedt fakultetsstyret om å tre sammen som valgforsamling i møte 17.06.2025.

Forslag til vedtak

Fakultetsstyret velger professor Yngve Flo, førsteamanuensis Hans Marius Hansteen, professor Kari Soriano Salkjelsvik og professor Christine Hamm som medlem fra gruppe A for perioden 01.08.2025-31.07.2029, og førsteamanuensis Jan Reinert Karlsen, professor Agnete Nesse og førsteamanuensis André Eiermann som varamedlemmer fra gruppe A for samme periode.

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Fra: [Ines Prodöhl](#)
Til: [Turid Høyland](#)
Kopi: [Yngve Flo](#)
Emne: Forslag til valg av ett medlem til fakultetsstyret
Dato: mandag 28. april 2025 09:10:36
Vedlegg: [image002.png](#)
[image003.png](#)

Hei!

Dette gjelder valg av medlemmer til fakultetsstyret varen 2025. Jeg foreslår Yngve Flo som medlem i gruppe A til fakultetsstyret. Yngve er i kopi til eposten.

Med vennlig hilsen,
Ines Prodöhl

Dr. Ines Prodöhl

Professor og fagkoordinator
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap
Universitetet i Bergen
Tlf: +47 55 58 23 23
<https://www.uib.no/personer/Ines.Prodöhl>

29.04.2025

Valg til fakultetsstyret HF - forslag til kandidat gruppe A

Jeg vil med dette foreslå Hans Marius Hansteen som kandidat til fakultetsstyret gruppe A.

Med hilsen

Gunnar Karlsen

Førsteamanuensis

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

Fra: [Åse Johnsen](#)
Til: [Turid Høyland](#)
Kopi: [Eirik Hovden](#); [Benedicte Mosby Irgens](#); [Torodd Kinn](#); [Margje Post](#); [Xavier Llovet Vila](#); [Ernesto Seman](#)
Emne: NOMINASJON TIL FAKULTETSSTYRET
Dato: fredag 2. mai 2025 07:57:12
Vedlegg: [BenedicteIrgens_Nominasjon_KSS.pdf](#)
[ErnestoSeman_Nominasjon_KSS.docx](#)
[MargjePost_Nominasjon_KSS.pdf](#)
[ToroddKinn_Nominasjon_KSS.docx](#)
[XavierLlovet_Nominasjon_KSS.pdf](#)
[ÅseJohnsen_nominasjon_KSS.pdf](#)
[EirikHovden_Nominasjon_KSS.msg](#)
[image001.png](#)

Med dette vil vi foreslå professor i latinamerikansk litteratur, Kari Soriano Salkjelsvik, som kandidat til Fakultetsstyret.

Dosent Benedikte M. Irgens, IF
Professor Torodd Kinn, LLE
Førsteamanuensis Eirik Hovden, IF
Førsteamanuensis Margje Post, IF
Førsteamanuensis Åse Johnsen, IF
Førsteamanuensis Ernesto Seman, IF
Førsteamanuensis Xavier Llovet, IF

Underskrifter finnes i vedlegg.

Dr. art. Åse Johnsen
Førsteamanuensis i spansk språk/Associate professor
Institutt for fremmedspråk/Department of Foreign Languages
Universitetet i Bergen/University of Bergen
Phone: +47 55 58 22 90/ + 47 918 14 384
<http://www.uib.no/fremmedsprak/>

Fra: [Linnea Reitan Jensen](#)
Til: [Turid Høyland](#); [Jørgen Magnus Sejersted](#); [Kjersti Irene Aarstein](#); [Jakob Giertsen Kjelby](#)
Emne: RE: Til nominasjonskomiteen - valg av representanter til fakultetsstyret
Dato: onsdag 21. mai 2025 08:54:42
Vedlegg: [image001.png](#)
[image002.png](#)

Hei Turid,

Beklager at vi ikke svarte i går. Vi har landet på følgende:

Gruppe A:

Christine Hamm (representant)

Jan Reinert Karlsen (1. vara)

Agnete Nesse (2. vara)

André Eiermann (3. vara)

Gruppe B:

Sunniva Tobiassen (1. vara)

Audun Syltevik (2. vara)

Styre
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Arkivreferanse
2025/347
Styresak
59/25

Dokumentdato
04.06.2025
Møtedato
17.06.2025

Valg av medlemmer og varamedlemmer, gruppe B, for perioden 01.08.2025-31.07.2026

Dokumenter i saken:

- Forslag til kandidater.

Bakgrunn

Valget ble kunngjort på HF's nettsider og i e-post til alle ansatte 10.02.2025. Forslagsfristen til kandidater fra gruppe A, B og C til fakultetsstyret var 02.05.2025. Ved fristens utløp var følgende forslag til medlemmer fra gruppe B kommet inn:

- Stipendiat Alma Oftedal.

Valgstyret godkjente forslaget i møte 06.05.2025.

Fakultetsstyret skal bestå av ett medlem og minst to varamedlemmer fra gruppe B. Ettersom det ikke var kommet inn forslag til varamedlemmer ble nominasjonskomiteen bedt om å tre i funksjon med forslagsfrist 20.05.2025.

Ved utløp av fristen til nominasjonskomiteen var følgende forslag til varamedlemmer kommet inn:

- Stipendiat Sunniva Árja Tobiasen.
- Stipendiat Audun Syltevik.

Valgstyret godkjente forslagene i møte 23.05.2025.

Dersom det i en valgkrets bare er foreslått så mange kandidater som det antallet som skal velges som medlemmer og varamedlemmer, foretas valget med det avtroppende fakultetsstyret som valgforsamling (jf. valgreglementets § 23-3). Valgstyret har derfor bedt fakultetsstyret om å tre sammen som valgforsamling i møte 17.06.2025.

Forslag til vedtak

Fakultetsstyret velger stipendiat Alma Oftedal som medlem fra gruppe B for perioden 01.08.2025-31.07.2026, og stipendiat Sunniva Árja Tobiasen og stipendiat Audun Syltevik som varamedlemmer fra gruppe B for samme periode.

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Fra: [Alison Jones Rød](#)
Til: [Turid Høyland](#)
Emne: Fakultet styret
Dato: lørdag 1. mars 2025 09:43:30

Hei,

Forslag til nytt medlem i fakultet styret Gruppe B: Alma Oftedal.

Fra: [Linnea Reitan Jensen](#)
Til: [Turid Høyland](#); [Jørgen Magnus Sejersted](#); [Kjersti Irene Aarstein](#); [Jakob Giertsen Kjelby](#)
Emne: RE: Til nominasjonskomiteen - valg av representanter til fakultetsstyret
Dato: onsdag 21. mai 2025 08:54:42
Vedlegg: [image001.png](#)
[image002.png](#)

Hei Turid,

Beklager at vi ikke svarte i går. Vi har landet på følgende:

Gruppe A:

Christine Hamm (representant)

Jan Reinert Karlsen (1. vara)

Agnete Nesse (2. vara)

André Eiermann (3. vara)

Gruppe B:

Sunniva Tobiassen (1. vara)

Audun Syltevik (2. vara)

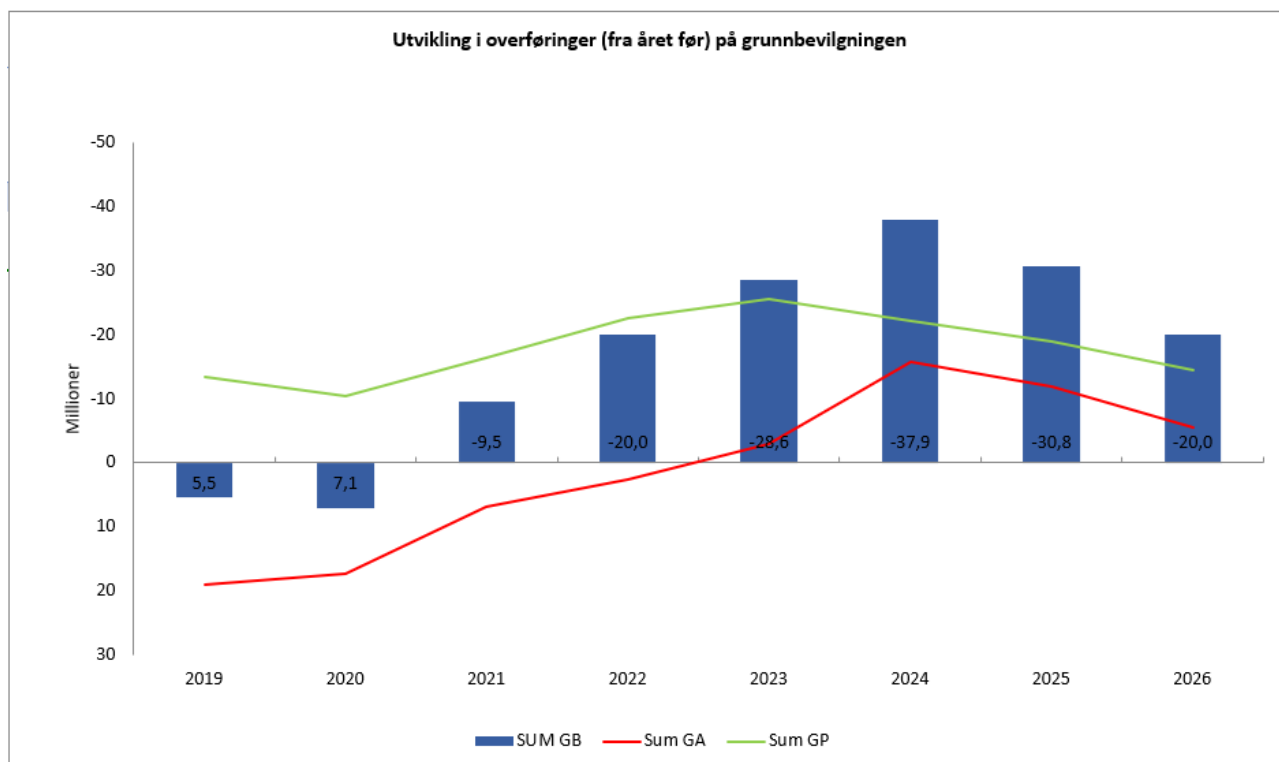
Styre
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Arkivreferanse
2025/3208
Styresak
60/25

Dokumentdato
08.06.2025
Møtedato
17.06.2025

Regnskap per april 2025

Regnskapsrapporten etter april viser at BOA-aktiviteten ligger 7,9 mill. kroner lavere enn budsjettert. Mesteparten vil trolig hentes inn i løpet av året. Statusen for den grunnbevilgningsfinansierte aktiviteten samsvarer fremdeles godt med budsjettet.

Forslag til vedtak

Fakultetsstyret tar saken til orientering.

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

08.06.2025/Anders Sæle Dahle

Økonomirapport for Det humanistiske fakultet etter april 2025

Sentrale forkortelser:

GA = Grunnbevilgning annuum (Rammetilskudd fra Kunnskapsdepartementet, fordelt videre fra UiB til HF. Basis og resultatmidler fra åpen og lukket ramme)

GP = Grunnbevilgningsprosjekter (Øremerkede UiB prosjekter)

GB = Grunnbevilgning. Summen av GA og GP

BOA = Bidrags- og oppdragsaktivitet (finansiert av eksterne, utenfor UiB)

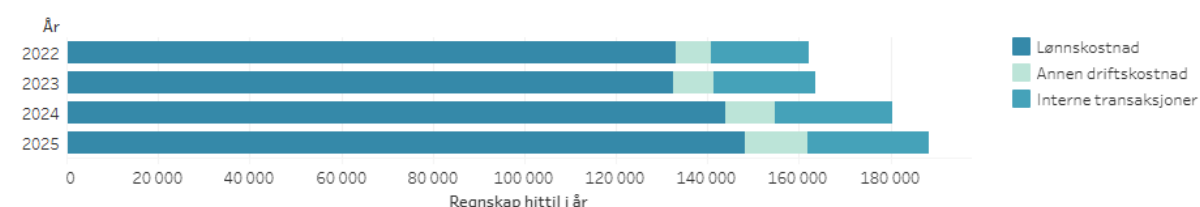
1. Status fakultetet totalt

TABELL 1: STATUS FAKULTETET TOTALT. TALL I 1000 KR.

	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i år i %*	Endring siste år i %*
Inntekter	-504 738	-176 315	-168 399	-4,5%	0,7%
Kostnader	512 263	197 137	188 394	4,4%	4,4%
Sum totalt	7 525	20 822	19 995	4,0%	51,3%

Regnskapsoppstillingen etter april viser et negativt inntektsavvik på 7,9 mill. kroner og et positivt kostnadsavvik på 8,7 mill. kroner.

FIGUR 1 UTVIKLING KOSTNADER TOTALT. TALL I 1000 KR.

Figur 1 viser utvikling i kostnader fordelt etter kontoklasse. Se også vedlegg som viser utvikling i årsverk. Kostnadsnivået hittil i år er 4,4 % høyere enn på samme tid i fjor.

2. Status grunnbevilgningen (GB)

2.1. Status i forhold til budsjett

TABELL 2: STATUS GRUNNBEVILGNINGEN (GB). TALL I 1000 KR.

		Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i år i %*	Endring siste år i %*
Inntekter	Investeringer (tilgang, inntekter satt av)	1 956	467	570	-22,2%	-36,7%
	Salgs- og driftsinntekt	-400 694	-139 960	-140 036	0,1%	6,2%
	Sum	-398 738	-139 493	-139 465	0,0%	6,5%
Kostnader	Lønnskostnad	378 353	133 702	132 781	0,7%	4,6%
	Annen driftskostnad	48 938	11 802	10 471	11,3%	34,5%
	Interne transaksjoner	-21 028	14 811	16 208	-9,4%	71,4%
	Sum	406 263	160 315	159 460	0,5%	10,6%
Sum		7 525	20 822	19 995	4,0%	51,3%
Resultat	Disponering av periodens resultat	4 837	0	0		
	Overføring fra i fjor	-30 778	-30 778	-30 779	0,0%	-18,7%
	Overføring til neste periode	18 416	9 956	10 784	-8,3%	-56,2%
	Sum	-7 525	-20 822	-19 995	-4,0%	51,3%
Sum		-7 525	-20 822	-19 995	-4,0%	51,3%
Sum totalt		0	0	0		

Tabell 2 viser budsjett, regnskap, avvik i prosent og endring i prosent siste år for GB, per april. Vi har et positivt inntektsavvik som utgjør 0 % (0,03 mill. kroner) og et positivt kostnadsavvik som utgjør 0,5 % (0,9 mill. kroner). Når vi ser på endring siste år er det mest hensiktsmessig å fokusere på de største postene, som inntekt og lønn, siden øvrige kontoklasser ikke nødvendigvis følger samme mønster hvert år. På inntekt og lønn ligger endring siste år omtrent i tråd med forventet pris- og lønnsvekst, i tillegg er lønn høyere på grunn av flere rekrutteringsstillinger enn i fjor.

Inntekter

Det er ingen store avvik på inntekter av betydning. Avviket på investeringer skyldes i første omgang at vi ikke har truffet på periodiseringen. Det kan også skyldes at investeringer blir ført under interne transaksjoner. Skillet går her ofte på kjøp av PC versus Mac, hvor PC blir internfakturert mot IT avdelingen mens MAC blir ført under investeringer. Vi har dessverre ikke fått reflektert de ulike preferansene for dette i budsjettet.

Lønnskostnader

Det er samlet sett ingen større avvik på lønn etter april.

Underliggende finner vi et negativt avvik på fakultetsnivå med 1 mill. kroner som skyldes at vi ligger over måltallet for rekrutteringsstillinger. Dette fører til lavere overskudd på prosjektet for rekrutteringsstillinger i 2025.

Negative avvik på fakultetsnivå dekkes av positive lønnsavvik på instituttnivået. De største avvikene her ligger på annum på LLE med 1,5 mill. kroner og på sentral egenfinansiering på AHKR med 0,8 mill. kroner.

Andre driftskostnader

Under andre driftskostnader finner vi typisk kostnader for driftstilskudd, reiser, konferanser, møter, rettighetslisenser, inventar, datamaskiner osv.

Vi har et samlet positivt avvik på andre driftskostnader med 11,3 % (1,3 mill. kroner).

Vi har til sammen 5,5 mill. kroner i positive avvik som fordeles seg over flere prosjekter på grunnbevilgningen, for det meste på instituttnivå, og skyldes at aktivitetsnivået ikke er i tråd med periodiseringen i budsjettet. Dette justeres ned med et negativt avvik på Studiesenteret i York på 4,1 mill. kroner, som skyldes at driftstilskudd er utbetalt tidligere enn budsjettet.

Interne transaksjoner

Interne transaksjoner er kostnader og inntekter som oppstår og fordeles internt på UiB. Interne transaksjoner kan være husleie, BOA-påvirkning, flytting av lønnskostnader, betaling for tjenester fra andre avdelinger ved UiB osv.

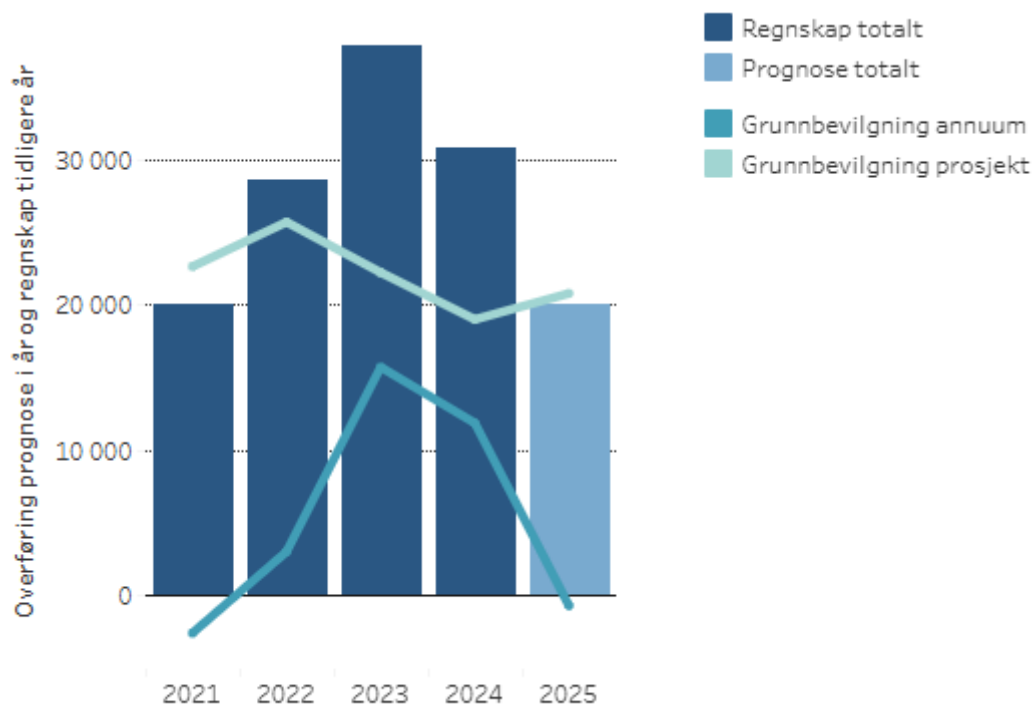
Vi finner et negativt avvik på interne transaksjoner med 9,4 % (-1,4 mill. kroner) etter april.

Grunnen til avviket at vi ikke har skikkelig sammenheng mellom planer og aktivitet på sentral egenfinansiering. Vi finner også en del forsinkelser i planlagte interne transaksjoner og mottak av interne inntekter som ikke har vært budsjettet.

Samlet avvik på avregningsprosjektet utgjør -0,2 mill. kroner etter april.

Prognose på overføring til neste år

FIGUR 2 OVERFØRING PÅ GRUNNBENVILGNINGEN (GB). TALL I 1 000 KR.

Figur 2 viser budsjett, regnskap tidligere år og prognose for overføring til 2026. Prognosen er basert på fjorårets overføring og forventet årsresultat. Overføringen til 2026 er estimert til 20 millioner kroner, fordelt på -0,75 millioner kroner på GA og 20,75 millioner kroner på GP. Merk at grafene for 2025 viser overføring *før* saldering av Rekrutteringsstillinger, mens tidligere år viser overføringer *etter* saldering. Figuren i saksfremlegget viser overføring fra året før (etter saldering av Rekrutteringsstillinger for alle år).

Det er fremdeles tidlig i året og prognosen er derfor som forventet stort sett i tråd med budsjett.

Fakultetsledelsen har gitt enhetene mulighet til å overføre inntil 50 % av tildelt kostnadsramme til 2026, fremfor å « bruke opp » midlene i 2025. Dette har gitt positive utslag i prognosene fra instituttnivå, samtidig som de har fått en noe lenger planleggingshorisont.

Prognosen er redusert både på GA og GP sammenlignet med sist. Dette skyldes lavere overskudd på prosjektet for rekrutteringsstillinger. Prognose for antall kurs på Exphil justert ned til 112, som fører til at vi har justert resultatet opp siden sist, tilbake på nivå med budsjett.

TABELL 3 OVERFØRINGER PÅ GB TIL 2026, ETTER PROSJEKTNIVÅ. TALL I MILL. KRONER

Fin.kilde spes.	Prosjektnivå	Budsjett	Prognose	Saldering	Overført fra 2025
GA	Annuum	-3,3	1,2	6,3	-7,6
	EVU	0,0	0,0		0,0
	Exphil	-2,0	-2,0		2,0
Sum GA		-5,3	-0,75	6,3	-5,6
GP	Rek.stillinger	9,0	6,3	-6,3	0,0
	Studiesentre	0,4	0,2		-0,2
	Sentral egenfinansiering	13,3	12,5		-12,5
	Andre GP	1,1	1,7		-1,7
Sum GP		23,7	20,75	-6,3	-14,4
SUM GB		18,4	19,99	0,0	-20,0

Tabell 3 viser budsjett og prognose på overføring til neste år, fordelt etter prosjektnivå. Kolonnen «Overført fra 2025» viser hva saldoen vil være i 2026 etter saldering av Rekrutteringsstillinger. Vi ser at annuum vil starte med en positiv overføring på 7,6 mill. kroner i 2026, over halvparten av disse vil være knyttet til overføringer på instituttnivå.

3. Status bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

TABELL 4 STATUS INNTEKTER BIDRAGS- OG OPPDRAGSFINANSIERT AKTIVITET (BOA). TALL I 1000 KR.

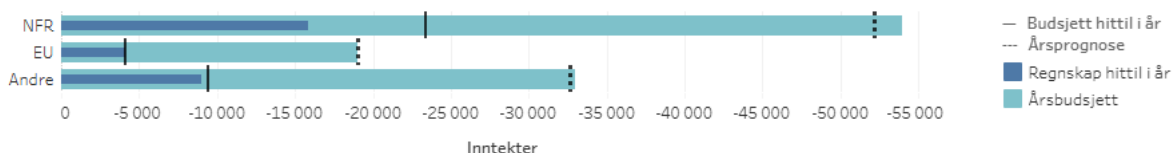
	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %	Endring siste år i %
NFR	-54 000	-23 347	-15 881	-32,0%	-22,1%
EU	-19 000	-4 093	-4 071	-0,5%	28,2%
Andre	-33 000	-9 382	-8 983	-4,3%	-29,5%
Sum totalt	-106 000	-36 822	-28 934	-21,4%	-20,3%

Tabell 4 viser et samlet avvik på 21,4 % (7,9 mill. kroner) på BOA. Tabellen viser også en positiv utvikling på EU sammenlignet med 2024, mens NFR og Andre går noe tilbake.

På NFR ligger vi bak med 7,5 mill. kroner per april. Avviket skyldes feil periodisering på enkelte BOA-delforsjekt der hele årsbudsjettet foreløpig ligger i januar. Det er likevel forventet at mesteparten av avviket vil bli hentet inn og prognosen for året er derfor kun justert med 1,8 mill. kroner.

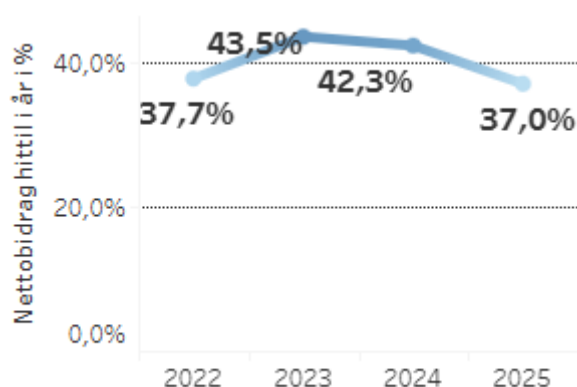
På EU og Andre ligger vi omtrent på budsjett hittil.

FIGUR 3: INNTEKTER BOA

Figur 3 viser budsjett, regnskap og prognose for inntekter per april. Vi regner med en samlet BOA-aktivitet på 103,8 mill. kroner i 2025. Dette er 2,2 mill. kroner lavere enn budsjettet, og 1 mill. kroner høyere enn i fjor.

FIGUR 4: NETTOBIDRAG SUM TIDLIGERE ÅR OG HITIL I ÅR I %

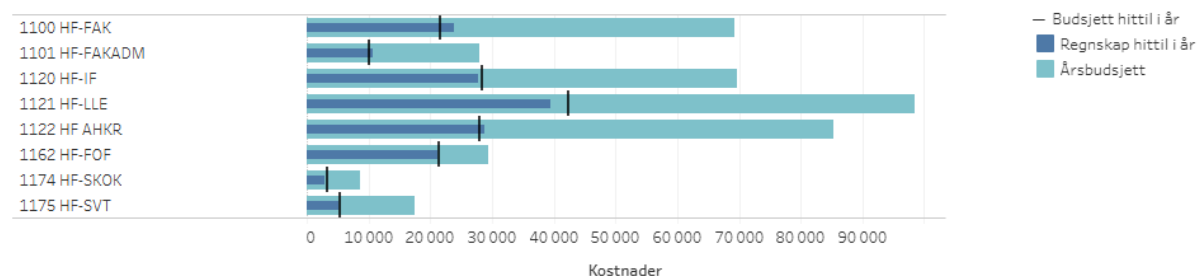
Nettobidrag er det bidraget som prosjektet gir til universitet til å dekke eksisterende kostnader. Det beregnes som inntektene fra intern ressursinnsats (frikjøp/timeføring, indirekte kostnader og leiested) minus egenfinansiering, som en andel av BOA-inntektene.

Nettobidraget ligger noe lavere enn tidligere år, men likevel innenfor området vi har budsjettet for. Samlet sett ser vi ut til å få 1,7 mill. kroner lavere nettobidrag enn vi i utgangspunktet budsjettet med for 2025.

Vedlegg til økonomirapport, etter april 2025

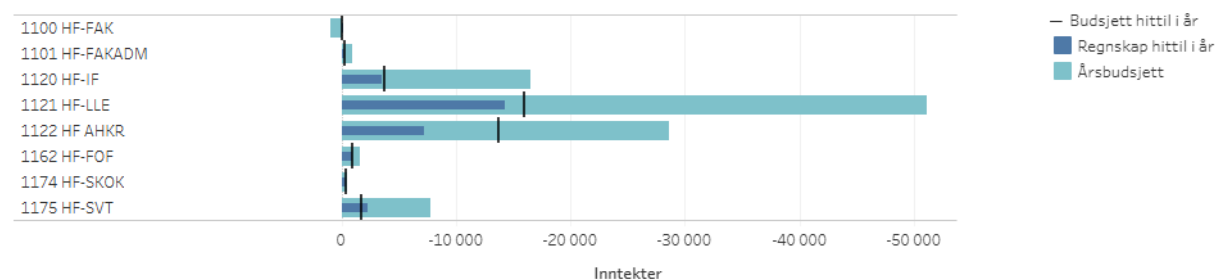
1. Status ved instituttene

FIGUR 5 KOSTNADER PER INSTITUTT GRUNNBEVILGNINGEN (GB). TALL I 1000 KR.

Figur 5 viser at vi stort sett ligger innenfor budsjett per sted på GB. Fastlønn ligger også inne i tallene her.

FIGUR 6 INNTEKTER PER INSTITUTT BIDRAGS- OG OPPDRAGSFINANSIERT AKTIVITET (BOA). TALL I 1000 KR.

Figur 6 viser BOA-budsjett og regnskap per enhet.

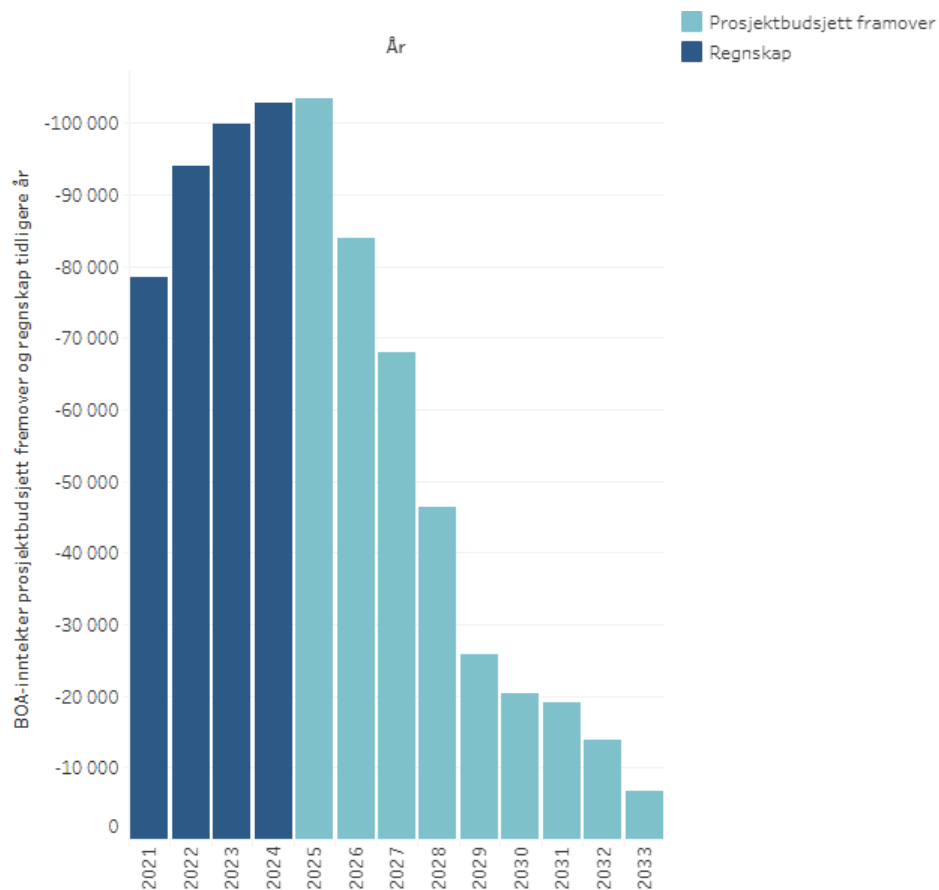
AHKR har stort avvik på grunn av store udisponerte pottter på NFR som det ikke forelå planer for på budsjetteringstidspunktet. Mesteparten vil likevel bli bruk i løpet av året, men noe vil også flyttes til senere år.

TABELL 4 NETTOBIDRAG PER INSTITUTT HITTIL I ÅR I %

Institutt	2022	2023	2024	2025
1120 HF-IF	32,2%	39,8%	37,0%	39,0%
1121 HF-LLE	36,4%	44,3%	40,6%	36,0%
1122 HF-AHKR	40,2%	43,5%	45,0%	27,5%
1162 HF-FOF	20,7%	22,6%	25,9%	31,0%
1174 HF-SKOK	71,5%	58,8%	40,7%	-73,3%
1175 HF-SVT	50,3%	61,3%	51,6%	63,5%

Tabell 4 viser utvikling og variasjon i nettobidrag per enhet. De fleste viser lavere nivå enn tidligere, med unntak av FOF og SVT. Utslaget på SKOK skyldes at de har veldig lite BOA-aktivitet i 2025.

FIGUR 6 INNTEKSTSUTVIKLING EKSISTERENDE PROSJEKTER BOA

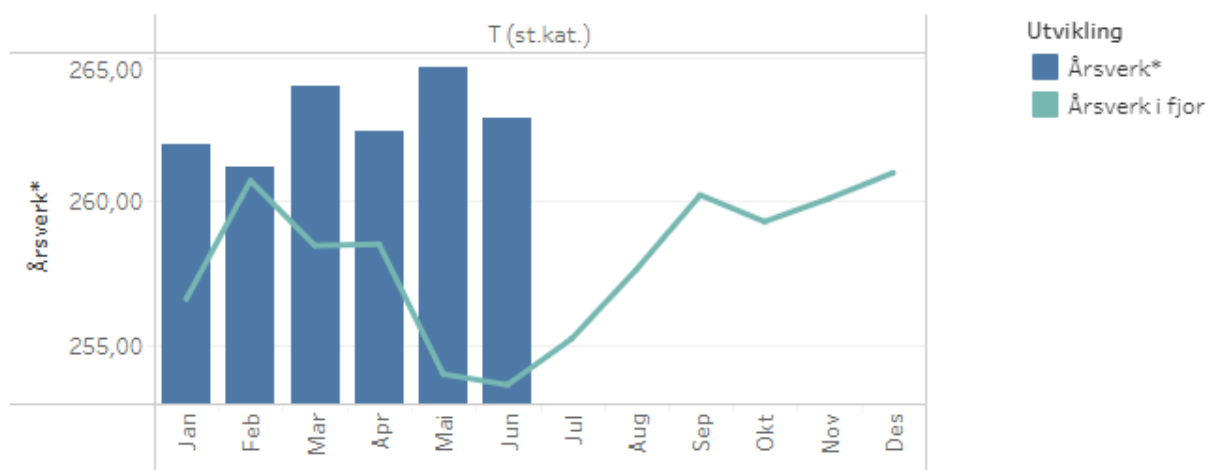

Figur 6 viser utvikling i BOA-prosjektporteføljen, med regnskap til og med 2024 og budsjett for de neste årene. Dersom vi tar prosjektbudsjett frem i tid og deler på BOA i fjor finner vi hvor mange år vi har igjen av porteføljen vår med fjorårets aktivitetsnivå. Per april er dette tallet 3,8. Dette er høyere enn hos de fleste andre fakultetene og vi er kun slått av Juridisk fakultet som har 5,3

2. Årsverk per måned i 2025

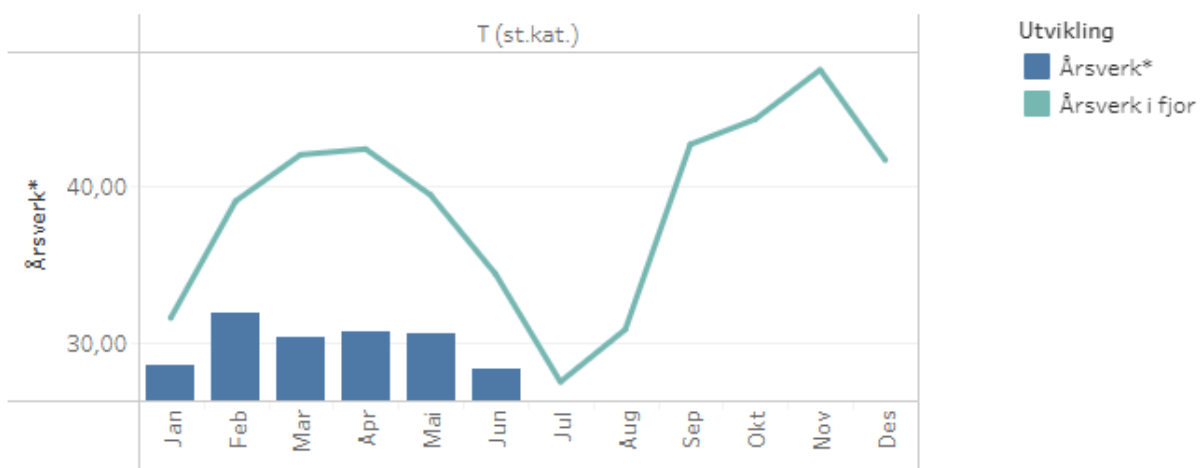
Årsverkstallene, som er hentet ut fra rapporteringsløsningen tableau, viser punktårsverk den første i måneden og er ikke korrigert for fravær eller kortere permisjoner.

FIGUR 6: FASTE STILLINGER PÅ GRUNNBEVILGNINGEN

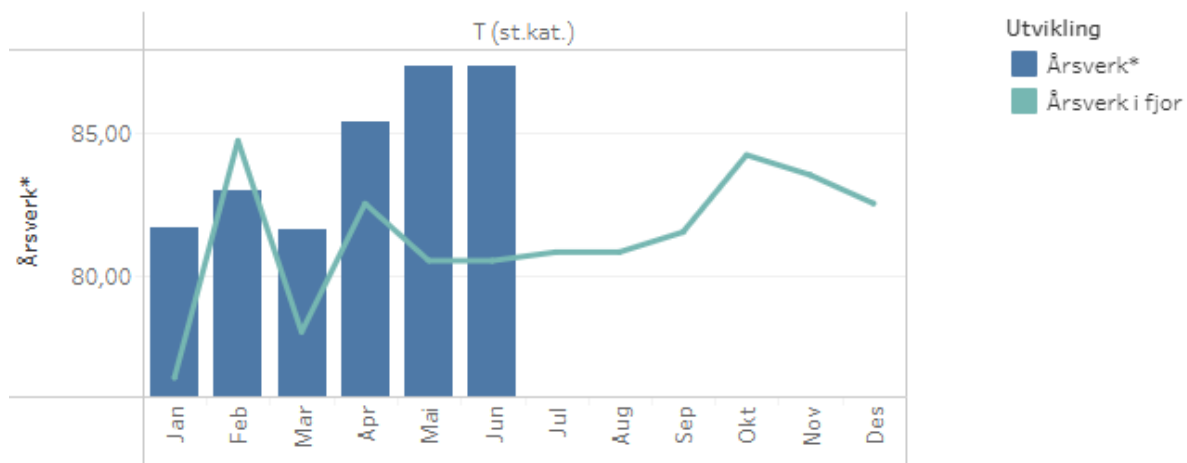
I april hadde vi 262,44 faste årsverk på grunnbevilgningen. Dette er 3,93 flere enn til samme tid i fjor.

FIGUR 7: MIDLERTIDIGE STILLINGER PÅ GRUNNBEVILGNINGEN UTEN REKRUTTERINGSSTILLINGER

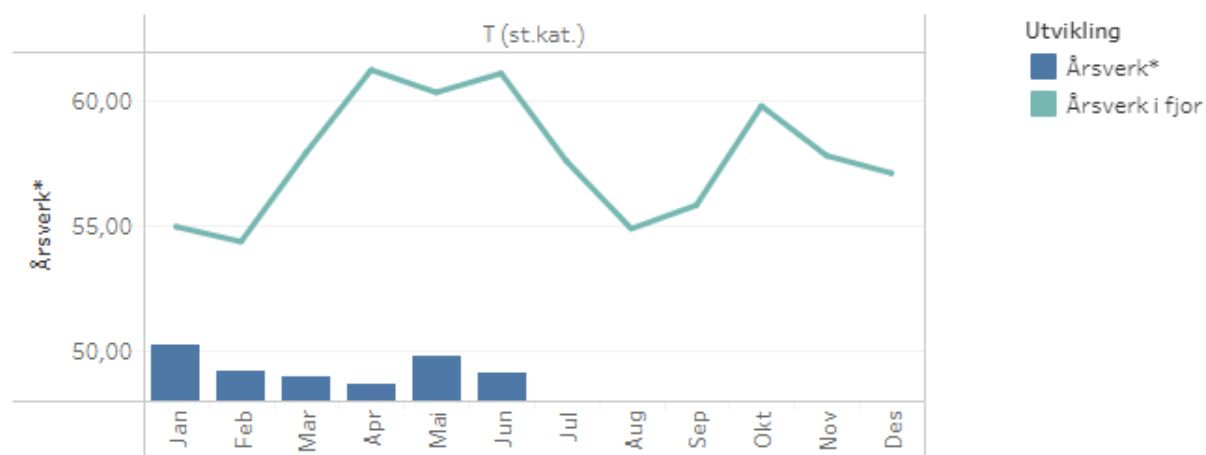
Figur 7 viser 30,75 midlertidige årsverk per april. Av disse er 6,65 midlertidige, 12,38 vikarer og 11,81 åremålsansatte. Per april har vi 11,53 færre årsverk enn til samme tid i fjor.

FIGUR 8: REKRUTTERINGSSTILLINGER PÅ GRUNNBEVILGNINGEN

Per april hadde vi 85,37 årsverk knyttet til rekrutteringsstillinger på grunnbevilgningen, 2,86 flere enn til samme tid i fjor, og godt over måltallet. 3,75 av stillingene er finansiert av instituttene direkte.

FIGUR 9: ÅRSVERK BOA

Per april hadde vi 48,66 årsverk på BOA. Dette er 12,55 årsverk lavere enn til samme tid i fjor.

Styre
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Arkivreferanse
2025/1320
Styresak
61/25

Dokumentdato
10.06.2025
Møtedato
17.06.2025

Budsjettering av undervisningsressurser og bruk av arbeidstidsregnskap ved Det humanistiske fakultet - Rapport fra arbeidsgruppe

Bakgrunnsdokumenter

- [Fakultetsstyresak 6/25](#): Budsjettering av undervisningsressurser og bruk av arbeidstidsregnskap ved Det humanistiske fakultet – Mandat for arbeidsgruppe.
- Rapport fra arbeidsgruppe for ressursbudsjett og arbeidstidsregnskap (vedlegg).
- Innspill til rapporten fra Institutt for fremmedspråk.
- Innspill til rapporten fra Institutt for filosofi og førstesemesterstudium.
- Innspill til rapporten fra Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap.
- Innspill til rapporten fra Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier.

Bakgrunn

I møte 28.01.2025 vedtok fakultetsstyret ved HF å oppnevne en arbeidsgruppe for å gjennomgå prinsipp, praksis og verktøy som blir lagt til grunn for budsjettering av undervisningsressurser og bruk av arbeidstidsregnskap ved fakultetet (S 6/25).

Arbeidsgruppen har vært ledet av Ole Hjortland, og hatt følgende sammensetning:

- Heming Gujord (professor, LLE).
- Hans Marius Hansteen (førstemanuensis, FOF og hovedverneombud HF).
- Ole Hjortland (prodekan, fakultetsledelsen) .
- Benedicte Irgens (dosent, IF) .
- Sjur Selsvik (studentrepresentant).
- Svein Atle Skålevåg (professor, AHKR).
- Arve Kjell Uthaug (administrasjonssjef, IF).

Sekretariat:

- Anders Sæle Dahle (seniorrådgiver, Seksjon for økonomi).

- Julie Alver Tønsaker (seksjonsleder, Seksjon for studier).
- Unni K. Utvik (seniorrådgiver, fakultetsadministrasjonen).

Rapporten inneholder forslag til et nytt system for forvaltning av undervisningsressurser, med en rekke tilhørende anbefalinger. Rapporten nevner også punkt som må følges opp for at fakultetet skal kunne innføre det nye systemet.

Rapporten er lagt frem for Studiestyret til orientering, og sendt til institutt og sentre for innspill. Alle innkomne innspill er lagt ved saken.

Forslag til vedtak

Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet støtter forslaget om et nytt felles system for forvaltning av undervisningsressurser, og anbefalingene knyttet til dette.

Fakultetsstyret stiller seg bak forslaget om å opprette en arbeidsgruppe som teknisk og organisatorisk skal forberede innføringen av det nye systemet, herunder legge rammer for lokale variasjoner av den nye ordningen.

Fakultetsledelsen får mandat til å utarbeide forslag til sammensetning og mandat for arbeidsgruppen

Camilla Brautaset
Dekan

Kim Ove Hommen
Fakultetsdirektør

10.06.2025/Julie Alver Tønsaker

Rapport fra arbeidsgruppe for ressursbudsjett og arbeidstidsregnskap

Det humanistiske fakultet

Mai 2025

Mandat

I møte 28.01.2025 vedtok fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet (HF) å oppnevne en arbeidsgruppe for å gjennomgå prinsippene, praksisen og verktøyene som legges til grunn for budsjettering av undervisningsressurser og bruk av arbeidstidsregnskap (S 6/25).

Arbeidsgruppe

Arbeidsgruppen har hatt følgende sammensetning:

- Heming Gujord (professor, LLE)
- Hans Marius Hansteen (førsteamanuensis, FOF og Hovedverneombud HF)
- Ole Hjortland (prodekan, fakultetsledelsen)
- Benedicte Irgens (dosent, IF)
- Sjur Selsvik (studentrepresentant)
- Svein Atle Skålevåg (professor, AHKR)
- Arve Kjell Uthaug (administrasjonssjef, IF)

Sekretariat:

- Anders Sæle Dahle (seniorrådgiver, Seksjon for økonomi)
- Julie Alver Tønsaker (seksjonsleder, Seksjon for studier)
- Unni K. Utvik (seniorrådgiver, fakultetsadministrasjonen)

Ole Hjortland har ledet arbeidsgruppen.

Møter og arbeidsmåte

Arbeidsgruppen har hatt seks møter i mars og april, hovedsakelig med fysisk deltakelse. I tillegg har sekretariatet hatt arbeidsmøter for å forberede møtemateriale og faktagrunnlag.

Sekretariatet har opprettet et Teams for arbeidsgruppen, med felles tilgang til grunnlagsdokumenter, presentasjoner og arbeidsutkast. Tidligere vedtak om arbeidstidsregnskap i fakultetsstyret har vært delt i forkant av arbeidet og ble gjennomgått på første møte.

Arbeidsgruppen har bedt grunnenhetene om å sende inn dokumentasjon om lokale retningslinjer, verktøy og data som brukes i forbindelse med ressursbudsjettering eller

arbeidstidsregnskap. AHKR, FOF, IF og LLE har sendt inn dokumentasjon, blant annet vedtatte retningslinjer for arbeidstidsregnskap og maler for arbeidstidsregnskap. I tillegg har enhetene oppgitt omfanget av administrative ressurser de i dag bruker på arbeidstidsregnskap og ressursbudsjett.

Sekretariatet har utarbeidet protokoller for arbeidsmøtene og delt dem med gruppen.

Om arbeidsgruppens mandat

Arbeidsgruppen gikk gjennom og diskuterte mandatet på første møte. Mandatet ber om en gjennomgang av «prinsippene, praksisen og verktøyene som ligger til grunn for budsjettering av undervisningsressurser og bruk av arbeidstidsregnskap, med det formål å forvalte ressursene på best mulig måte». Arbeidsgruppen forstår dette som at arbeidet fortrinnsvis skal dreie seg om forvaltning av undervisningsressurser, men ser det som relevant å inkludere enkelte betraktninger om administrasjonstid knyttet til vitenskapelige stillinger. Forskningstid er ikke direkte inkludert i systemene som diskuteres, men er fortsatt indirekte relevant all den tid de fleste vitenskapelige stillinger er delt mellom undervisning og forskning.

Mandatet har tre hovedpunkter:

1. *Kartlegge styrker og svakheter ved systemet og verktøyene vi bruker i dag.*
2. *Perspektivere praksisen ved HF gjennom å se til andre fakulteter og institusjoner.*
3. *Foreslå felles normer for disponering av undervisningsressurser, samt ny(e) modell(er) der det også er kobling mellom ressursbruk og resultater.*

Angående punkt 1: Arbeidsgruppen forstår «styrker og svakheter» (punkt 1) som relativt til målsetningene med systemene som beskrives i mandatet. System og verktøy for ressursbudsjett og arbeidstidsregnskap skal ifølge mandatet:

- *Bidra til at undervisningsressursene disponeres og prioriteres på en måte som setter studenter, studiekvalitet og læringsmiljø i sentrum.*
- *Bidra til at undervisningstilbudet står i samsvar med faste undervisningsressurser, og ikke går på bekostning av forskningstid eller ansattes helse.*
- *Bidrar til at utdanningstilbudet ved fakultetet er økonomisk bærekraftig.*

Angående punkt 3: Arbeidsgruppen forstår «kobling mellom ressursbruk og resultater» som at systemet for ressursforvaltning skal fremme både resultater i *utdanningen* (f.eks. studiekvalitet, gjennomføring) og *økonomisk bærekraft* i studietilbudet.

Dagens praksis for ressursbudsjett og arbeidstidsregnskap

Bakgrunn

Fakultetet har i dag en felles politikk for arbeidstidsregnskap, vedtatt i fakultetsstyret i 2008 (024/2008) og revidert i to påfølgende styresaker (30/2012 og 40/2016). Bakgrunnen for fakultetets politikk var en evaluering av kvalitetsreformen som ble gjennomført på UiB i 2006 («Kvalitetsreformen under lupen») og lagt frem for universitetsstyret (2006/1671). I evalueringen ble det vektlagt at reformens krav til undervisning, vurdering og

tilbakemelding potensielt kunne gå på bekostning av forskningstiden. En sentral anbefaling var derfor å skjerme forskningstiden ved å motvirke en utilsiktet økning i omfanget av undervisnings- og vurderingsaktiviteter.

Oppfølgingen resulterte i egen rapport om veiledende normer for ressursbruk i undervisningen («Tid til forskning og undervisning», 2007). Hovedanbefalingen var at professor- og førsteamanuensisstillinger skulle ha en normalfordeling av tid til forskning, undervisning og administrasjon, en fordeling som deretter ble fastslått i brev fra universitetsdirektøren til fakultetene i 2008 («Retningslinjer for normal fordeling av arbeidsoppgaver innenfor arbeidstiden for professorer og førsteamanuenser ved Universitetet i Bergen», 2008/1350). Mens arbeidsgruppen anbefalte en fordeling på henholdsvis 46 %, 46 % og 8 % til forsknings, undervisnings og administrasjon, sier retningslinjene simpelthen at stillingene som hovedprinsipp skal ha samme tidsbruk knyttet til forskning og undervisning, mens administrasjon og formidling vanligvis ikke skal overskride 10 %. Dette videreførte dermed en praksis ved UiB som tidligere hadde vært en bestemmelse for hele UH-sektoren. Retningslinjene er nå del av § 3.1.9 ([Arbeidstid](#)) i UiBs regler for personalforvaltning

Rapporten «Tid til forskning og undervisning» anbefalte videre fakultetene å bruke arbeidsplaner og arbeidstidsregnskap for undervisningsoppgavene. I tillegg anbefalte rapporten at det ble utarbeidet fakultetsvise omregningsfaktorer for timebruk inkludert forberedelse (forberedelsesfaktorer).

Som ledd i HF's oppfølging av anbefalingene ble det satt ned en komité for å tilpasse forberedelsesfaktorene til nye undervisningsopplegg og sikre forskningstiden. De nye faktorene ble vedtatt i fakultetsstyret i 2008 (024/2008) med en plan om evaluering etter tre år. I to påfølgende styresaker i 2012 og 2016 fikk enkelte undervisningsoppgaver nye faktorer, og faktorene for komitéarbeid ble gjennomgått. Vedtakene innførte satser per undervisningsoppgave som er ment til bruk i arbeidstidsregnskap for den enkelte vitenskapelige ansatte.

Arbeidstidsregnskap: Gjeldende bestemmelser ved HF

Fakultetsstyret har etter siste gjennomgang vedtatt følgende forberedelsesfaktorer til bruk i arbeidstidsregnskap (*Figur 1*):

UNDERVISNING	Faktorer
Forelesning	4*
Forelesning gitt av stipendiater/post.doc.	6
Forelesning med nettbasert oppfølging	6
Forelesning forskerutdanning	4,5
Seminarundervisning	2,5
Kollokvieleidelse/Gruppeundervisning	2
Veiledning - forskerutdanning (instituttene får godskrevet 18 timer/semester i 6 semestre, maks 108 t.)	2
Veiledning - masteroppgaven (veileder får godskrevet 15 timer, å 2 semestre)**	2
Veiledning - semesteroppgave (1-3 timer)	2
Øvingsoppgaver, inkl. rettebyrde	1,5
*nyansatte gis 1 time ekstra til forberedelse	
**Veiledning gitt som en del av kursdelen kommer i tillegg	
EKSAMEN	pr. oppgave/eksamen
Masteroppgave (timer pr oppgave)	10
Muntlig mastereksamen	2
Semesteroppgave/sluttvurdering av mappe	2
Hjemmeeksamen	2
Muntlig eksamen lavere grad	1
Muntlig eksamen 300-nivå	1
Skoleeksamen (8t)	1
Skoleeksamen (5-7t)	0,8
Skoleeksamen (3-4t)	0,6
Skoleeksamen (2t)	0,4
UNDERVISNINGSKOORDINERING	Arbeidstid
Evaluerings av et emne	8
Nettbaserte emner med mappevurdering	15
Nettbaserte emner uten mappevurdering	10
Nettbasert bloggoppfølging	10
Kollokviekoordinering (emner med obligatoriske kollokvier og flere kollokviegrupper)	10
Emneansvarlig	10-25 t.
Tilrettelegging av nytt emne (pensum, studieplan etc.)	10-40 t.
BEDØMMELSE AV SØKERE	Arbeidstid
Stipendsøknad (per kvalifisert søker)	1
Bedømmelse vitenskapsteoretisk innlegg	6
Ph.d-grad for disputas (= komitéledelse)	45
Komitéledelse stillingssak grunnsats***	30
Vurdering universitetslektor	
1-3 søkere	15
4-7 søkere	25
8 eller flere søkere	40
Vurdering førsteamanuensis	
1-3 søkere	25
4-7 søkere	40
8 eller flere søkere	60
Vurdering professor/professor opprykk	
1-3 søkere	45
4-7 søkere	75
8 eller flere søkere	100
***Fullverdige komitémedlemmer får i tillegg for antall søkere	

Endret i fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet
06. september 2016

Figur 1: Forberedelsesfaktorer 2016

Til tross for forberedelsesfaktorene, finnes det i dag ingen generelle bestemmelser om bruk av arbeidstidsregnskap. Det er opp til grunnenhetene selv om de bruker arbeidstidsregnskap, og hvordan dette bidrar til personaloppfølging og disponering av undervisningsressurser. Resultatet er at selv om arbeidstidsregnskap er hovedregelen ved fakultetet, brukes ikke et slikt verktøy av alle grunnenhetene. I tillegg gjør enhetene som bruker arbeidstidsregnskap, nokså store lokale tilpasninger av satsene, ikke minst fordi den vedtatte listen over forberedelsesfaktorer ikke er dekkende for alle undervisnings- og vurderingsaktiviteter som inngår i læringsdesignene.

Enkelte institutter har egne retningslinjer for arbeidstidsregnskap, men disse varierer betydelig fra enhet til enhet (se nedenfor). Dette gjelder blant annet hvilket formål regnskapene har ved enheten, hvem som har ansvar for timeregnskapene, hvilke stillinger som skal inngå i regnskapene, hvilket normalomfang undervisningsoppgavene skal ha i ulike stillinger (justert for alder, forskningstermin, osv.), hvilke arbeidsoppgaver som skal inngå i regnskapet, og hvordan enhetene håndterer henholdsvis timeoverskudd og -underskudd for enkeltansatte.

Til sammenligning har Det humanistiske fakultet ved Universitetet i Oslo vedtatt overordnede bestemmelser for arbeidstiden som utgjør et felles grunnlag for bruk av arbeidstidsregnskap («[Retningslinjer for praktisering av arbeidspliktbestemmelsene ved Det humanistiske fakultet](#)»). Retningslinjene omtaler ikke bare forberedelsesfaktorer, men hvem som har ansvaret for arbeidstidsregnskapet, hvilke stillingstyper og oppgavetyper som skal inngå, timeomfang knyttet til ulike oppgaver i stillingene, timenormer for ulike typer emner, samt tiltak for eventuelle overskudd i timeregnskapene. Retningslinjene slår også fast at alle ansatte skal ha arbeidsplaner.

Ressursbudsjett

Fakultetet har ingen vedtatt politikk for arbeidsplanlegging eller ressursbudsjett for undervisning. Grunnenhetene har egne mekanismer for planlegging av undervisningen og bruker ressursbudsjettering i ulikt omfang som del av arbeidet.

Praksis ved grunnenhetene

AHKR

AHKR bruker i dag ressursbudsjett og arbeidstidsregnskap som del av undervisningsplanleggingen. Instituttet har i tillegg egne bestemmelser for arbeidstidsregnskap, vedtatt av instituttrådet («[Bruk av arbeidstidsregnskap](#)», 08/12). Arbeidstidsregnskapet omfatter både undervisningsoppgaver og administrative oppgaver. Den enkelte ansatte fyller selv ut arbeidstidsregnskapet og regnskapet kontrolleres av administrasjonen. I forbindelse med omlegging av studieprogrammer prøver AHKR ut egne forberedelsesfaktorer.

FOF

FOF bruker arbeidstidsregnskap for enkeltansatte som dekker både undervisningsoppgaver og administrative oppgaver. Administrasjonen fyller ut arbeidstidsregnskap som deretter kontrolleres av den enkelte ansatte. Instituttet bruker ikke ressursbudsjett i arbeidsplanleggingen, men fordeler undervisningsoppgaver blant

annet på bakgrunn av arbeidstidsregnskapene. FOF har også egne timesatser for undervisningsoppgaver knyttet til ex.phil.

IF

IF bruker arbeidstidsregnskap og har egne retningslinjer vedtatt av instituttrådet («[Retningslinjer for bruk av undervisningsregnskapen](#)», 2013). Regnskapene omfatter både undervisningsoppgaver og administrative oppgaver. Den enkelte ansatte fyller selv ut arbeidstidsregnskapet og regnskapet kontrolleres av administrasjonen. Enkelte fag har i tillegg egne ressursbudsjett som del av arbeidsplanleggingen.

LLE

Ved LLE brukes arbeidstidsregnskap for enkeltansatte, og verktøy for regnskapet forvaltes av administrasjonen. Instituttet innførte nylig et nytt redskap for ressursbudsjettering, men har ikke kunnet prioritere implementering. Det er foreløpig ingen systematisk bruk av ressursbudsjett ved enheten.

SKOK

SKOK bruker ikke arbeidstidsregnskap eller ressursbudsjett.

SVT

SVT bruker ikke arbeidstidsregnskap eller ressursbudsjett.

Kartlegging av styrker og svakheter

Styrker og svakheter med dagens system ved HF må sees i sammenheng med hvilke funksjon arbeidstidsregnskap og ressursbudsjett er ment å ha. Mandatet peker på noen prioriterte målsetninger med systemet, men dagens system har også andre funksjoner det er verdt å ta med i vurderingen. Her følger en gjennomgang av arbeidsgruppens vurderinger av systemets styrker og svakheter.

Skjerme forskningstid

HF's vedtatte politikk har i hovedsak vært styrt av et ønske om å skjerme forskningstiden fra det som oppleves som et økende antall oppgaver i undervisning og administrasjon. En slik utfordring er reell, i hvert fall hvis man legger til grunn selvrapportering om tidsbruk. Både i den nasjonale *Tidsbruksundersøkelsen* («Når timene telles», NIFU, 2021) og i UiB's rapport om forskningens rammevilkår («UiB FRAM, 2021) rapporteres det at forskningstiden er under press fra andre oppgaver og at forskningstiden ikke alltid brukes til forskning.

For enkeltansatte ved HF har arbeidstidsregnskap vært et redskap for å verne om egen forskningstid i dialog med enhetsledelsene. Denne funksjonen er også eksplisitt nedfelt i enkelte av retningslinjene som er utarbeidet lokalt. Arbeidstidsregnskapene har vært brukt til å avlaste ansatte som har fått tildelt større undervisningsmengder i perioder, blant annet ved å tildele færre oppgaver i en periode for å muliggjøre mer forskning eller ved å tildele forskningstermin.

Det er imidlertid høyst uklart om arbeidstidsregnskapene slik de praktiseres i dag faktisk har bidratt til å verne om forskningstiden. Undersøkelsene som viser tidsbruk i sektoren og ved UiB, er gjort over ti år etter at regnskapene ble innført ved fakultetet, og det er

ingenting som tyder på at forskningstiden har blitt bedre ivaretatt som en konsekvens av systemet. Tvert imot peker *Tidsbruksundersøkelsen* på at tidsbruk på forskning har gått ned for enkelte stillingstyper mellom 2016 og 2021, riktignok med tall for sektoren og ikke for UiB spesifikt.

Arbeidstidsregnskapene har likevel gjort det mulig å gi målrettet reduksjon i undervisningen for enkelte ansatte som har stor belastning over tid. Det er likevel en utfordring at det i dag ikke finnes en felles praksis for hvordan overskudd i arbeidstidsregnskapet skal avbøtes dersom det først har oppstått. Noen institutter og fag har hatt mulighet til å innvilge mer forskningstid i perioder, mens andre institutter og fag ikke har hatt anledning til det. Resultatet er at arbeidstidsregnskapene for ofte ikke har kunnet bli brukt til å sikre at tidsbruken på forskning opprettholdes i henhold til normalvilkårene. I tillegg åpner den ulike praksisen for at enkelte ansatte og fag kan bli forfordelt når arbeidsoppgavene skal løses, særlig på tvers av grunnenheter.

Overbelastning av ansatte

En annen funksjon arbeidstidsregnskapene kan ha, er å motvirke at ansatte får arbeidsoppgaver utover rammene til arbeidsforholdet. *Tidsbruksundersøkelsen* viser at heltidsansatte i vitenskapelige stillinger rapporterer om timebruk langt utover normaluken. I UiBs Arbeidsmiljø- og arbeidsklimaundersøkelse (ARK, 2021) meldte vitenskapelige ansatte ved HF om mer stress og arbeid-hjem-konflikt enn UiB generelt og sektoren generelt. Arbeidstidsregnskapet kan være et redskap for å unngå at ansatte får en arbeidsmengde som går på bekostning av helsen.

Et betydelig problem med en slik funksjon er imidlertid at bruken av arbeidstidsregnskapene ikke har lyktes i å holde timebruken innenfor de tilgjengelige rammene. Dette gjelder både for den enkeltes ansettelsesforhold og for rammene knyttet til fag og studietilbud. Ansatte i stillinger med undervisning har tidvis hatt store overskudd i timeregnskapene ved flere enheter, og over tid har timebruken på undervisning og administrasjon i hele fag vært langt større enn de tilgjengelige ressursene. Konsekvensen er ikke bare at ansatte potensielt må oppgi forskningstid for å få løst undervisningsoppgavene, men at arbeidsmengden totalt blir en belastning for enkeltpersoner og fagmiljøer.

Det er med andre ord langt fra sikkert at arbeidstidsregnskapene slik de praktiseres, har bidratt til å motvirke overbelastning av ansatte. Muligens ville situasjonen vært verre uten arbeidstidsregnskapene, men det er ingenting som tyder på at grunnenhetene som bruker slike regnskap, har lyktes bedre med å begrense arbeidsmengden enn enheter uten. Hovedproblemet virker å være at regnskapene kun er tilbakeskuende, mens overskuddene i realiteten oppstår i planleggingen av undervisningen.

Et videre problem med å fastslå at arbeidstidsregnskapene kan unngå overbelastning, er at forberedelsesfaktorene gjør at regnskapene kun måler stipulert timebruk. Den reelle timebruken på undervisningsoppgaver kan variere betydelig fra ansatt til ansatt. Faktorene gir også i dag samme uttelling dersom man gjennomfører et identisk undervisningsopplegg flere ganger, selv om forberedelsen per aktivitet trolig vil ha mindre omfang. Timetallet per semester fanger heller ikke opp utfordringer knyttet til at undervisningsoppgavene skal utføres over kortere perioder, for eksempel på grunn av blokkundervisning over enkelte uker.

Arbeidsgruppen er videre bekymret for at arbeidstidsregnskapene kan lede til misforståelser om ansvaret for arbeidsstyringen. Det er ikke den enkeltansattes ansvar å sikre at det er mulig å gjennomføre arbeidsoppgavene i henhold til den ansettelsesforholdet og innenfor fagenes ressursrammer. Dette er et ansvar som ligger til ledelsen ved grunnenhetene og fakultetet.

Rettferdig fordeling av arbeidsoppgaver

Et formål som ikke nevnes i mandatet, men som blir trukket frem i «Tid til forskning og undervisning», er å sikre at arbeidsoppgavene fordeles rettferdig mellom ansatte. Arbeidstidsregnskapet gir kun en omtrentlig oversikt over antall timer som faktisk brukes til undervisning og administrasjon, men i den grad alle ansatte har samme forberedelsesfaktor, kan regnskapene likevel bidra til at arbeidsmengden er noenlunde likt fordelt, og at samme oppgaver gir samme uttelling.

Dette formålet med arbeidstidsregnskapene er imidlertid kun delvis oppnådd med dagens system ved HF. Selv om man forutsetter at forberedelsesfaktorene leder til en mer rettferdig fordeling av arbeidsoppgaver, så gjelder dette kun de enhetene og fagene hvor regnskapene faktisk er i bruk. I tillegg er det en utfordring at forberedelsesfaktorene ved enhetene avviker noe fra fakultetsstyrets vedtak, samt at en rekke arbeidsoppgaver ikke er gitt felles satser.

Muligens kan man innvende at sammenligning på tvers av fakultetet er mindre avgjørende enn sammenligning innad på grunnenhetene. Men enhetsvise praksiser for arbeidstidsregnskap blir nå i økende grad utfordret av undervisningssamarbeid på tvers av enhetene, ikke minst på grunn av innføringen av nye fellesemner. Det er avgjørende at et felles system for arbeidstidsregnskap ikke vanskeliggjør nye undervisningssamarbeid mellom fagene, også der hvor fagene tilhører ulike enheter.

Studiekvalitet og læringsmiljø

I mandatet bes arbeidsgruppen om å vurdere hvorvidt dagens system bidrar til at undervisningsressursene disponeres og prioriteres på en måte som setter studenter, studiekvalitet og læringsmiljø i sentrum. Dette er et perspektiv på arbeidstidsregnskap som ikke har spilt en nevneverdig rolle i bakgrunnen for implementeringen ved HF. Likevel kan man stille seg spørsmålet om hvordan dagens praksis påvirker studiekvalitet og læringsmiljøet.

[Studiekvalitetssystemet](#) ved HF sier i dag lite om forvaltning av undervisningsressurser. I studiekvalitetsarbeidet er vurderinger om tilgjengelige ressurser vanligvis begrenset til spørsmålet om hvorvidt omfanget på fagmiljøet innfrir de formelle kravene i [Studietilsynsforskriften](#). Imidlertid er det avgjørende for studiekvaliteten i emner og programmer at læringsdesignet også reelt sett er gjennomførbart innenfor de tilgjengelige ressursene. For å sikre kvaliteten i studietilbudet må timebehov knyttet til undervisnings- og vurderingsoppgaver svare til tilgjengelige undervisningsressurser, samt ta høyde for forventet variasjon i ressursene, blant annet på grunn av forskningsterminer. Det er derfor en opplagt svakhet med dagens system at det i liten grad er en kobling mellom verktøyene for ressursstyring og det systematiske studiekvalitetsarbeidet.

Et annet spørsmål er hvordan de vedtatte forberedelsesfaktorene påvirker studiekvaliteten i programmer og emner. Her har dagens ordninger betydelige svakheter. For det første er listen over vedtatte forberedelsesfaktorer unødvendig lite fleksibel. Forklaringen på dette er trolig at ansvaret for faktorene er lagt til fakultetsstyret, og at periodiske oppdateringer dermed har latt vente på seg. Resultatet er at listen over undervisnings- og vurderingsaktiviteter ikke holder tritt med utviklingen i læringsdesign. Det er for eksempel ikke lagt opp til at en emneansvarlig kan disponere timer ujevnt over semestre, for eksempel fordi opptak av digitale forelesninger gjøres én gang og deretter gjenbrukes over en tid. Dette gjør studentaktiv læring som «flipped classroom» mindre attraktivt å gjennomføre. Selv om grunnenhetene kan tilrettelegge for andre forberedelsesfaktorer lokalt, forblir den vedtatte listen unødvendig konserverende. Denne mangelen på fleksibilitet vil potensielt redusere studiekvaliteten, dersom den forhindrer hensiktsmessige læringsdesign og innsats for læringsmiljøet.

For det andre legger de gjeldende faktorene opp til at timebruken på summativ vurdering (sensur) er svært høy. Mens satsene for eksamensvurdering er justert for studentantall, har mange av undervisningsformene satser per aktivitet. Det innebærer for eksempel at i et emne med 10 forelesninger, hjemmeksamen med to sensorer og 20 studenter som avlegger eksamen, får man følgende regnestykke: $(10 \times 2 \times 4) [\text{undervisning}] + (20 \times 2 \times 2) [\text{sensur}] = 80 + 80 = 160$. Av en totalsum til emnet på 160 timer går altså bare halvparten til selve undervisningen, mens den andre halvparten går til å vurdere studentenes måloppnåelse. Regnestykket vil naturligvis endres dersom man for eksempel øker totalrammen for emnet, reduserer antall studenter, legger om til 3-timers skoleeksamen eller går bort fra dobbeltsensur. Likevel er det en utfordring at ressursene som brukes til undervisningen, i liten grad skaleres med antallet studenter, og at sensur utgjør en betydelig del av ressursbruken. Faktorene gir muligens mening når undervisningen i hovedsak gis som forelesninger hvor antall studenter i liten grad påvirker ressursbruken, men de er ikke godt egnet for andre undervisningsformer. Risikoen er at dersom en høy andel av ressursbruken knyttes til eksamenskomponenten av emnene, vil dette potensielt gå ut over studiekvaliteten.

Et tredje poeng er allerede nevnt over: Siden forberedelsesfaktorene i nokså stor grad spriker mellom grunnenhetene, blir arbeidstidsregnskap en hindring for undervisningssamarbeid på tvers av enheter og fag. Dette er særlig problematisk når fakultetet fremover i større grad skal benytte fellesemner.

Et positivt moment er imidlertid at de vedtatte forberedelsesfaktorene til en viss grad tar høyde for arbeidsinnsatsen i studiekvalitetsarbeidet. Egne satser for emneansvar, emnevurdering og tilrettelegging av nytt emne tilgodeser viktig arbeid med studiekvalitet. Grunnenhetene har også egne timesatser for andre roller og oppgaver i studiekvalitetssystemet, blant annet for programstyreleder (fagkoordinator) og undervisningskoordinator. Disse satsene burde imidlertid helst vært like på tvers av grunnenhetene ved fakultetet.

Fakultetets bemanning av undervisning

En annen systemfunksjon arbeidstidsregnskap kunne hatt ved fakultetet, er å bidra med data om ressurs situasjonen i fagene når fakultetsstyret fattet vedtak om langsiktig bemanning. HF fordeler i dag vitenskapelige stillinger til fagene – og dermed til

undervisning i studietilbudene – gjennom bemanningsplanen. Ett av kriteriene som ligger til grunn for fordelingen, er undervisnings- og forskningsbehov i fagene.

Styret har rimelig presis oversikt over de tilgjengelige undervisningsressursene per fag, men svært begrenset og lite konkret informasjon om undervisningsbehov. Utover generelle betraktninger fra instituttledelsene og frittstående innspill fra enkeltfag, har fakultetsstyret hatt begrenset dokumentasjon over undervisningsaktiviteter som utløser behov. Likevel kan mangelen i kunnskapsgrunnlaget gjøre det krevende å sammenstille undervisningsbehov i ulike fag.

Situasjonen kunne vært bedret med et system for forvaltning av undervisningsressurser som i større grad muliggjorde sammenligninger på tvers av grunnenheter og fag. En slik løsning ville imidlertid kreve at ressursbudsjett og/eller arbeidstidsregnskap fikk en felles implementering på fakultetet.

Økonomi

Mandatet ber også om at fakultetets system for ressursbudsjett og arbeidstidsregnskap bidrar til økonomisk bærekraft. I dag står resultatinntekter fra studiepoeng for over en tredjedel av fakultetets totale inntekter. Samtidig er fakultetets kostnader i all hovedsak knyttet til lønn for vitenskapelige årsverk. Det er dermed avgjørende for fakultetet å kartlegge sammenhengen mellom hvor undervisningstiden benyttes og hvor inntektene skapes. En slik oversikt er i dag en sentral komponent i kunnskapsgrunnlaget til fakultetets bemanningsplan, hvor et fags andel av studiepoenginntektene sammenstilles med fagets andel av lønnskostnadene for undervisningsårsverk.

Imidlertid er fakultetets oversikt begrenset til hele fag i bemanningsplanen, mens sammenhenger mellom mer detaljert timebruk i studietilbudet og studiepoenginntekter på emnenivå og programnivå ikke fremgår direkte. Dersom arbeidstidsregnskap eller ressursbudsjett ble brukt systematisk til å kartlegge timebruken på tvers av fakultetet, ville også forståelsen av økonomisk bærekraft økt. Dette ville gitt et bedre grunnlag for å sikre at studietilbudet samlet sett skaper tilstrekkelige inntekter til å opprettholde driften på sikt.

Administrasjon av arbeidstidsregnskap

En siste betraktning om fakultetets bruk av arbeidstidsregnskap er administrasjon av systemet. Grunnenhetene som benytter arbeidstidsregnskap, har ulik organisering av den administrative støtten, men omfanget anslås å være rundt 0,1 årsverk per enhet. Det er også ulikt i hvilken grad undervisere selv må fylle ut arbeidstidsregnskap. Siden regnskapene forvaltes av grunnenhetene, er det i dag ikke nevneverdig ressursbruk i fakultetsadministrasjonen. Unntaket er administrativ støtte i forbindelse med de uregelmessige oppdateringene av forberedelsesfaktorene.

Et nytt system for forvaltning av undervisningsressurser

Hovedanbefalinger

- *Arbeidstidsbestemmelser*: Fakultetet bør innføre felles arbeidstidsbestemmelser som overordnede prinsipper for ressursstyring. Bestemmelsene bør fastslå ansvar, prinsipper og eventuelle normer knyttet til undervisningsomfang.
- *Ressursbudsjett*: Fakultetet bør innføre ressursbudsjett som felles verktøy for undervisningsplanlegging.
- *Ansvar*: Ledelsen ved grunnenhetene bør få ansvar for ressursbudsjettene. Fagkoordinatorer får ansvar for å utarbeide forslag til ressursbudsjett i samråd med fagmiljøene og studieadministrasjonen ved grunnenhetene.
- *Studiekvalitetssystemet*: Ressursbudsjett bør inngå som del av kunnskapsgrunnlaget i det systematiske studiekvalitetsarbeidet.
- *Bemanningsplanen*: Ressursbudsjett bør inngå som del av kunnskapsgrunnlaget i arbeidet med bemanningsplanen.
- *Forberedelsesfaktorer*: Normer for tidsbruk for undervisningsoppgaver bør forvaltes av studiestyret etter innspill fra grunnenhetene.
- *Arbeidstidsregnskap*: Eksisterende arbeidstidsregnskap bør ikke være et obligatorisk verktøy.

Arbeidstidsbestemmelser

En avgjørende svakhet med HFs gjeldende praksis for arbeidstidsregnskap er at det ikke finnes overordnede prinsipper for bruken av verktøyet. Resultatet er at fakultetet har manglet et felles system for forvaltning av undervisningsressurser. Selv om det finnes lokale systemer ved enkelte institutter, er disse ikke egnet for fakultetets overordnede behov. Både studiekvalitetssystemet og den langsiktige bemanningen er prosesser som med fordel kunne vært knyttet til et felles system for forvaltning av undervisningsressurser. HF bør derfor innføre et felles system i form av arbeidstidsbestemmelser som gjelder for alle enhetene. Bestemmelsene kan utformes med utgangspunkt i tilsvarende retningslinjer ved Det humanistiske fakultet, Universitetet i Oslo. Et slikt dokument bør blant annet fastslå ansvar for systemet, prinsipper for forvaltning av undervisningsressurser, og timeomfang for ulike stillingstyper.

Ressursbudsjett

HF mangler i dag et felles verktøy for å planlegge fordeling av oppgaver og timebruk i forkant av undervisningen. Bruken av arbeidstidsregnskap, i etterkant av selve undervisningen, har ikke i tilstrekkelig grad forhindret uønsket overforbruk av enkeltansatte og den totale timerammen for fag. Ressursbudsjett bør derfor innføres som felles verktøy for alle grunnenheter ved fakultetet. Verktøyet skal støtte den ordinære undervisningsplanleggingen i fagene. Retningslinjer for bruk av ressursbudsjett bør inngå i arbeidstidsbestemmelsene.

Her følger en beskrivelse av redskapet og system for bruk slik det er anbefalt av arbeidsgruppen. En prototype for ressursbudsjettverktøy i excel er utarbeidet i samarbeid med økonomiseksjonen for fakultetet.

Beregning av tilgjengelige ressurser

Ressursbudsjettene må ta utgangspunkt i en oversikt over tilgjengelige undervisningsressurser. Ressursrammene til et fags studietilbud er summen av tilgjengelige undervisningsårsverk knyttet til faget. Antall årsverk og tilsvarende antall timer vil være justert etter undervisningsplikt i stillingene. Antall timer til undervisning påvirkes blant annet av stillingsprosent, andel undervisning i stillingen, alder (ferieavvikling), og forskningstermin.

Fakultetet har i dag følgende antall undervisningstimer per semester knyttet til ulike stillingstyper:

Stillingstype	Undervisningsandel	Aldersjustering	Timetall per semester for fulltidsstilling
Professor	46%	Under 60 år	390
	46%	Over 60 år	381
	46%	Over 62 år	367
Førsteamanuensis	46%	Under 60 år	390
	46%	Over 60 år	381
	46%	Over 62 år	367
Universitets- og førstelektor	75%	Under 60 år	635
	75%	Over 60 år	621,5
	75%	Over 62 år	599

En hensiktsmessig oversikt over tilgjengelige undervisningsressurser bør ta utgangspunkt i faste stillinger som inngår i fakultetets bemanningsplan, men også inkludere eventuelle faste og midlertidige undervisningsstillinger utenfor bemanningsplanen. I tillegg bør undervisningstimer fra undervisningsdelen av det karrierefremmende arbeidet («pliktarbeidet») til ph.d.-kandidater og postdoktorer inngå i ressursrammen. Det er imidlertid avgjørende at slike midlertidige ressurser ikke inngår i den langsiktige planleggingen av studietilbudet. Undervisningsoppgavene i et fag skal normalt kunne gjennomføres innenfor de fast tilgjengelige ressursene, altså ikke medregnet eventuelle rekrutteringsstillinger med karrierefremmende arbeid og andre midlertidige stillinger.

Oversikten over de tilgjengelige timene per person i ressursbudsjettet skal angis semestervis som planleggingsenhet. Ressursbudsjettet må fortrinnsvis angi rammene for det forestående semesteret, men bør også gi mulighet for mer langsiktig disponering av undervisningstimer i kommende semestre. Tilgjengelige timer i semestrene vil uunngåelig være en justerbar prognose siden timebruk i fremtidige semestre kan avvike fra planlagt bruk.

Undervisningstimer for en enkelt ansatt må ikke nødvendigvis være likt hvert semester. I noen tilfeller er det mer hensiktsmessig å fordele flere undervisningsoppgaver i enkelte

semestre og tilsvarende færre i andre. Noen undervisere vil for eksempel ha flere oppgaver i høstsemesteret og færre i vårsemesteret. Likevel skal timebruk i gjennomsnitt over langtidsperioden (normalt fire semestre) være innenfor undervisningsandelen i stillingen.

En rekke forhold kan lede til at timeantallet for en enkeltansatt avviker fra normaltimetallet i ett eller flere semestre. For noen stillingstyper vil tilgjengelige timer for eksempel være påvirket av avvikling av forskningstermin. Fordi dette normalt krever søknad til grunnenheten, vil man kunne justere ressursbudsjettet i semesteret hvor forskningsterminen er planlagt. Enkelte verv og administrative oppgaver som går utover administrasjonsdelen i stillingene (8 % for stillinger med normalvilkår), vil også kunne påvirke antallet timer til undervisning. Dette kan for eksempel gjelde roller som verneombud, representantverv i fakultetsstyret, instituttråd og lignende. Forsknings- og prosjektledelse som skal kompenseres med redusert undervisning, må også synliggjøres i ressursbudsjettet.

Overforbruk av undervisningstimer for enkeltansatte som ikke er planlagt, må også tas høyde for i ressursbudsjettet. Dersom ansatte har et overforbruk i et semester, må timebruken i langtidsperioden i ressursbudsjettet justeres tilsvarende. Det samme kan gjelde dersom enkeltansatte har brukt færre timer enn planlagt i foregående semestre.

Arbeidsgruppen legger opp til at planleggingsenheten for undervisning skal være fagene ved fakultetet. Fag forstås her i henhold til inndelingen i fakultetets bemanningsplan. Denne løsningen er hensiktsmessig fordi den tilrettelegger for at ressursbruken for fagene kan sammenstilles i fakultetets langsiktige arbeid med bemanningen. Beregningen av enkeltansattes undervisningstimer for et semester, vil gi totalt antall timer tilgjengelig for et fag i semesteret. Med få unntak er faste stillinger med undervisning allerede knyttet til fag i bemanningsplanen, og det samme gjelder som hovedregel øvrige stillinger. Dersom grunnenheter har ansatte med undervisningsplikt som ikke er knyttet til et fag, må tilhørigheten bestemmes som del av kartleggingen av tilgjengelige ressurser. Enkelte ansatte vil kunne ha deler av sin undervisning i studietilbudet knyttet til et eller flere andre fag. Dette må i så fall synliggjøres i de respektive ressursbudsjettene med tilpasning av timeantallet.

Oversikt over oppgaver i studietilbudet

Ressursbudsjettene må inneholde en oversikt over studietilbudet i fagene. Dette innebærer alle emner faget har ansvar for å gi undervisning i. Oversikten må inkludere obligatoriske emner i spesialiseringen i fagets studieprogrammer, inkludert lektorprogrammer, valgfrie emner, emner som inngår i programmer i andre fag, EVU-emner og andre deler av studietilbudet faget har ansvar for. Utformingen av oversiktene over studietilbudet må sikre at alle emner i fakultetets studietilbud er dekket av et ressursbudsjett. Emner som i dag ikke har en bestemt fagtilknytning, bør legges administrativt til et av fagene. Dette gjelder også fellesemner som inkluderer undervisere fra ulike fag.

Hvert emne i ressursbudsjettet skal inkludere informasjon om undervisnings- og vurderingsformer i henhold til emnebeskrivelsen. Mer spesifikke undervisnings- og vurderingsoppgaver fylles ut som del av budsjetteringen (se nedenfor). Emner skal også ha angitt et forventet studenttall, en prognosebasert på tidligere gjennomført undervisning i emnet.

Fordeling av undervisningsoppgaver

For hvert emne med undervisning i semesteret skal det fylles ut undervisningsaktiviteter (f.eks. forelesninger), vurderingsaktiviteter (f.eks. sensur av tretimers hjemmeeksamen), og undervisningskoordinering (f.eks. emneansvar). Deretter skal oppgavene i emnet fordeles til ansatte ved faget. I tillegg skal det angis hvilken andel av oppgaven underviseren har ansvar for (f.eks. 50 % av sensuren). Når en oppgave fordeles, vil et tilsvarende antall timer trekkes fra det tilgjengelige timeantallet til den ansatte. Dersom aktiviteten er avhengig av antall studenter (f.eks. sensur), vil timebruken ta utgangspunkt i den oppgitte prognosen for antall studenter.

For at ressursbudsjettene skal fungere etter hensikten, er det et avgjørende prinsipp at oppgavene fordeles slik at man unngår overforbruk av timeantallet, både for den enkelte som deltar i undervisningen og for fagets ressursramme som helhet. Planlagt overforbruk innenfor visse semestre er likevel mulig, dersom det svarer til underforbruk i påfølgende semestre.

Dersom undervisningen går som planlagt, vil den budsjetterte timebruken tilsvare den planlagte. Det vil imidlertid være tilfeller hvor undervisningsmengden er annerledes enn budsjettert, for eksempel på grunn av sykemeldinger, fordi studentantallet er høyere eller lavere enn forventet, eller fordi undervisningsoppgaver ble lagt til. Hvis slik variasjon leder til overforbruk for enkeltansatte, kan det tas høyde for når tilgjengelig timeantall beregnes for påfølgende semestre. Det er særlig viktig at systemet sikrer at sykemeldinger ikke leder til at ansatte må ta på seg ekstra undervisningsoppgaver.

Verktøyet skal også angi total timebruk for emnet og timebruk sett i forhold til emnets studiepoengomfang, slik at ressursbruken kan sammenlignes på tvers av emner av ulik størrelse. I tillegg skal timebruk per avlagt studiepoeng beregnes på bakgrunn av forventet studentantall.

Timesatser for undervisningsoppgaver (Forberedelsesfaktorer)

For å beregne timebruken på undervisningsoppgaver, må det settes en timesats. En slik timesats er i dag gitt av fakultetets forberedelsesfaktorer, men praksisen ved grunnenhetene viser at det også anvendes en rekke andre satser.

Arbeidsgruppen vil ikke foreslå nye satser som del av anbefalingene. Et slikt arbeid forutsetter at fakultetsstyret først vedtar felles arbeidstidsbestemmelser som fastslår hvordan satsene skal inngå i et system for ressursforvaltning. I stedet anbefaler arbeidsgruppen at arbeidet med de konkrete satsene legges til studiestyret. Tidligere har vedtak om forberedelsesfaktorer vært fattet i fakultetsstyret, men en slik løsning er for tungvint. I studiestyret møtes grunnenhetenes undervisningskoordinatører, og disse kan i fellesskap diskutere hvilke timesatser som bør settes på undervisningsoppgaver.

Arbeidsgruppen vil understreke at stor grad av likhet på tvers av enhetene er viktig både for å kunne sammenstille ressursbehov på fakultetet og for å fremme undervisningssamarbeid. Nye fellesemner i studieporteføljeprosjektet vil øke behovet for undervisningssamarbeid på tvers av enhetene.

Arbeidsgruppen vil videre anbefale at studiestyret får i oppgave å vurdere om det er behov for retningsgivende normer for timebruk per emne. Siden fakultetet har emner med ulikt

studiepoengomfang, må normene ta høyde for ulikt omfang (f.eks. emner med omfang på 10 og 15 studiepoeng).¹ En fordel er at fakultetet dermed også får en felles norm for timebruk for spesialiseringen i et studieprogram. En slik norm vil kunne sikre at timebruken på emner med samme studiepoengomfang ikke varierer unødvendig. En eventuell norm må likevel ta høyde for at timebruken i emner kan variere av helt naturlige årsaker, for eksempel på bakgrunn av studentantall. Normen bør både ta hensyn til en nedre grense for timebruk – minimum antall timer som bør brukes for et emne av en viss størrelse – og til en øvre grense – maksimum antall timer som bør brukes.

Ansvar for ressursbudsjett

Ledelsen ved grunnenhetene får ansvaret for ressursbudsjettene til sine respektive fag, samt å sikre at informasjon om disponible timer per underviser og undervisningsoppgaver er riktig og fullstendig. Ledelsen har også ansvar for å sikre at disponible timer for enkeltansatte justeres i forkant av undervisningsplanleggingen dersom de har uplanlagt overforbruk eller administrative oppgaver eller frikjøp tilsier det.

Utarbeidelsen av utkast til ressursbudsjett skal gjøres av fagkoordinator i samråd med fagmiljøet og studieadministrativ støtte ved enheten. Det innebærer ansvar for å disponere undervisningstimer for alle emnene faget har ansvar for. Ledelsen godkjenner endelige ressursbudsjett. Ressursbudsjettene fylles ut hvert semester i forbindelse med undervisningsplanleggingen. Studiestyret får det faglige ansvaret for det felles planleggingsverktøyet.

Studiekvalitetssystem

Ressursbudsjettene til fagene bør knyttes til det systematiske studiekvalitetsarbeidet. Hensiktsmessig disponering av undervisningsressursene er avgjørende for studiekvaliteten i emnene. Egenvurderinger av emner og årlige programvurderinger bør kommentere på sammenhengen mellom ressursbruk og studiekvalitet ved å vise til konkrete disponeringer i ressursbudsjettene. Den overordnede ressurs situasjonen bør vurderes i grundigere gjennomganger av studiekvaliteten slik som treårige emneevalueringer og de femårige programevalueringene. Fagets egenvurderinger av ressurs situasjonen og egne disponeringer bør inngå i grunnlaget for studiekvalitetskomiteens arbeid med reakkreditering av studieprogrammer.

Fakultetets bemanningsplan

Fagenes ressursbudsjetter skal inkluderes som en del av datagrunnlaget til arbeidet med fakultetets bemanningsplan. Konkret informasjon om hvordan undervisningsressursene benyttes i fagene, er avgjørende for å kunne vurdere undervisningsbehov. I dag er undervisningsbehov blant kriteriene i bemanningsplanen, men uten at fakultetsstyret har

¹ Studiepoengomfang gir ikke direkte et svar på hvor mange timer undervisning et emne bør bestå av. I ECTS (*European Credit Transfer and Accumulation System*) tilsvarer 60 studiepoeng et årsverk som fulltidsstudent, altså omtrent 36 timer i uken. Ett studiepoeng er beregnet til rundt 25 timers arbeid. Det er imidlertid ingen direkte kobling mellom hvor mange timer en student er forventet å arbeide med et emne og hvor mange timer undervisning og vurdering i emnet krever.

tilgang på data som gjør det mulig å sammenstille ressurs situasjonen i fagene. Dersom det innføres ressursbudsjetter med felles system for hele fakultetet, vil styret være i stand til å identifisere fag hvor ressursrammene og undervisningsforpliktelsene ikke er i samsvar.

Godkjente ressursbudsjetter skal oversendes fra grunnenhetene til fakultetsadministrasjonen i forbindelse med forberedelse av styresak om bemanningsplanen.

Økonomi og ressursbudsjett

Felles ressursbudsjett vil gi en mer gjennomslutlig disponering av kostnadene knyttet til undervisning. Med den foreslåtte utformingen av ressursbudsjettene vil man kunne følge timebruken og dermed lønnskostnadene knyttet til emner, programmer, fag, oppgavetyper (f.eks. sensur og undervisning) og annet. Likeledes vil ressursbudsjettene gi en langt bedre oversikt over hvor og hvordan studiepoenginntektene til fakultetet produseres. Ved å sammenstille kostnader og inntekter i ressursbudsjettene, vil man samtidig få et mer presist inntrykk av den økonomiske bærekraften. Det er likevel viktig å poengtere at ressursbudsjettene vil være basert på prognoser på studentantall, så inntektene vil først kunne beregnes nøyaktig i ettertid.

Data om kostnader og inntekter knyttet til emne og fag bør følge ressursbudsjettene som et verktøy for ledelse med budsjettansvar. Slik informasjon bør imidlertid ikke inngå i ressursbudsjetteringsverktøyet som skal brukes av fagkoordinator og fagmiljø. Fagets disponering av undervisningsressurser skal fremme kvalitet i utdanningene, mens ansvaret for økonomistyring ligger hos ledelsen.

Arbeidsgruppen anbefaler at redskap som knytter ressursbudsjettene til økonomiske resultater kan utvikles i samarbeid med fakultetets økonomiseksjon.

Arbeidstidsregnskap

Arbeidsgruppen mener ikke det er hensiktsmessig å pålegge grunnenhetene å bruke arbeidstidsregnskap i tillegg til ressursbudsjett. Et godt system for undervisningsplanlegging bør gjøre detaljregnskap på individnivå mindre aktuelt. I et ressursbudsjett som lar enhetene planlegge flere semestre fremover, vil reell timebruk i et semester kunne reflekteres i tilgjengelige timer i fremtidige semestre. I tillegg vil et system med både ressursbudsjett og arbeidstidsregnskap kreve mer administrasjon. Grunnenhetene bør imidlertid selv kunne velge om de vil videreføre regnskap som et supplement til bruken av ressursbudsjett.

Oppfølging

Å innføre et system av typen skissert over, vil kreve at flere punkter følges opp av fakultetet.

- Fakultetsstyret bør sette ned en arbeidsgruppe som får ansvar for å lage et utkast til arbeidstidsbestemmelser. Bestemmelsene bør utarbeides i samarbeid med både vernelinjen og arbeidstakerorganisasjonene.

- Studiestyret bør få i oppgave å sette ned en arbeidsgruppe som utarbeider oppdaterte timesatser for undervisnings- og vurderingsoppgaver. Målsetningen bør være felles satser for hele fakultetet som tilrettelegger for samarbeid og fleksibilitet i læringsdesignene.
- Studiestyret bør få det faglige ansvar for redskap for ressursbudsjettering. Den tekniske løsningen (prototypen) kan utvikles i samarbeid med økonomiseksjonen og studieseksjonen.

Det humanistiske fakultet

Dato
04/06/2025

Referanse
2025/1320

Innspel frå FoF til rapport om budsjettering av undervisningsressurser og bruk av arbeidstidsregnskap

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier stiller seg bak rapporten. Det er ein svært god og grundig rapport. Han leverer ein analyse av dagens situasjon som stort sett er treffande, og han foreslår eit nytt system som vil vere ei klar forbetring dersom det blir gjennomført.

Rapporten består av to hovuddeler. For det første peiker han på svake sider ved dagens system, der arbeidstidsrekneskap er sentralt. For det andre foreslår han eit nytt system for forvaltning av undervisningsressursar, der ressursbudsjett er sentralt. Den siste delen er den viktigaste og me tek derfor til med denne.

Forslag til nytt system

Hovudpoenget er at dagens system for arbeidstidsrekneskap ikkje har hindra manglande samsvar mellom ressursar og oppgåver, og at ein difor bør innføre ressursbudsjett som felles verktøy for alle einingar ved fakultetet. Eit slikt verktøy skal støtte undervisningsplanlegging, men også oppdaterast undervegs. I tillegg foreslår rapporten at det bør utviklast arbeidstidsbestemmelser ved fakultetet, som også skal innehalde retningslinjer for bruk av ressursbudsjett.

FoF meiner at dette vil vere ei forbetring av dagens system, om enn det naturlegvis vil avhenge av kva type system det blir og korleis dette blir implementert. Me har likevel nokre kommentarar:

1) Rapporten seier at eit godt system for undervisningsplanlegging og ressursbudsjett lang på veg vil gjere dagens arbeidstidsrekneskap overflødig, og seier at einingane sjølve kan velje om dei vil føre vidare dagens rekneskap ved sida av ressursbudsjett. FoF stiller seg bak dette, men vil legge til at det i alle fall i ein overgangsperiode nok vil vere nødvendig med begge deler. Dersom det nye systemet blir godt nok, kan ein klare seg med ressursbudsjett, men det vil avhenge mykje av korleis systemet blir utforma.

Postadresse
Universitetet i Bergen
Institutt for filosofi og
førstesemesterstudium
Postboks 7800
N-5020 BERGEN

E-post:
post@uib.no

Organisasjonsnummer
874 789 542

Saksbehandlar
Steinar Bøyum
Telefon: 55582551
Mobil:
E-post: Steinar.Boyum@uib.no

2) Arbeidsgruppa tilrår at studiestyret får i oppgåve å vurdere om det er behov for retningsgivande normer for timebruk per emne. FoF er skeptisk til slike normer. Institutta bør kunne bestemme dette sjølve. Så lenge institutta passar på at timebruken står i stil med tilgjengelege ressursar, er det ingenting i vegen for at ein, av ulike faglege og pedagogiske grunnar, kan bruke mange timar på nokre emne og færre timar på andre. Det kan til dømes vere gode grunnar for at nokre emne i stor grad er basert på studentar si eiga lesing, medan andre emne er meir undervisningsintensive.

3) Rapporten slår fast at "timebruk i gjennomsnitt over langtidspanoden (normalt fire semestre) skal vere innenfor undervisningsandelen i stillingen". FoF reknar det som sjølvstakt at timebruken over tid skal vere i tråd med undervisningsandelen i stillingane, men er usikker på om fire semester er den riktige horisonten. Fire semester kan vere for langt for detaljert planlegging (uventar frikjøp kan til dømes få ringverknader for undervisningsoppsettet på mange ulike emne), men samtidig for kort til at ein kan vente at timebruken skal vere i balanse. Dette bør difor drøftast nærare.

Kritikk av noverande system

Rapporten peiker på ei rekkje slagsider ved dagens system, særleg rettar mot rolla til arbeidstidsrekneskapa. FoF stiller seg bak delar av denne kritikken, men meiner likevel at rapporten er litt for negativ til dagens system, i alle fall sett frå vårt institutt system. FoF støttar innføring av eit nytt system, men vil gjerne kommentere på enkelte punkt i denne delen.

1) Rapporten seier at FoF i dag ikkje opererer med ressursbudsjett. Det er riktig at FoF ikkje har eitt verktøy som heiter "ressursbudsjett", men me har oversikter og rekneark som totalt sett har same funksjonen. Me ser likevel fordelene med eit nytt system som konsoliderer dei ulike verktøya me har i dag.

2) Generelt er rapporten prega av ein for litt stor skepsis til forskjellar mellom institutta. Slike forskjellar kan det vere gode grunnar for. Ulike faktorar utgjer til dømes inga urettferd dersom det reelt er ulike ting som føregår og blir forventar innanfor dei ulike undervisningstypene. I ei eventuell utarbeiding av felles normer bør det difor vere ope for tilpassing til einingane. For FoF sin del er det til dømes klart at exphil har ei spesiell stilling, ein eigen økonomisk og pedagogisk modell, og dette kan vere grunnlag for legitim variasjon mellom einingane. Dette gjeld også andre ting enn undervising. Rapporten seier til dømes at satsane for ulike roller (til dømes undervisningskoordinator og fagkoordinator) bør vere like på tvers av einingane, men det er vanskeleg å sjå kvifor det bør det, med tanke på at det er store skilnader i størrelse mellom fag og institutt.

3) Ifølge rapporten er det "høyst uklart om arbeidstidsregnskapene slik de praktiseres i dag faktisk har bidratt til å verne om forskningstiden". På FoF har rekneskapene faktisk bidratt til dette. Då det i 2020 viste seg at mange hadde store overskot på timerekneskapene (nærare 10 000 timer overskot totalt på instituttet), gjorde instituttet innsparingar slik at det no er god balanse (ned til rundt 3000 timar, som vil seie at dei tilsette har i snitt 75 timar til gode). Så når rapporten seier at "arbeidstidsregnskapene ikkje har lykkjes i å holde timebruken innenfor de tilgjengelige rammene" så stemmer ikkje det for FoF sin del.

4) Rapporten seier at "hovedproblemet virker å være at regnskapene kun er tilbakeskuende, mens overskuddene i realiteten oppstår i planleggingen av undervisningen". Dette er ikkje primært ei svakheit

ved rekneskapane i og for seg, men korleis dei blir *brukt*. Om dei blir brukt aktivt i planlegginga, slik dei blir ved FoF, er dei også "fremadskuende". Nok ein gong, det er ikkje primært systemet det kjem an på, men korleis dei blir brukt av leiinga.

5) Generelt er rapporten i litt for stor grad prega av at instituttleiarperspektivet manglar. Det er trass alt der personalleiinga ligg. Ut frå rapporten får ein inntrykk av at det meste handlar om to nivå, fakultet og fag. Men i regelverket heiter det at "Instituttlederen har det overordnede ansvaret for instituttets samlede faglige og administrative virksomhet ... herunder planer og budsjett for å sikre en mest mulig rasjonell drift og budsjettbalanse." Til sjuande og sist handlar dette om leiing, ikkje om ein har det eine eller det andre Excel-arket.

Fleire av punkta over er likevel å rekne som detaljar. I all hovudsak stiller FoF seg bak rapporten, særleg tilrådingane om eit nytt system. Rapporten peiker på svært viktige ting som at dagens system ikkje held tritt med utviklinga av læringsdesign, til dømes "flipped classroom", og at bruken av timar på sensur er svært høg. Eit nytt system bør fange opp slike ting som dette, sidan dagens system i stor grad verkar pedagogisk konserverande.

Til sist: det verkar som ein ser for seg at eit nytt verktøy skal vere eit Excel-ark. Likevel finst det digitale verktøy i dag som verkar både enklare og meir moderne. Fleire institusjonar i Norge brukar til dømes TimeEdit, som verkar å ha alle dei funksjonane som rapporten etterspør.

Med venleg helsing

[avsenders navn]
[avsenders tittel]

Steinar Bøyum
instituttleder

Det humanistiske fakultet

Dato
04.06.2025

Referanse
2025/1320

Innspel frå IF om ressursbudsjett og arbeidstidsrekneskap

Institutt for framandspråk (IF) har fått tilsendt rapporten frå arbeidsgruppa som har gått gjennom prinsippa, praksisen og verktøya for budsjettering av undervisningsressursar og bruken av arbeidstidsrekneskap (sak 6/25). Rapporten vart drøfta i instituttrådet ved IF 28. mai i år, og rådet gav si støtte til kulepunkta som er lista opp under tittelen "Hovedanbefalinger" på s. 11 i rapporten.

IF vil særleg framheva eit par av tilrådingane:

For det første treng vi eit felles regel- og rammeverk som slår fast dei overordna prinsippa for ressursstyring (første kulepunkt). Dette vil gjera oppfølginga av ressursbudsjetteringa meir konsekvent og lik mellom dei ulike institutta, og det kan hindra at viktige og til dels prinsipielle spørsmål må handterast som ad hoc-situasjonar.

Vi trur òg det er fornuftig å innføra ressursbudsjettering som eit felles verktøy for heile fakultetet (kulepunkt to). På denne måten vil vi betre kunna planleggja ressursbruken *før* undervisninga blir gjennomført, heller enn å prøva å etablera ein slags balanse i etterkant og når "skaden" først er skjedd. Ressursbudsjetteringa vil vera eit viktig verkemiddel for å få betre samsvar mellom den faktiske undervisninga og dei tilgjengelege ressursane. Felles it-verktøy vil sikra mest mogleg lik ressursstyring på tvers av fag og institutt, og institutt- og fakultetsleiing vil få eit betre overblikk over situasjonen.

IF støttar òg framlegget om å gjera arbeidstidsrekneskapen valfri (kulepunkt sju). Etter vårt syn vil krav om *både* ressursbudsjettering og føring av arbeidstidsrekneskap bli for byråkratisk og arbeidskrevjande. Håpet er at ei god ressursbudsjettering vil gjera arbeidstidsrekneskapen overflødig. Vi ser samstundes at det her kan vera ulike vurderingar ved ulike institutt/senter og meiner dei ulike einingane sjølve bør få velja om dei vil føra arbeidstidsrekneskap. Dersom eit institutt avsluttar arbeidet med arbeidstidsrekneskapen, må ein samstundes vurdere kva ein skal gjera med store oppsamla overskot på undervisningssida.

Postadresse
Universitetet i Bergen
Institutt for framandspråk
Postboks 7800
N-5020 BERGEN

E-post:
post@uib.no

Organisasjonsnummer
874 789 542

Saksbehandlar
Arve Kjell Uthaug
Telefon: 55582281
Mobil:
E-post: Arve.Uthaug@uib.no

Med venleg helsing

Martin Paulsen
instituttleder

Arve Kjell Uthaug

administrasjonssjef

Det humanistiske fakultet

Dato
05.06.2025

Referanse
2025/1320

Innspill fra AHKR til Rapport om budsjettering av undervisningsressurser og bruk av arbeidstidsregnskap

AHKR synes rapporten er grundig og velfundert, og ønsker tiltakene som anbefales velkommen. Instituttet deler i store trekk rapportens analyse av styrker og svakheter ved dagens system. Det nye systemet som anbefales for forvaltning av undervisningsressurser er etter vårt syn i all hovedsak veloverveid og hensiktsmessig.

AHKR har likevel noen få kommentarer til enkeltmomenter i rapporten.

- Det argumenteres i rapporten at timesatsene for roller som fagkoordinator (programstyreleder) og undervisningskoordinator burde «helst vært like på tvers av grunnenhetene ved fakultetet.» Det er i AHKRs erfaring betydelig forskjell på kompleksiteten i og omfanget av oppgavene til fagkoordinator på de ulike studieprogrammene våre, og derfor er også timesatsene for fagkoordinator differensiert. Å innføre felles satser uavhengig av oppgavens omfang og kompleksitet vil være uheldig og gjøre det vanskeligere å rekruttere ansatte til disse vervene.
- I forslaget til nytt system, under punktet om beregning av tilgjengelige ressurser, understrekes det at det er de faste stillingenes undervisningstid som skal danne utgangspunktet for oversikten over tilgjengelige undervisningsressurser. Samtidig åpnes det for at også faste og midlertidige undervisningsstillinger utenfor bemanningsplanen bør inkluderes. AHKR mener dette kan være fornuftig unntaksvis. AHKR er også enig i at «undervisningsoppgavene i et fag skal normalt kunne gjennomføres innenfor de fast tilgjengelige ressursene, altså ikke medregnet eventuelle rekrutteringsstillinger med karrierefremmende arbeid og andre midlertidige stillinger.» Kravet om å tilpasse det karrierefremmende arbeidet for de enkelte rekruttenes behov taler også for dette, da det vil være vanskelig å vite på forhånd hvor mye undervisning som kan inngå i den enkelte rekrutts karrierefremmende arbeid.

Postadresse
Universitetet i Bergen
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap
Postboks 7800
N-5020 BERGEN

E-post:
post@uib.no
Organisasjonsnummer
874 789 542

Saksbehandler
Teemu Sakari Ryymin
Telefon: 55583879
Mobil:
E-post: Teemu.Ryymin@uib.no

Med vennlig hilsen

Teemu Ryymin
Instituttleder

Det humanistiske fakultet

Dato
06.06.2025

Referanse
2025/1320

Innspill fra LLE til rapport om budsjettering av undervisningsressurser og bruk av arbeidstidsregnskap

Følgende er skrevet med hensyn til forespørselen om innspill fra enhetene til «Rapport om budsjettering av undervisningsressurser og bruk av arbeidstidsregnskap.» Rapporten ble både diskutert i ledelsen på LLE og videresendt til alle fagmiljøene ved instituttet. Undervisningskoordinatoren har fått tilbakemeldinger fra alle fagmiljø.

Hovedsakelig støtter ledelsen ved LLE anbefalingene/konklusjonene i rapporten. Forslag til felles norm/system for arbeid med budsjettering og disponering av fagenes undervisningsressurser kan føre til bedre oversikt over tilgjengelige ressurser og skape bedre premisser for planlegging av undervisningstimer og oppgaver. I tillegg kan et ressursbudsjett og dataene et slikt budsjett krever, være et viktig verktøy for enhetene ved fakultetet.

Etter innspill fra fagkoordinatorerne ved LLE legger vi til følgende merknader og kommentarer. En stor del av programmene vil beholde arbeidstidsregnskapet. Grunnen er at ressursbudsjett er prognostisk og må følges av et regnskap som viser den reelle ressursbruken. Rapporten refererer til prognoser på studentantall (13, 14, 16) som grunnlag for momenter i budsjettet. I noen fag kan prognosen og møtte studenter variere ganske kraftig fra år til år. Det er viktig for vitenskapelig ansatte å kunne vise reell ressursbruk for undervisning. Ifølge rapportens hovedanbefalinger bør arbeidstidsregnskap ikke være obligatorisk; grunnenhetene bør imidlertid selv kunne velge om de vil videreføre regnskap som et supplement til bruken av ressursbudsjett.

Som fremsatt i rapporten bør et godt system for undervisningsplanlegging gjøre detaljregnskap på individnivå mindre aktuelt. Samtidig kan et system som undervurderer (eller enda verre, ikke anerkjenner) den reelle innsatsen fra undervisere, ha en negativ innvirkning på moralen til fakultetets førstelinje når det gjelder studiekvalitet, møte med studenter og gjennomføring av studier.

Ressursbudsjett kan være et nyttig verktøy for undervisningsplanlegging. Samtidig kan man forutse at fagene har som mål å sikre undervisningskvalitet uansett kostnader. I så fall er kommunikasjonen mellom fakultetet, enhetene og fagmiljøene særlig viktig for å sikre et godt arbeidsmiljø ved implementering. Det bør understrekes ved hver anledning at ressursbudsjettet er et verktøy for å skjerme forskningstid, motvirke overbelastning og sikre rettferdig fordeling av arbeidsoppgavene.

Postadresse
Universitetet i Bergen
Institutt for lingvistiske, litterære og
estetiske studier
Postboks 7800
N-5020 BERGEN

E-post:
post@uib.no

Organisasjonsnummer
874 789 542

Saksbehandler
Signe Nilssen
Telefon: 55588823
Mobil:
E-post: Signe.Nilssen@uib.no

På studiestyremøtet (4.6.25) nevnte prodekan at et sammenlignbart system var på plass i Oslo. Ressursbudsjetter som verktøy for fakulteter og enheter har sannsynligvis vært i bruk ved andre universiteter og humanistiske fakulteter. Det kunne være nyttig å sammenligne bruk av ressursbudsjetter ved andre humanistiske fakulteter og se på erfaringer med systemet særlig med hensyn til arbeidsmiljøet og samarbeid/uenighet mellom fagmiljøene og enhetens ledelse (jfr. punkt 2 i «om arbeidsgruppens mandat»: perspektivere praksisen gjennom å se til andre fakulteter og institusjoner).

Rapporten nevner at ressursbudsjett skal utarbeides av «fagkoordinator i samråd med fagmiljøet og studieadministrativ støtte ved enheten» og at «ledelsen godkjenner endelige ressursbudsjett». Det er en hensiktsmessig arbeidsdeling, men det må gjøres en vurdering av hvilken ekstra ressursbruk dette vil medføre for både faglige og administrative stillinger, og hvilken arbeidsdeling det skal være mellom fag og administrasjon. Fagene på LLE har veldig ulik størrelse og programportefølje, og det vil variere hvor mye som kreves for å håndtere ressursbudsjetteringen. LLE har laget egne rutiner og maler for budsjettering av undervisningsressurser, nettopp for å skape den viktige balansen mellom arbeidsbelastning og ressurser. Instituttet har dermed mye erfaring med hvor krevende arbeidet kan være. For å kunne prioritere andre viktige studieadministrative oppgaver, har LLE avsluttet støtte til arbeidet med ressursbudsjetter.

Forslaget til verktøy for ressursbudsjettering fremstår krevende og lite fleksibelt. Det er viktig at brukerne av et slikt verktøy oppfatter det som nyttig og brukervennlig. Vi legger til grunn at det gjøres et godt forarbeid, i samarbeid og dialog med alle som skal bruke systemet, i forkant av implementering.

Rapporten nevner data fra ressursbudsjettene på sikt kan inngå i grunnlaget for fakultetets faglige bemanningsplan. Tilgjengelige ressurser per fag er kjent, men det er begrenset tilgang til informasjon om undervisningsbelastning. LLE ser nytteverdien av et utvidet datagrunnlag til diskusjon om faglig bemanning. Samtidig stiller vi spørsmål om dette fremmer eller motvirker målet om balanse mellom ressurser og arbeidsmengde. Vi ønsker ikke å skape insentiver for å opprettholde stor arbeidsbelastning i fagene, med forventning om at det kan utløse nye stillinger i bemanningsplanen.

Anbefalinger i rapporten fra arbeidsgruppen kartlegger et lovende system for forvaltning av undervisningsressurser. I tillegg til punktene under *Oppfølging* på slutten av rapporten er det et viktig oppfølgingstiltak at fakultetet skaper en atmosfære som fremmer at fagmiljøene føler medansvar for det nye systemet.

Med vennlig hilsen

Aidan Conti
undervisningskoordinator

Aleksander Morland
administrasjonssjef

Styre
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Arkivreferanse
2025/1242
Styresak
62/25

Dokumentdato
10.06.2025
Møtedato
17.06.2025

Publiseringsstrategi for Det humanistiske fakultet 2025-2030

Dokumenter i saken

- Oppnevning og mandat for arbeidsgruppe ved HF, 24.1.25.
- *Publiseringsstrategi for Det humanistiske fakultet 2025-2030.*

Bakgrunn

Med utgangspunkt i drøfting i Forsknings- og forskerutdanningsutvalget (FFU), henholdsvis sak FU 12/24 og FU 15/24 ble det 24. januar 2025 nedsatt en arbeidsgruppe for å utarbeide forslag til publiseringsstrategi for Det humanistiske fakultet (HF). Arbeidsgruppen leverte sitt utkast 16.mai 2025. I tråd med fremdriftsplan og prosess ble arbeidsgruppens utkast til strategi lagt frem for FFU for innspill.

Saken ble behandlet i FFU 4.juni 2025. FFU fattet da følgende vedtak: «FFU gir prodekan fullmakt til å ferdigstille publiseringsstrategien i tråd med innspill i møtet».

Utkastet fra arbeidsgruppen er nå justert med bakgrunn i innspill og drøftingen i FFU. Det er dette justerte forslaget til publiseringsstrategi som nå legges frem for fakultetsstyret for vurdering.

Forslag til vedtak

Fakultetsstyret vedtar *Publiseringsstrategi for Det humanistiske fakultet 2025-2030.*

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

10.06.2025/Kirsten Moen

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Institutt for fremmedspråk
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier
Senter for kvinne- og kjønnsforskning
Senter for vitenskapsteori

Publiseringsstrategi HF - mandat og oppnevning av arbeidsgruppe

Bakgrunn

Forsknings- og forskerutdanningsutvalget har i sak FU 12/24 og sak FU 15/24 drøftet sak om publiseringsstrategi for Det humanistiske fakultet. Utvalget har bedt om at det nedsettes en arbeidsgruppe for å utarbeide en ny publiseringsstrategi for HF.

Mandat

Arbeidsgruppen skal levere et forslag til publiseringsstrategi for Det humanistiske fakultet. Publiseringsstrategien skal identifisere tiltak for å realisere fakultetets målsetninger for vitenskapelig publisering i strategiperioden 2025-2030. Strategien skal fremme UiBs overordnede mål om å «sikre en gjennomgående publiseringskultur styrt av kvalitet og i tråd med forskningsmiljøenes fagtradisjoner», samt fremme fakultetets egne forskningsmål. I HF's strategi heter det blant annet at fakultetet «skal stå for internasjonalt tonangivende grunnforskning» og at vi «skal øke antallet publikasjoner i kanaler som sikrer synlighet og gjennomslagskraft for vår forskning.»

Arbeidsgruppen bør vurdere tiltak som bidrar til

- å styrke publiseringens primærfunksjon som er å gjøre kunnskapen offentlig tilgjengelig for videre kritisk refleksjon og diskusjon
- En publiseringspraksis som styrker den internasjonale synligheten og gjennomslagskraften til fakultetets forskningsresultater
- å fremme [UiBs politikk om åpen vitenskap](#)
- å sikre at ph.d.-kandidater, postdoktorer og andre forskere tidlig i karriereløpet har en hensiktsmessig publiseringsplan
- å fremme god praksis for deltakelse i vitenskapelige redaksjoner og fagfelleevaluering
- å legge til rette for publiseringsaktivitet på norsk
- å motvirke at fakultetets forskere og forskning utnyttes av useriøse forlag og tidsskrift («rovtidsskrifter»)
- å sikre god sammenheng mellom vitenskapelig publisering og formidling
- å vedlikeholde bredden i publiseringskanaler for humanistiske fag
- bruk av publikasjoner i akademisk karrierevurdering som fremmer prinsippene i «Veileder for vurdering av akademisk karriereløp» ([NOR-CAM](#)).

Arbeidsgruppen bør videre vurdere tiltak for å følge opp anbefalingene i rapporten «[Strategi for vitenskapelig publisering etter 2024](#)»

Oppnevning av arbeidsgruppe

Følgende personer oppnevnes til arbeidsgruppen:

- Torfinn Thomesen Huvenes, FOF (leder for arbeidsgruppen)
- Eivind Heldaas Seland, AHKR
- Eirik Vassenden, LLE
- Kari Jegerstedt, SKOK

Medlemmer av arbeidsgruppen er forespurt på forhånd.

Tidsramme og videre prosess

16. mai - arbeidsgruppen bes levere utkast
19. mai - drøfting i dekanatsmøte
4. juni - sak i FFU
17. juni - sak i fakultetsstyret

Med vennlig hilsen

Ole T. Hjortland
prodekan

Kirsten Moen
seksjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrifter.

This document has been electronically validated and therefore has no handwritten signatures.

Publiseringsstrategi for Det humanistiske fakultet

Universitetet i Bergen

16. mai 2025

Introduksjon

Humanistisk forskning skaper ny og viktig kunnskap og forståelse, og det er primært gjennom publisering at denne kunnskapen og forståelsen får gjennomslag. En målsetning i [HF-fakultetets strategi](#) (2023-2030) er derfor å øke antallet publikasjoner i kanaler som sikrer synlighet og gjennomslag for vår forskning. Fakultetets publiseringsstrategi har som mål å bidra til en systematisk tilnærming til dette arbeidet. Dette handler i stor grad om å legge til rette for at forskerne har gode forutsetninger for å kunne publisere forskningen på en måte som gir mest mulig synlighet og gjennomslag, men det handler også om å skape gode incentiver gjennom å sikre at publikasjoner vurderes på basis av kvalitet og å sikre at systemer for registrering, evaluering og merittering er tilpasset humanistiske publiseringstradisjoner.

Dette arbeidet må ta hensyn til mangfoldet innenfor humanistisk forskning. For det første publiseres humanistisk forskning i ulike kanaler. I tillegg til fagfellevurderte tidsskriftartikler, utgjør også antologier og monografier viktige publiseringskanaler for humanistisk forskning. Dette kan blant annet skape utfordringer med tanke på å sikre åpen tilgang til forskningen. For det andre er det viktig å ta hensyn til at humanistisk forskning publiseres på ulike språk. Dette handler om å legge til rette for fortsatt publisering på norsk, men det handler også om å sikre gode vilkår for internasjonalt forskningssamarbeid og samforfatterskap.

Publiseringsstrategien ved HF-fakultetet har følgende hovedmål:

1. Fakultetet skal legge til rette for gode valg rundt publisering.
2. Fakultetet skal støtte opp om gode publiseringskanaler for humanistisk forskning.
3. Fakultetet skal sikre at publiseringsarbeid vurderes på basis av kvalitet.

1. Fakultetet skal legge til rette for gode valg rundt publisering.

En viktig målsetting er å sikre at forskningen ved fakultetet publiseres i kanaler som gir god synlighet og gjennomslag. Samtidig er det viktig å ivareta forskernes frihet til å velge hvor eller hvordan de publiserer sin forskning. Fakultetet skal derfor legge til rette for at forskerne har gode forutsetninger når de skal foreta slike valg. Siden publiseringsarbeidet utføres ved grunnenhetene, er det naturlig at de har en viktig rolle i dette

arbeidet, blant annet ved å tilby forskerne grundig informasjon og utvikle og opprettholde en god publiseringskultur.

Dette innebærer følgende:

- Fakultetet skal støtte enkeltforskere og forskergruppers muligheter til å fritt velge publiseringskanaler og publiseringsform.
- Grunnenhetene skal sørge for at forskerne får relevant informasjon om hvilke kanaler som sikrer synlighet og gjennomslag, hvordan man kan publisere med åpen tilgang, og hvordan man kan gjenkjenne og unngå useriøse publiseringskanaler.
- Grunnenhetene skal sikre at ansatte i rekrutteringsstillinger får særskilt støtte og oppfølging i sitt publiseringsarbeid, blant annet gjennom utarbeidelse og oppfølging av individuelt tilpassede publiseringsplaner.
- Grunnenhetene skal fremme en publiseringskultur der man åpent deler erfaringer og kunnskap om publisering og der publikasjoner i kanaler av høy kvalitet verdsettes.
- Grunnenhetene skal legge til rette for at sampublisering og samarbeid inngår som en del av god forsknings- og publiseringspraksis, med særlig vekt på å informere om og ivareta rettighetene til forskere i tidlig karriere.
- Fakultetet skal støtte og følge opp grunnenhetenes arbeid knyttet til informasjon og publiseringskultur, blant annet gjennom eksisterende dialogmøter mellom fakultetet og grunnenhetene, og gjennom fakultetets forsknings- og forskerutdanningsutvalg.
- Fakultetet skal i samarbeid med grunnenhetene sikre at forskerne får informasjon og opplæring som sikrer at KI-verktøy brukes på ansvarlige måter i publiseringsarbeidet.

2. Fakultetet skal støtte opp om gode publiseringskanaler for humanistisk forskning.

En forutsetning for at forskningen ved fakultet skal oppnå synlighet og gjennomslag er at det finnes gode kanaler for publisering. Fakultetet skal derfor bidra til å utvikle og opprettholde bredden av gode publiseringskanaler for humanistisk forskning. Dette inkluderer ulike publiseringsformater som tidsskrift, monografier og antologier, og det inkluderer kanaler for publikasjoner på ulike språk. Det er spesielt viktig å sikre publiseringskanaler som holder høy faglig kvalitet og som gjør forskningen åpent tilgjengelig.

Dette innebærer følgende:

- Fakultetet skal arbeide for å opprettholde norsk som forskningsspråk.

- Fakultetet skal være en pådriver for nasjonale støtteordninger, for eksempel ordningen [Norskspråklige åpne tidsskrift innenfor humaniora og samfunnsvitenskap](#), som bidrar til å opprettholde og utvikle publiseringskanaler for humanistisk forskning på ulike fagspråk.
- Fakultetet skal tilrettelegge for at vitenskapelige ansatte kan bidra til faglig kvalitetssikring av Register over vitenskapelige publiseringskanaler.
- Fakultetet skal være en pådriver for nasjonale støtteordninger som gjør det mulig å publisere antologier og monografier med åpen tilgang.
- Fakultetet og grunnenhetene skal legge til rette for deltagelse i nasjonalt og internasjonalt samarbeid som tar sikte på å opprettholde og utvikle gode og åpne publiseringskanaler for humanistisk forskning.
- Fakultetet skal sikre at redaktørarbeid og fagfellevurdering blir formelt meritterende og er en del av vurderingsgrunnlaget i forbindelse med ansettelse, opprykk og tildeling av ressurser.

3. Fakultetet skal sikre at publiseringsarbeid vurderes på basis av kvalitet.

HF-fakultetet har ikke bare som mål å øke antallet publikasjoner, men å øke antallet publikasjoner i kanaler som gir synlighet og gjennomslag. Dette handler med andre ord ikke bare om kvantitet, men om kvalitet. Fakultetet skal derfor sikre at det legges vekt på kvalitet når publiseringsarbeid vurderes i forbindelse med rekruttering, merittering og fordeling av interne ressurser.

Dette innebærer følgende:

- Fakultetet skal sørge for at når forskning og publikasjoner vurderes i forbindelse med ansettelse, opprykk og tildeling av ressurser så foretas disse vurderingene på et faglig forsvarlig grunnlag.
- Fakultetet skal sikre en faglig forsvarlig bruk av bibliometriske indikatorer i vurderinger av forskning og publikasjoner i tråd med prinsippene i [NOR-CAM](#) og [DORA](#)-erklæringen, slik at bibliometriske indikatorer ikke erstatter vurderinger av forskningens faglige kvalitet og innhold, og at bibliometriske indikatorer ikke spiller for stor rolle i vurderinger på individnivå.
- Fakultetet skal sørge for en vurderingspraksis der sampublisert arbeid vurderes på lik linje med andre publiseringsformer, og som sikrer at vurderingen foretas på basis av forfatterens faglige bidrag.
- Fakultetet skal sørge for at forskningens faglige kvalitet og innhold ikke vurderes på basis av publiseringsspråk, i tråd med anbefalingene i [Helsinki-initiativet](#). <https://sfdora.org/https://doi.org/10.6084/m9.figshare.7887059>

Styre
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Arkivreferanse
2022/8830
Styresak
63/25

Dokumentdato
10.06.2025
Møtedato
17.06.2025

Implementeringa av studieporteføljeprojektet

Bakgrunnsdokument

- [Fakultetsstyresak 52/24](#): Sluttrapport, studieporteføljeprojektet.
- [Fakultetsstyresak 9/25](#): Studieporteføljeprojektet ved HF – status for arbeidet med ny studieportefølje.
- Notat om implementering av studieporteføljeprojektet – fellesemne og emnepakkar (vedlagt).
- [Studiestyresak 22/25](#): Ny utvida mentorordning.
- Studiestyresak 23/25: Sluttrapport frå task force (vedlagt).

Bakgrunn

Fakultetsstyret ved HF fekk ei orientering om status for implementeringa av studieporteføljeprojektet på møtet i mars 2025 (sak 9/25). Som saka gjorde greie for, skal alle BA-studentar ved fakultetet takast opp på ein modifisert modell frå hausten 2025.

I tida etter møtet i mars har det vorte arbeidd vidare med fleire av tiltaka i prosjektet:

- Arbeidet med fellesemne mellom program og valfrie emnepakkar (sjå vedlagt notat).
- Etableringa av eit nytt obligatorisk innføringsemne i første semester (sjå eiga sak til Fakultetsstyret 17. juni) - Utvida mentorordning (Studiestyresak 22/25).
- Tiltak for å auka gjennomføringa (sjå vedlagt rapport frå task force om tiltak for betre gjennomføring).

Kommentarer frå fakultetsleiinga

Vi er takknemlege for den formidable innsatsen det store HF-fellesskapet har lagt ned i studieporteføljeprojektet dei siste tre åra. Prosjektet har bakgrunn i alarmerande søkartal våren 2022 samt vedvarande utfordringar knytt til fråfall, gjennomføring og låg studiepoengproduksjon. Desse utfordringane er strukturelle, og har forsterka seg ytterlegare undervegs i arbeidet med studieporteføljeprojektet.

HF har vore tidleg ute med å ta grep for å møte endringar i sektorpolitikk og utfordringar som kan tilskrivast både ytre og indre tilhøve. Av alle dei grepa fakultetet har tatt dei siste åra, representerar studieporteføljeprojektet det viktigaste einskildtiltaket. Prosjektet si betydning for framtida til fakultetet

har auka ytterlegare med omlegginga av det nasjonale finansieringssystemet ved inngangen til 2025, der det kun er utdanningsaktivitetar som vil generere resultatinntekter.

Fakultetsstyret har prioritert å gje utviklinga av studieporteføljeprojektet tid for å sikre brei forankring i heile organisasjonen. No skal innsiktene og tiltaka omsettast til handling. Det gjer projektet sårbart. Samstundes er vi som fakultet og fellesskap heilt avhengige av at vi lukkast med implementeringa for å sikre at enda fleire av våre studentar lukkast og trivast hos oss, for å skape større heilskap i utdanningane og for at vi på sikt skal kunne skape eit enda betre og enda sterkare HF.

Forslag til vedtak

Fakultetsstyret tar orienteringa om implementeringa av studieporteføljeprojektet til etterretning.

[avsenders navn]

[avsenders tittel]

Camilla Brautaset
Dekan

Kim Ove Hommen
Fakultetsdirektør

10.06.2025/Julie Alver Tønsaker

Implementeringa av studieporteføljeprojektet

Dette notatet gjer greie for arbeidet med å etablera fellesemne mellom program og valfrie emnepakkar.

Fellesemne

I fakultetsstyret sitt vedtak om studieporteføljeprojektet i september 2024 vart det slått fast at alle BA-program på fakultetet skal innehalda minst eitt fellesemne på 10-15 studiepoeng i spesialiseringa. Fellesemna skal inngå i to eller fleire program.

Etter spørsmål som har dukka opp i etterkant, m.a. på fellesseminaret for alle fagkoordinatorane i februar 2025, samt i diskusjonar i studiestyret og styringsgruppa for projektet, er det gjort ein del ytterlegare avklaringar knytt til fellesemne:

Eit program kan tilby fleire fellesemne som studentar kan velje mellom (til dømes «vel 1 av 2»). Dette må skje innanfor eksisterande ressursrammer for å sikre overordna mål i projektet.

- Det er institutta sitt ansvar å sikre at utvikling av fellesemne ikkje inneber eit auka ressursbehov.
- Ei spesialisering kan innehalde eit fellesemne der disiplinfaget sjølv ikkje inngår.
- Eit fellesemne i første semester (t.d. som erstatning for HIS100, ENG100 etc.) dekker ikkje kravet til fellesemne i programmet.
- Eit studieprogram dekkjer kravet til fellesemne i spesialiseringa ved at:

anten

spesialiseringa inneheld eit fellesemne som er utarbeidd i samarbeid med andre fag og som inngår i minst éi anna spesialisering

eller

spesialiseringa inneheld eit emne som er henta inn frå eit anna studieprogram.

I april lyste fakultetet ut insentivmidlar der fagmiljøa kunne søkja om inntil kr. 50 000,- for å utarbeida forslag til anten fellesemne, emnepakkar eller båe delar. Innan fristen kom det inn i alt fem søknadar om midlar til å utarbeida fellesemne:

- Fellesemne om antikken: Kunsthistorie, Gresk, Latin, Historie, Arkeologi.
- Fellesemne om kulturarv: Religionsvitskap, Arkeologi, historie, kulturvitskap og religionsvitskap.
- Fellesemne om litteratur og religion: Religionsvitskap og engelsk.
- Fellesemne med utgangspunkt i forskargruppa Environmental Humanities Research Group: (AHKR, IF, LLE).

- Fellesemne med utgangspunkt i tematikk knytt til Religious Minorities: (førebels religionsvitenskap).

Søknadane vart handsama på møtet i prosjektet si styringsgrunne den 8/5. Alle søknadane vert innvilga så framt ein tek omsyn til ein del merknadar og svarar ut nokre etterlyste presiseringar.

Status for arbeidet med fellesemne har òg vore eit sentralt tema på dialogmøta mellom fakultetet og einingane som vart gjennomførte i april og mai. Samla sett kan ein seia følgjande om arbeidet med fellesemne:

Det er ein viss utakt mellom fagmiljøa i dette arbeidet. I nokon grad skuldast dette at informasjonen om fellesemne – eller snarare informasjonen om implikasjonane av kravet om fellesemne som del av spesialiseringane - ikkje har nådd heilt inn i alle miljø. Dette gjeld særskilt det faktum at etableringa av fellesemne fordrar ei omprioritering innanfor eksisterande emneportefølje i programma. I somme tilfelle kan ein òg seia at utakten skuldast ein fagleg skepsis til ordninga med fellesemne, og ei oppfatning av dette vil svekkja innhaldet i spesialiseringane. Eitt uttrykk for dette er at det har kome inn fleire søknadar om unnatak frå kravet om fellesemne. Desse har vorte handsama i styringsgruppa. Her er den prinsipielle haldninga at det i utgangspunktet ikkje finst ei fritaksordning frå kravet om fellesemne. Dette er òg i tråd med vedtaket i fakultetsstyret frå september 2024.

Men i diskusjonane i styringsgruppa og på dialogmøta har det kome fram at det er fleire initiativ på gang når det gjeld arbeidet med fellesemne. Det er framleis initieringsmidlar tilgjengeleg, og fleire søknadar om slike midlar vil truleg koma inn. Det er òg døme på fagmiljø som arbeider med fellesemne utan at ein vil nytta seg av slike midlar.

Eit anna moment i denne samanhengen er at det allereie finst nokre fellesemne ved fakultetet som reelt sett dekkjer kravet om fellesemne mellom spesialiseringane. Her er det særskilt grunn til å trekkja fram emnet Samanliknande europeiske kulturstudium (SEK100), som er del av spesialiseringane i tysk, fransk, russisk og italiensk. I dialogen med IF har det vorte presisert at det kan stillast midlar til rådvelde for å vidareutvikla dette emnet på ein slik måte at fleire program kan tilby emnet til studentane sine og å spissa det inn mot dei overordna måla i studieporteføljeprojektet. I diskusjonane om dette emnet har det vorte peikt på at det har eit særskilt potensial for å synleggjera dei omfattande kunnskapane om europeisk kultur og historie som finst på tvers av mange fag på HF. Dette er kunnskapar som representerer eit stort potensiale for studentrekruttering med bakgrunn i den geopolitiske utviklinga i samtida. Søkjartala dei siste åra tyder på at unge menneske ikkje ser på studieprogramma ved HF som ein stad å oppsøkje i søken etter forståing av dei store og dramatiske endringane som no skjer

internasjonalt. På UiB ser det ut som om det i første rekkje er ein del av studieprogramma ved SV som vert oppfatta å tilby dette.

Fagmiljøa sin frist for å melda inn fellesemne er 15. januar 2026, sidan mange av dei må kunna tilbydast frå hausten 2026. Det same gjeld emnepakkar og revisjon av alle studieplanar som skal tilpassast tiltaka i studiepoteføljeprosjektet. Det er difor heilt sentralt at fagmiljøa prioriterer arbeidet med dette utetter hausten som kjem.

Vedtaksstrukturen for fellesemne kjem an på typen av fellesemne. For studieprogram som hentar inn eit emne frå eit anna studieprogram gjeld det at det er tilbydaren av emnet som eig emnet. Dette står tilbydaren fritt til å endra, men pliktar å orientere det andre programstyret om endringane i god tid. For fellesemne der to eller fleire fagmiljø samarbeider, gjeld det at emnet må godkjennast av alle program der emnet inngår, i tråd med lokale prosedyrar for emnegodkjenning.

Emnepakkar

I arbeidet i studieporteføljeprosjektet gjennom våren har det vorte gjort nokre avklaringar omkring emnepakkar, for det første ei ytterlegare presisering av kva ein emnepakke er.

I motsetnad til eit fellesemne, er emnepakke ei ny eining ved HF. Ein emnepakke er ein tilrådd/synleggjort kombinasjon av emne som studentane kan velja inn i programmet sitt for å støtta, spissa eller utdjupa spesialiseringa, eller for å synleggjera arbeidsrelevans på ein tydeleg måte.

I vedtaksstrukturen for å oppretta emnepakkar må ein skilja mellom ein emnepakke og emna som inngår i emnepakken. Det er fagmiljø som eig emna, og som står for all administrasjon og revisjon av dei. Dersom det blir gjort endringar i emne som får konsekvens for ein emnepakke, må andre fagmiljø som er involverte i same emnepakke orienterast. Programstyre for program som tilrår denne emnepakken må òg orienterast.

Før ein emnepakke blir tilbydd til studentane bør den ha vore gjennom følgjande prosess:

- Forankring i involverte fagmiljø. Sidan det gjerne er samarbeid mellom enkeltpersonar som ligg til grunn for emnepakken, er det viktig med forankring i fagmiljøa. Korleis dette skjer, er opp til institutt og einingar.
- Formell godkjenning ved involverte institutt. UUI kan vere ein naturleg arena for godkjenning av ein emnepakke. Er emnepakken på tvers av institutt, må den leggjast fram for dei respektive institutta sine UUI.
- Ressursvurdering. Institutta er ansvarlege for å sikra at emnepaketilbodet ikkje fører til ressursbehov som går utover ressurstilgangen på faga.

- Endeleg godkjenning i studiestyret. I utviklings- og implementeringsfasen av studieporteføljeprojektet skal studiestyret godkjenna emnepakkane. Dette leddet kan revurderast når prosjektet går over i driftsfasen.

I utlysinga av initieringsmidlar kom det ikkje fram konkrete forslag til emnepakkar, sjølv om nokon av dei påemna fellesemna òg kan gå inn i emnepakkar.

Arbeidet med emnepakkar har òg vore tema i dialogmøta med institutt og einingar, og inntrykket er i noko mon det same som når det gjeld fellesemne. Det er ein viss utakt i dette arbeidet, på AHKR ser ein ut til å ha kome lengst. Men det skal vera eit fellesarrangement for programstyreleiarar på HF den 12. juni, der vi vil kunna gjera opp status, og som fakultetsstyret vil få ei orientering om.

Ei utfordring med emnepakkar for IF sin del særskilt, er at dei fleste av emna i språkprogramma har opptakskrav som det er vanskeleg for studentar frå ande program å fylla. Her vert det såleis eit spørsmål kva nivå ein skal leggja tilbydde emnepakkar.

Forslag til emnepakkar må vera klare innan 15. januar 2026. Men her vil det leggst opp eit løp der studiestyret kan ta imot framlegg til emnepakkar for fortløpande handsaming hausten 2025. Vårsemesteret 2027 er første semester studentar skal kunne studere emne i ein emnepakke.

BAKGRUNN OG MANDAT

Det humanistiske fakultet har gjennomført eit omfattande prosjekt med studieporteføljen sin dei siste åra. Eitt av tiltaka i prosjektet har vore å etablera ein task force som skal koma med framlegg til tiltak som skal styrkja gjennomføringa i studieprogram og emne og å auka studiepoengproduksjonen.

Mandatet for task forcen har vore:

- Gruppa skal henta inn kunnskap om kva tiltak som vert gjort eller kan gjerast på dei enkelte studieprogram for å hindre fråfall og å få studentane til å ta eksamen og å seia noko om korleis medvitet om dette er i fagmiljøa på fakultetet.
- Gruppa skal identifisera konkrete tiltak som kan styrkja gjennomføringa og å drøfta korleis dette kan gjerast kjent på tvers av fagmiljø.

TOLKING AV MANDAT OG MEDLEMAR I TASK FORCE

Task force for auka gjennomføring har hatt fire møte i perioden oktober 2024 til januar 2025. Diskusjonane i gruppa har vore svært gode og engasjerte. Men gruppa er òg samstemt om at det har vore ei vanskeleg bestilling ein skulle arbeida med. Første del av bestillinga er svært omfattande, sjølv om dei enkelte medlemmene i gruppa har meldt tilbake erfaringar frå eigne institutt og einingar. Tiltak for betre gjennomføring på ulike studieprogram var òg tema på HF-dagen hausten 2024, og oppsummeringa frå dette seminaret er ein del av kunnskapsunderlaget for denne rapporten.

Det er heller inga enkel oppgåve å skulla føreslå hurtigverkande tiltak for å styrkja gjennomføringa og å auka studiepoengproduksjonen. Fleire av diskusjonane i gruppa har såleis endt opp i forslag til tiltak som er meir langsiktige. Samarbeidet og innsiktene i denne gruppa har likevel vist seg å ha stor verdi, og medlemmane i task force har fått ei ny rolle som referansegruppe for tiltaket knytt til utvida mentorordning.

I tråd med arbeidet i studieporteføljeprojektet, har gruppa primært konsentrert seg om gjennomføring på BA-nivået, sjølv om tiltaka som er diskuterte òg har relevans for gjennomføring på årsstudium, lektorprogramma og MA-nivået.

Medlemmane i task force har vore:

- Svein Ivar Angell (visedekan for utdanning, leiar)
- Synnøve Ones Rosales (førsteamanuensis, IF)
- Arne Solli (førsteamanuensis, AHKR)
- Eirik Vassenden (professor, LLE)
- Kari Jegerstedt (senterleiar, SKOK)
- Andreas Hedde Velle (studentrepresentant)
- Abigail Da Silva (studentrepresentant)
- Jacob Hoffmann (studieleiar, AHKR)
- Ellen Vikersveen (rådgivar, fakultetssekretariatet)
- Hanne Svanholm Misje (sekretærfunksjon)

GJENNOMFØRING VS. FRÅFALL

Problematikk knytt til fråfall og gjennomføring har vorte drøfta på fleire tilskipingar i regi av fakultetet det siste arbeidsåret. På fakultetsleiarkonferansen i februar 2025 fekk vi ein gjennomgang ved seniorrådgjevar Arne Haugen frå HK-DIR, som har arbeidd med ein rapport om fråfall i høgare utdanning. Rapporten, som er publisert av SSB, viser til at ein kan skilja mellom ulike typar av fråfall frå høgare studiar: Sektorfråfall er fråfall der studenten ikkje er registrert i høgare utdanning i påfølgjande år etter fråfall.

Programbytte er fråfall der studenten bytar studieprogram. Institusjonsbytte er skifte av utdanningsinstitusjon.¹

Sektorfråfall har store omkostningar for samfunnet og for den enkelte. Ein kan rekna med at 10 % av dei som fell frå ikkje er i utdanning eller i anna sysselsetjing eitt år etter fråfall. Det er òg karakteristiske skeivfordelingar når det gjeld fråfall: Det er størst sektorfråfall blant mannlege studentar. Likeins er det høgare sektorfråfall blant studentar der foreldre berre har grunnskuleutdanning. Studentar med innvandrarbakgrunn har òg høgare sektorfråfall enn andre studentgrupper.²

Eit anna karakteristisk drag når det gjeld fråfall i det nasjonale bildet, er at det er størst sektorfråfall i gruppa humanistiske og estetiske fag. Dette er ein kategori som omfattar fleire typar av studieprogram enn dei vi har ved Det humanistiske fakultet. Men i lys av dei nasjonale tala, er det likevel karakteristisk at det er HF som har det største fråfallet av førsteårsstudentane internt på UiB:

Fråfall etter første studieår BA					
Fakultet	2019	2020	2021	2022	2023
HF	41 %	39 %	41 %	33 %	35 %
NT	27 %	24 %	24 %	24 %	22 %
MED	14 %	13 %	26 %	27 %	26 %
PS	25 %	26 %	36 %	29 %	28 %
SV	28 %	30 %	32 %	27 %	25 %
KMD	13 %	20 %	14 %	14 %	18 %
UiB	30 %	30 %	32 %	27 %	26 %

Fråfallet etter første studieår ved HF er høgast av alle fakulteta ved UiB. Dette biletet kan likevel nyanserast noko. HF har ein studentpopulasjon der mange av dei som startar på studieprogramma først og fremst tek enkeltemne, og ikkje har intensjon om å fullføra ein grad i utgangspunktet. Det er òg sosiale karakteristikum ved studentane på HF som lysset problematikken knytt til fråfall: SHOT-undersøkingane syner at studentane på HF

¹ Jf. <https://www.ssb.no/utdanning/hoyere-utdanning/artikler/frafall-forste-studiear>.

² Jf. <https://www.ssb.no/utdanning/hoyere-utdanning/artikler/frafall-forste-studiear>.

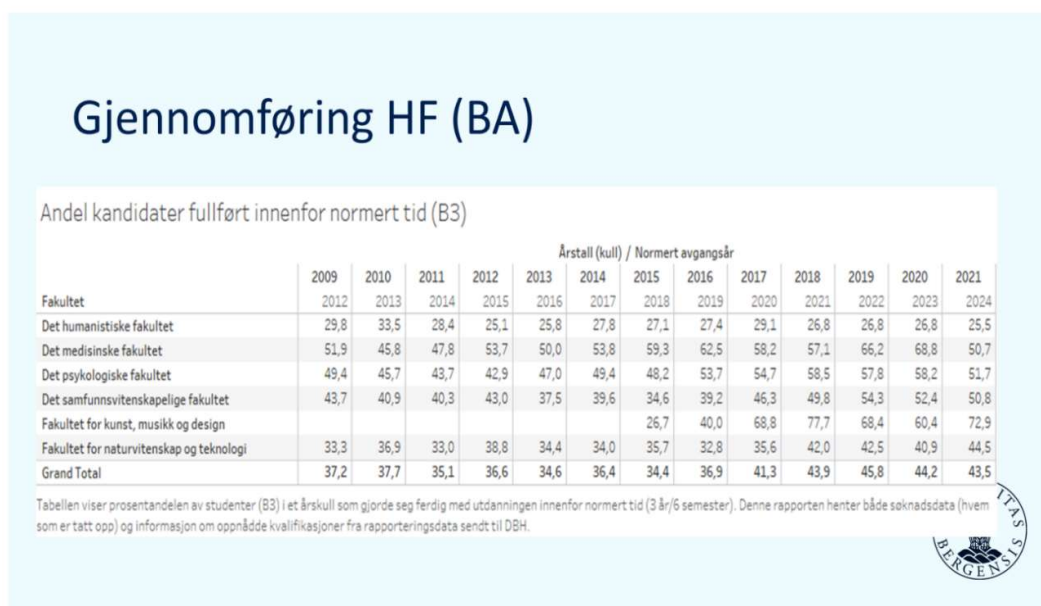
er gjennomgåande eldre enn ved andre fakultet, og i lys av dette gjerne har fleire private forpliktingar. SHOT-undersøkingane syner òg at HF-studentane har svakare økonomi enn studentar ved andre fakultet. Dette kan tyda på at HF-studentane i større grad enn andre studentar må ha inntektsgjevande arbeid ved sida av studia.³ Dette kan ha sitt å seia for at fråfallet er høgare på HF enn andre stader.

I task force brukte vi ein del tid på å avklara tilhøvet mellom fråfall og gjennomføring. Dette er to problematikkar som heng tett saman: Høgt fråfall fører til lågare gjennomføring. Men kvar for seg krev dei likevel ulike tiltak. Fråfall er i mange tilfelle knytt til eksterne faktorarar og individuelle tilhøve hjå den enkelte student. Dette er det vanskeleg for oss som utdanningsinstitusjon å påverka. Gjennomføring – i tydinga å få fleire studentar til å fullføra emna og programma dei går på - kan vi derimot setja inn tiltak for å lukkast betre med.

Ei typisk problemstilling i lys av dette er i kva grad ein skal bruka ressursar på å hanka inn såkalla «spøkelsesstudentar.» Dette er studentar som er melde til emna, som er på lista over studentar i Mitt UiB, men som ikkje møter til undervisning eller eksamen. Dei tel likevel med i gjennomføringsstatistikken til fakultetet. Arbeidsgruppa meiner at det ikkje er desse studentane vi bør bruka energi og ressursar på i arbeidet med å styrkja studiepoengproduksjon og gjennomføring ved HF. Drøftingane i task force har difor handla om korleis vi kan få dei studentane vi faktisk har til å fullføre dei emna og studieprogramma dei er meldte til.

GJENNOMFØRING PÅ HF

Utgangspunktet når det gjeld gjennomføring er at HF-studentane har dårlegare gjennomføring enn studentar på andre fakultet:

³ Jf. SHOT. Studentenes helse- og trivselsundersøkelse, Universitetet i Bergen 2022.

Gjennomføringa på HF sine BA-program ligg godt under gjennomsnittet på UiB.

Den låge gjennomføringa i studieprogramma har store konsekvensar for fakultetet som fellesskap, ved at vi går glipp av store resultatmidlar. Per i dag står resultatmidlane for om lag 50 % av inntektene til fakultetet. Av dette – etter omlegginga av finansieringssystemet i UH i 2023 – står resultatmidlar frå studiesida for det aller meste.

Om ein skal estimera kva inntekter vi går glipp av som følgje av dårleg gjennomføring, kan ta utgangspunkt i følgjande: Om kvar student ved HF i gjennomsnitt (på alle studieprogram) produserer 5 studiepoeng ekstra i 2025 enn det dei sannsynlegvis vil gjera, vil fakultetet sine resultatinntekter for dette året (utbetalte to år på etterskot) auka med om lag 14 millionar kroner. Om auken er på 3 studiepoeng ekstra, vil auken vera på om lag 8 millionar kroner. Den låge gjennomføringa ved studieprogramma ved HF tilseier såleis at vi her har eit stort potensiale for å auka inntektene våre.⁴

Årsakene til den låge gjennomføringa på HF kan nok til ein viss grad sjåast i samanheng med dei same faktorane som ligg bak det høge fråfallet frå HF sine studieprogram, mellom anna at studentane på HF som regel har trong for inntektsgjevande arbeid utanom studia. Men det er likevel slåande at gjennomføringa til 2021-kullet ved BA på HF er om lag halvdelen av det som er tilfellet på SV-fakultetet, som ein kan hevda er det mest nærliggjande å jamføra med her. Og her er det òg eit moment at studiebarometeret for 2025 indikerte at HF-studentane ikkje arbeider så mykje meir utanom studiane enn det som er tilfellet for studentane ved andre fakultet. Slik sett er dette ikkje ein forklaringsfaktor som skulle gje seg så mykje større utslag på HF enn ved andre fakultet.

Men kva får studentane til å verta verande hjå oss og produsera studiepoeng og ta ein grad? Dette er det òg ulike svar på. Generelt sett veit vi at høg såkalla inntakskvalitet påverkar gjennomføring positivt. Dette inneber at jo betre karakterar studentane har frå vidaregåande skule, jo betre moglegheiter er det for at dei fullfører. Karakternivået hjå dei studentane som startar ved HF har stått tilnærma stille dei siste 20 åra, i ein periode der karakternivået i vidaregåande skule ha auka kraftig. Dette kan tyda på at noko av den svake gjennomføringa ved HF kan skuldast svak såkalla inntakskvalitet. Dette kan òg underbyggjast ved at gjennomføringa ved lektorprogramma ved HF er betre enn ved BA-programma. Avgangskarakterane til dei som startar ved lektorprogramma ved HF er i gjennomsnitt ein halv karakter høgare enn studentar som startar på BA-programma.⁵

Denne problematikken peikar på same tid i retning av at det kan vera mykje å vinna på å tilretteleggja meir for nye studentar som startar ved HF. Dette handlar om å førebu dei enda betre på studenttilværet, og å arbeida for å gjera overgangen frå vidaregåande til

⁴ UiB si studieavdeling har nyleg gjennomført ein analyse av inntektsbortfall som følgje av at studentane ikkje følgjer normal progresjon på MA-programma. For UiB samla representerer dette eit inntektsbortfall på 40 millionar kr. for studieåret 2024-25, for HF åleine om lag 8,5 millionar. Det er på ingen måte realistisk med 100% gjennomføring på MA-programma på HF, men overslaga er likevel interessante. Jf. UU-sak 14/25.

⁵ Jf. S 9/23. Forsprosjekt studieportefølje. Rapport frå arbeidsgruppe.

universitetet smidigare. Studentane må integrerast både fagleg og sosialt. På same tid må studentane få klart føre seg kva faglege krav som vert stilt til dei i dei ulike studieprogramma. Ikkje minst handlar dette om å byggja ned skrankane mellom undervisarar og studentar. På same vis handlar det om å leggja til rette for at studentane er meir aktive i undervisninga og tek meir ansvar for eiga læring.

UNDERVISNINGSKVALITET

Kvaliteten på undervisninga som blir gitt har vore del av fleire av diskusjonane i task force. Dette er eit kontinuerleg arbeid som det blir jobba godt med på HF, både i fagmiljøa som kollektiv og ikkje minst hjå den enkelte undervisar. Men det er likevel viktig å leggja til rette for at diskusjonane om undervisningskvalitet òg vert ført på eit meir overordna nivå, og at vi held oppe merksemda på dette som fakultetsfellesskap.

I 2021 vart det utarbeidd ein rapport om undervisningskvalitet ved Det humanistiske fakultet, der ei gruppe tilsette i ulike fagmiljø vart spurde om kva dei forstod med omgrepet undervisningskvalitet og kva som dei meinte kunne fremja undervisningskvalitet. Fleire gav uttrykk for at innhaldet i omgrepet kan verka ullent, og at det har ein viss «festtaledåm» over seg. Men arbeidsgruppa var likevel i stand til å identifisera nokre felles kjenneteikn ved måten undervisningskvalitet vart forstått på mellom respondentane:

«For det *fyrste* handlar omgrepet om ivaretaking av ei rekkje fagspesifikke og ålmenne pedagogiske omsyn, gjerne gjennom ein kombinasjon av verkemiddel som skal skape forståing og engasjement. For det *andre* vert omgrepet oppfatta som ein referanse til noko grunnleggjande relasjonelt: Det uttrykkjer kvalitetar knytt interaksjonen under sjølve undervisningssituasjonen. Spissformulert; god undervisningskvalitet er noko som skjer eller oppstår under gunstige omstende, ikkje noko utdanningsinstitusjonen produserer eller som den einskilde undervisar representerer men det sentralt at dette er viktig at vi sikrar at dette er noko vi fortsett å ha fokus på.»⁶

Arbeidsgruppa føreslo på ein slik bakgrunn tre tiltak i det vidare arbeidet med undervisningskvalitet ved fakultetet.

- 1) Ein må prøva å gjera det lettare å samarbeida om undervisning på tvers av fag.
- 2) Ein må arbeida for å fremja meir studentaktive undervisningsformer, og leggja til rette for større felles innsats mellom studentane òg utanom undervisningssituasjonen.
- 3) Ein må fasilitera meir erfaringsdeling om undervisning på fakultetet.

Det første av desse tiltaka er kan ein seia er eitt av måla med det pågåande studieporteføljeprosjektet, der det skal innførast fellesemne mellom spesialiseringane som del av BA-gradane ved fakultetet. Dette kan heilt klart leggja til rette for å styrkja undervisningskvaliteten ved fakultetet. I samband med prosjektet er det òg utarbeidd retningslinjer for fordeling av resultatmidlar mellom institutta i samband med slike fellesemne.

⁶ https://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/rapport._kva_er_god_undervisningskvalitet.pdf

Det andre tiltaket handlar i noko mon om undervisningsinfrastruktur. Undervisningslokala vi disponerer på HF gjer det i mange tilfelle krevjande å leggja til rette for studentaktive undervisningsformer. Det siste arbeidsåret har vi likevel fått presentert erfaringar ein har med dette ved NT-fakultetet, som har hatt eit eige prosjekt med teambasert læring på eitt av innføringsemna sine. Dette har gjeve gode resultat med omsyn til gjennomføring. Og her er det verdt å merka seg at tiltaket er gjennomført på store emne som har undervisning i lokale som i utgangspunktet er dårleg eigna for studentaktive læringsformer.

Ved HF har vi no òg sett i gang eit prosjekt for å rusta opp ei av fløyene ved Sydneshaugen skule, og å gjera arealet tilgjengeleg som meir uformelle og fleksible studentarbeidsplassar. Tiltaket er meint å styrkja den fagleg-sosiale tilknytninga studentane har til studia sine, og der er inspirert av eit tilsvarande opplegg ved SV-fakultetet (U-Phil). I denne samanhengen er det òg verdt å visa til at to av etasjane i HF-bygget no er utstyrte med møblement som legg til rette for at mindre studentgrupper kan opphalda seg der og ha eigeninitierte gruppearbeid mellom undervisningsøkterne. Tiltaket har vore svært populært, og legg òg til rette for meir interaksjon mellom studentar og dei tilsette som har kontor på HF-bygget.

Det siste tiltaket har vorte utprøvd gjennom eit digitalt undervisningsforum som vart arrangert av Studiestyret gjennom fleire semester. Dette har ikkje vorte prioritert dei siste åra, delvis med bakgrunn i at oppslutninga om tiltaket var svært varierende. På same tid har det pågåande studieporteføljeprojektet lagt til rette for å diskutera undervisningskvalitet på tvers av fagmiljøa. Her har det mellom anna vorte arrangert felles seminar mellom alle fagkoordinatorar ved fakultetet, noko som aldri har vorte prøvd før.

TILTAK

Mange av dei utfordringane som knyter seg til den låge gjennomføringane ved HF, krev at ein arbeider langsiktig. Fleire av desse utfordringane vil kunna møtast gjennom tiltaka i studieporteføljeprojektet. Det gjeld særskilt tiltaka som no vert sette i verk retta mot nye programstudentar ved fakultetet, og kanskje framfor alt målet om å gjera BA-utdanningane ved HF meir heilskaplege og å leggja til rette for å synleggjera arbeidsrelevansen i desse utdanningane meir. I studieporteføljeprojektet vert det no òg laga eit nytt opplegg for førstesemester som er meint å gje studentane eit betre grunnlag for å gjennomføra studieprogramma dei startar på, mellom anna gjennom det nye obligatoriske førstesemesteremnet «LES100». Eit særleg viktig tiltak i prosjektet er at mentorordninga skal omfatta heile det første studieåret for BA- og LU-studentane. Det overordna målet for dette tiltaket er å gje mentorordninga eit tydelegare fagleg innhald i tillegg til dei studentsosiale måla som alt kjenneteiknar ordninga. Målet for den nye ordninga er både å letta overgangen mellom vidaregåande og tilværet som student, men òg å letta overgangen mellom første og andre semester, då studentane startar på spesialiseringane sine. Dette er ein overgang der mange studentar fell frå. Task force har i fleire møte diskutert studentdrive kollokvium som eit tiltak for auka gjennomføring. Studentrepresentantane i task force er positive til tiltaket, men meiner studentar vil

treng å få dette organisert for dei – i alle fall i starten. Dette tiltaket blir ivarettatt av den utvida mentorordninga, der organisering og gjennomføring av kollokvium er ein del av fleire mentorsamlingar.

Eitt av dei kortsiktige tiltaka som task force vil føreslå, dreier seg om overgangen mellom første og andre semester. Forslaget er å gjera om på informasjonsmøta som studentane møter til når dei startar på spesialiseringane sine. Det er sjølvstykke informasjon som må formidlast til studentane på dette tidspunktet. Men dette er òg ein overgang der ein har moglegheit både for å avklara forventningar gjensidig, og å byggja ned skrankar mellom studentar og undervisarar. Tiltaket vert føreslått etter modell av eit opplegg ein har hatt for BA-studentane på SKOK, og vart prøvd ut som ei pilotordning på eit knippe program i januar 2025. Pilotforsøka med slike møte må evaluerast hausten 2025 og må eventuelt følgjast opp med å utarbeida eit meir standardisert opplegg frå januar 2026.

Andre kortsiktige tiltak som task force vil føreslå kan gjennomførast i løpet av 2025. Dette er for det første å arrangera eit seminar om team-basert læring, som ein har hatt suksess med for førstesemesterstudentane på NT-fakultetet. Eit slikt seminar bør vera eit tilbod til alle programstyrelseiarar ved fakultetet, men må òg vera ope for andre som er interesserte.

Vidare vil task force føreslå kortsiktige tiltak av meir teknisk karakter, som vil kunna letta informasjonstilgangen for studentane i Mitt UiB. Task force vil òg føreslå at det vert arbeidd med å letta rapporteringssystemet der gjennomføringsdata er tilgjengeleg, og gje konkrete rapportar som skal brukast i arbeidet med gjennomføring. I tillegg føreslår task force at det vert lagt til rette for å utarbeida ein ressursbank over alle gode tiltak som kan verka positivt på gjennomføring i Teams. Denne må vera tilgjengeleg for alle programstyrelseiarar ved fakultetet.

Nokre av dei langsiktige tiltaka task force føreslår har òg ein teknisk karakter, men som er meint å letta informasjonstilgangen for studentane. For det første vil vi føreslå at det vert opprette ein standardmal for korleis emnesidene i Mitt UiB skal sjå ut for HF sine emne. Det vil alltid vere råd for fagmiljø å bruke sine eigne oppsett, men der det ikkje finst så er det eit poeng at emnesidene blir brukt så likt som råd på tvers av emne. Dette tiltaket bør sjåast i lys av innføring av sektorversjonen av Canvas.

Det er ulike syn mellom ulike fagmiljø i kva grad det er behov for obligatorisk oppmøte til undervisning i emne og om dette verkar positivt på gjennomføring. Men det er grunn for å kartleggja dette meir. Task force vil difor føreslå at det vert gjennomført eit kartleggingsarbeid ved HF knytt til bruken av obligatorisk oppmøte, med føremål om å finna ut om dette eventuelt svekkjer eller styrker god gjennomføring. Her må det òg avklarast kva fleksibilitet emneansvarleg har når det gjeld oppfølging av studentar som ikkje gjennomfører obligatoriske aktivitetar.

I systembeskrivinga for studiekvalitet ved UiB er roller og ansvar i høve til drift og evaluering av program om emne fastslått. Her står det mellom anna at emneansvarleg har ansvar for «oppfølging av innspill og tilbakemeldingar fra studenter og kommunikasjon tilbake til studentene.» Undervegs i arbeidet med denne rapporten har

det kome fleire innspel som går på at studentane meiner det er viktig at skrankane mellom undervisarar og studentar vert bygde ned, og at det er klart for studentane kven dei skal forhalda seg til når det er ulike ting knytt til undervisninga som dei lurar på. På mange emne er det fleire undervisarar. Difor føreslår task force at systembeskrivinga bør utfyllast ved at det vert utarbeidd felles retningslinjer på fakultet for rolla til emneansvarlege, for å klargjera og synleggjera leiarfunksjonen emneansvarleg har ovanfor studentar.

Endeleg føreslår task forcen at det vert lagt til rette for fleire felles møtepunkt mellom undervisarar ved HF. Det digitale undervisningsforumet i regi av studiestyret bør takast opp att. På same tid bør fellesmøta mellom alle programstyreleiarar som har vorte gjennomført i samband med studieporteføljeprojektet etablerast som eit meir permanent opplegg.

KORTSIKTIGE TILTAK			
Tiltak	Utfyllande informasjon	Tidsramme	Ansvarleg
Seminar om teambasert læring	På HF-dagen 23. oktober 2024 holdt Sigrunn Eliassen eit innlegg om teambasert læring. Fleire fagkoordinatorar etterspurde meir informasjon om dette, gjerne med særleg fokus på korleis opplegget kunne sett ut ved HF.	I løpet av 2025	Visedekan
Rapportar i Tableau	Det trengs ei oversikt over gode rapportar i Tableau for å jobbe mot fråfall og for å auke gjennomføring på emnenivå. Føremon om fagmiljø bruker same rapportar i dette arbeidet.	Oktober 2025	Studieseksjon på fakultetet
Ressursbank	Det blir oppretta ein ressursbank i Teams der fagmiljø både kan dele og hente inspirasjon til gode idear og tiltak knytt til gjennomføring.	I løpet av 2025	Studieseksjon på fakultet og institutt
Vidareutvikling av oppstartssamlingar	Evaluerer forsøk gjort våren 2025, med sikte på at fleire fagmiljø arrangerer oppstartssamling i start av andre semester på BA. Vurdere å utarbeida eit meir standardisert opplegg, eventuelt eit opplegg fagmiljø kan plukke frå, til semesterstart januar 2026.	I løpet av 2025	Institutt, i samråd med studieseksjon på fakultet og Studiestyret
Informasjon om UiB Treet	UiB Treet er ei teneste der studentar får eller finn vegen vidare til all nyttig og viktig informasjon på ein tilgjengeleg og brukarvennleg måte. Informasjon om funksjonalitet i UiB Treet må delast med alle emneansvarlege på HF, det er fleire koplingar som er mogleg mellom Mitt UiB og Treet som vil gjere informasjonen meir tilgjengeleg for studentar.	Innan august 2025	Institutt, i samråd med studieseksjon på fakultetet

LANGSIKTIGE TILTAK			
Tiltak	Utfyllande informasjon	Tidsramme	Ansvarleg
Mal for emnesider på Mitt UiB	Oppdatere malen for korleis emnesidene i Mitt UiB skal sjå ut for HF sine emne. Det vil alltid vere råd for fagmiljø å bruke sine egne oppsett, men der det ikkje finst så er det eit poeng at emnesidene blir brukt så likt som råd på tvers av emne. Dette tiltaket bør sjåast i lys av innføring av sektorversjonen av Canvas. Det bør leggjast opp til kursing av vitskapleg tilsette.	Til semesterstart hausten 2026	Studieseksjon på fakultet og institutt, med hjelp av fagleg referansegruppe
Obligatorisk oppmøte og obligatoriske aktivitetar	Etablere ein føremålstenleg praksis for obligatorisk oppmøte ved HF, med særleg fokus på gjennomføring. Praksisen må òg omfatte oppfølging av studentar som ikkje gjennomfører obligatoriske aktivitetar / som ikkje møter til obligatorisk undervisning(t.d. utsett frist)?	Til semesterstart hausten 2026	Administrativ arbeidsgruppe og Studiestyret, kople på programstyra viss aktuelt
Rolla til emneansvarleg	Utarbeide felles retningslinjer for rolla til emneansvarleg ved HF, med fokus på å synleggjere leiarfunksjonen emneansvarleg har ovanfor studentar. Kome med framlegg til enkle rutinar for korleis vere synleg for studentar (særleg når det er mange ulike undervisarar), undervegs kartlegging etc.	Juni 2026	Studiestyret
Felles møtepunkt	Leggje opp til fleire felles møtepunkt mellom undervisarar ved HF for å dele erfaringar.	Kontinuerleg	Studiestyret

Styre
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Arkivreferanse
2024/8166
Styresak
64/25

Dokumentdato
08.06.2025
Møtedato
17.06.2025

Reakkreditering av ph.d.-programmet ved Det humanistiske fakultet

Dokumenter i saken

1. Rapport fra ekstern evalueringskomité etter 6-årig programevaluering av ph.d.-programmet ved HF.
2. Programstyresak PS 10/25 Oppfølging av 6-årig programevaluering. Reakkreditering av fakultetets ph.d.-program.

Bakgrunn

I 2024 ble det gjennomført periodisk evaluering av ph.d.-programmet ved Det humanistiske fakultet, i henhold til [UiBs kvalitetssystem for ph.d.-utdanningen](#). Kvalitetssystemet pålegger fakultetet å gjennomføre programevaluering minst hvert 6. år. Dette er første gang det er gjennomført slik programevaluering ved HF etter at de fakultære ph.d.-programmene ble opprettet av universitetsstyret i 2018.

Den i hovedsak eksterne evalueringskomiteen fikk i oppdrag å se på helheten i programmet og gi råd om forbedringspotensial, med tanke på gjennomstrømming og kvalitet. Som ledd i denne prosessen leverte komiteen en skriftlig rapport til programstyret om kvaliteten i ph.d.-programmet. Det er programstyret som har ansvar for å følge opp forbedringspunktene som legges frem i rapporten, og programstyret skal også ta stilling til om programmet oppfyller kravene til reakkreditering.

04.05.2025 gjorde programstyret følgende vedtak (ref. PS 10/25):

«Styret for ph.d.-programmet ved Det humanistiske fakultet slutter seg til vurderingskomitéens konklusjon når det gjelder ph.d.-programmets overordnede kvalitet, og råder fakultetsstyret til å reakkreditere fakultetets ph.d.-program.»

Forslag til vedtak

Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet slutter seg til programstyrets anbefaling, og reakkrediterer ph.d.-programmet ved Det humanistiske fakultet.

Camilla Brautaset
Dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

08.06.2025/Elisabeth Akselvoll

Periodisk evaluering av ph.d.- programmet ved Det humanistiske fakultet, UiB

29.11.2024

Innhold

Sammendrag	4
Bakgrunnsinformasjon	5
Periodisk evaluering	6
Evalueringspanel	7
Mandat og prioriterte områder	8
Overordnet kvalitet.....	9
Faglig-sosial integrering.....	10
Opplæringsdelen	11
Karrierefremmende arbeid.....	12
Internasjonalisering	13
Gjennomføring og frafall	13
Arbeidslivsrelevans	14
Anbefalinger	14

Sammendrag

Panelets vurdering er at ph.d.-programmet ved det humanistiske fakultet ved UiB tilfredsstillende i gjeldende retningslinjer, og at organisering og rutiner legger godt til rette for at stipendiatene kan nå programmets læringsmål. Kandidatene følges opp både faglig og administrativt fra de ansettes til avhandlingen er levert og forsvart, med tydelig ansvarsfordeling mellom instituttleder, faglig forskningskoordinator og administrativ ph.d.-koordinator. Det ser også ut til å være innarbeidede og tydelig kommuniserte rutiner knyttet til sentrale milepæler i arbeidet (oppstart, midtveis og avslutning). Det er noen forskjeller i hvordan oppfølging av stipendiatene gjøres på de ulike instituttene, hvilket virker rimelig ut ifra størrelse på både instituttene og de ulike fagmiljøene som her inngår, samt antall ph.d.-stipendiater. Stipendiatene ser ut til å være godt integrert i sine respektive fagmiljø, og instituttene og faggruppene ser ut til å ha vellykkede strategier for å legge til rette for utvikling av faglig identitet.

Stipendiatenes faglige utbytte av fakultetets egne ph.d.-emner ser ut til å være svært sprikende, noe som ser ut til å handle om hvor mye forkunnskap de har og hvor relevant emnene oppfattes for eget doktorgradsarbeid. Det er imidlertid gjennomgående at emnene oppleves som en viktig sosialiseringsarena for stipendiatene, og at det å gjøre noe sammen og ha noen felles referansepunkter har en verdi i seg selv. Flere av de intervjuede stipendiatene etterlyste opplæring i universitetspedagogikk, og de som hadde hatt et slikt kurs som del av sin opplæringsdel var svært fornøyd med dette. Det er ellers bred enighet i at fleksibilitet i opplæringstilbudet er viktig og nødvendig, men at det både trengs flere tilbud og et mer transparent og forutsigbart system for godkjenning av poenggivende aktiviteter.

En stor andel av fakultetets ph.d.-stipendiater har fire års stipend som inkluderer ett år med karrierefremmende arbeid. Det karrierefremmende arbeidet trer frem som et tveegget sverd, som på den ene siden gir erfaringer som mange av de intervjuede stipendiatene omtaler som svært betydningsfullt for videre arbeidsliv enten det blir i academia eller andre steder og på den andre siden krevende og til dels uforutsigbart og forstyrrende. Mens instituttene har et mål om å planlegge for at stipendiatene skal gis oppgaver som er i tråd med deres fagkompetanse og interesser, opplever en del av stipendiatene at de får stort ansvar og en betydelig arbeidsmengde som skal utføres innenfor et nokså begrenset tidsrom og i noen tilfeller med begrensede muligheter for langsiktig planlegging.

Gjennomføring er et tema som opptar instituttledelsen, og det ble av flere ytret at denne er lavere enn ønsket. Selv om fakultetet har en del innarbeidede rutiner for å sikre at stipendiatene skal kunne ha god fremdrift, er panelets vurdering at det særlig i stipendperiodens siste fase kan være noe å hente på mer systematisk oppfølging og noen obligatoriske aktiviteter.

Bakgrunnsinformasjon

Ved Universitetet i Bergen ble det i november 2017 bestemt at det skulle være ett ph.d.-program per fakultet, og et felles ph.d.-program for alle fakultetets fagområder ble opprettet av Universitetsstyret i april 2019. I forlengelsen av dette ble det også bestemt at stipendiatene innenfor de vitenskapelige disiplinene ved Fakultet for kunst, musikk og design (KMD), skulle knyttes til ph.d.-programmet ved Det humanistiske fakultet. Disse disiplinene er knyttet til Griegakademiet – Institutt for musikk (GA), som før opprettelsen av KMD i 2017 lå under Det humanistiske fakultet. Dette samarbeidet er regulert av en egen avtale. Avtalen gir også KMD anledning til å anmode om opptak av eksternt finansierte kandidater på linje med fakultetets egne institutter.

Fakultetet er organisert i fire institutt og to sentre, også omtalt som grunnenheter, der hvert av instituttene samler et varierende antall fagdisipliner og fagmiljøer av ulik størrelse, mens sentrene tverrfakultære. De seks grunnenhetene er: Institutt for fremmedspråk (IF), Institutt for Lingvistiske, litterære og estetiske studier (LLE), Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap (AHKR), Institutt for filosofi og førstesemesterstudier (FOF), Senter for (SKOK) og Senter for vitenskapsteori og etikk (SVT).

Følgende tabell gir et innblikk i hvor mange kandidater som er opptatt på programmet, hvor mange nye kandidater som er tatt opp hvert år de siste fem år, antall disputaser per år og antall underkjenninger og frafall:

	2019	2020	2021	2022	2023	2024 ²
Antall kandidater ¹	152	136	128	122	121	112
Frafall	19	5	14	7	7	? ³
Disputaser	21	14	16	13	19	20
Underkjenninger	2	2	2	2	1	1
Opptak	24	13	12	21	27	22

1) Rapportert til SSB 15. oktober

2) Basert på beregninger per 30.11.2024

3) Frafallstall for 2024 blir ikke tilgjengelige før i 2025

Tallene for antall kandidater og frafall er preget av at fakultetet lenge hadde en svært liberal praksis med å la kandidatene bli stående i programmet etter at finansieringen var gått ut, og at man fra 2019 har vært opptatt av å avslutte kandidater uten en reell plan for ferdigstillelse.

Opptaket ved den enkelte grunnenhet og fordelingen mellom egenfinansierte og eksternt finansierte (BOA) kandidater vil variere sterkt fra år til år. Finansieringen av kandidater tatt opp på programmet fordeler seg slik:

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Opptak over tid	24	13	12	21	27	22
Grunnbevilling	15	8	2	14	15	12
BOA ¹	6	2	7	3	10	6
Eksterne ¹	3	3	3	4	2	4

- 1) Bidrag- og oppdragsfinansiert
- 2) Alle kandidater uten ansettelse ved Det humanistiske fakultet

Finansieringen av kandidater med opptak i 2024 fordelt på grunnenhetene:

	IF	LLE	AHKR	FOF	SKOK	SVT	GA/KMD	HF
Opptak i 2024	4	13	3	0	0	1	1	22
Grunnbevilling	4	7	1	0	0	1	0	12
BOA	0	5	0	0	0	0	0	6
Eksterne	0	1	2	0	0	0	1	4

Doktorgradsutdanningen ved fakultetet har i hovedsak rekruttert kandidater fra Norge og Europa. Av de kandidatene som er tatt opp på programmet i 2024, er 59% norske statsborgere og 53% hadde en mastergrad fra UiB. 42% hadde mastergrad fra et annet land enn Norge. Siden 2019 har andelen utenlandske kandidater ligget stabilt på ca. 30-40%, mens det er en tydelig økning i andelen av kandidater med bakgrunn utenom Europa.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Opptak	24	13	12	21	27	22
Norske	54% (13)	69% (9)	58% (8)	71% (15)	52% (14)	59% (13)
Europeiske	42% (10)	23% (3)	25% (3)	24% (5)	30% (8)	27% (6)
Ikke europeiske	4% (1)	8% (1)	17% (2)	5% (1)	18% (5)	14% (3)

Opplæringsdelen i forskerutdanningen består av 30 studiepoeng, hvorav minimum 20 studiepoeng skal avlegges etter opptak. 15 studiepoeng skal avlegges som obligatoriske emner tilbudt ved fakultetet:

- VITHF900: Vitenskapsteori og etikk: 10 studiepoeng
- PHDOF903: Literature review and publishing: 5 studiepoeng

Periodisk evaluering

Den seksårige programevalueringen er del av Universitetet i Bergens kvalitetssystem for ph.d.-utdanning. Formålet med evalueringen er å få et eksternt og overordnet blikk på helheten i ph.d.-programmet. Evalueringen skal gi råd om forbedringspotensial med tanke på gjennomføring og kvalitet. Programstyret for ph.d.-utdanningen ved fakultetet er ansvarlig for å følge opp evalueringen. Dette er første gang det aktuelle programmet er gjenstand for periodisk evaluering.

Evalueringspanel

Til å gjennomføre programevalueringen oppnevnte fakultetet en programevalueringskomite bestående av følgende personer:

- Guro Korsnes Kristensen, professor og instituttleder ved Institutt for tverrfaglige kulturstudier (KULT), NTNU (leder)
- Anne Birgitte Rønning, professor ved Institutt for litteratur, områdestudier og europeiske språk (ILOS), UiO
- Erik Carlson, professor ved Filosofiska institutionen, Uppsala universitet
- Heming Gujord, professor Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier (LLE), UiB
- Ph.d.-kandidat Alejandro Ayala Wold, ph.d.-stipendiat ved Institutt for fremmedspråk (IF), UiB

Elisabeth Akselvoll, rådgiver ved Det humanistiske fakultet ved UiB, fungerte som panelets sekretær.

Panelet ble oppnevnt av Det Humanistiske fakultet ved UiB 28.08.2024 og bedt om å levere sin rapport 30.11.2024.

Metode

En rekke dokumenter er gjort tilgjengelige for panelet:

- Programbeskrivelse Ph.d. HF
- Avtale ved opptak til ph.d.-programmet ved HF, UiB (ph.d.-avtale)
- Ph.d.-utdanningsmeldingen 2021, 2022 og 2023
- Rapport om opplæringsdelen i ph.d.-programmet ved HF (Koppenrapporten)
- Rapport om opptakskravene til ph.d.-programmet ved HF (Hjortland 1)
- Rapport om opptakskravene til ph.d.-programmet ved HF (Huvenesrapporten)
- Rapport om veileder for bedømmelse av ph.d.-avhandlinger ved HF (Hjortland 2)
- Fakultetets egnevaluering
- Veileder for bedømmelse av ph.d.-avhandlinger ved HF
- Årlige prosesser i forskerutdanning og studiekvalitet
- Oversikt over programstyresaker de siste tre år
- Ph.d.-alumnusundersøkelsen 2023
- Ph.d.-kandidatundersøkelsen 2023, 2022 og 2017-2021 (samleundersøkelse)
 - Relevante lover, forskrifter, retningslinjer og strategi

Evalueringspanelet startet sitt arbeid med å be prodekan for forskning ved Det humanistiske fakultet, Ole Hjortland, om å gi en presentasjon av ph.d.-programmet, inkludert en refleksjon

rundt dets styrker og svakheter. Hjørtlands presentasjon bygde i stor grad på programmets egevaluering og ble fulgt opp av en åpen spørsmålsrunde.

I tillegg til dokumentene og samtalen med prodekan, har panelet intervjuet et utvalg personer som fra ulike posisjoner har bidratt med informasjon om de forhold panelet var bedt om å vurdere. Alle intervju ble gjennomført digitalt. Intervjuene var med:

- Ph.d.-stipendiater: Sju stipendiater fordelt på to intervju. Stipendiatene fordeler seg på alle fire institutt og ett senter og var på ulike steder i ph.d.-prosessen. Det er både eksternt og internt rekrutterte og internt og eksternt finansierte kandidater blant de intervjuede. Ett intervju ble gjennomført på norsk og ett på engelsk.
- Leder og sekretær for STIP-HF (Stipendiatforeningen ved Det humanistiske fakultet)
- Administrative ph.d.-koordinatore: To deltakere fra to forskjellige institutt.
- Forskningskoordinatorer: Fire fordelt på fire forskjellige institutt.
- Instituttledere: To instituttledere og en senterleder (en instituttleder meldte avbud kort tid før intervjuet).
- Uteksaminerte ph.d.- kandidater som også representerer arbeidslivet utenfor UiB: Tre kandidater. De intervjuede alumnene hadde nokså ulike jobber og representerte både offentlig forvaltning, kulturliv og privat næringsliv.

Panelet hadde opprinnelig et ønske om å også intervju ph.d.-veiledere. Da det viste seg å være vanskelig å rekruttere informanter til disse intervjuene, ble det besluttet at siden både instituttledere og forskningskoordinatorer har mye erfaring med veiledning på ph.d.-nivå som også ble aktualisert i intervjuene, var dette perspektivet allerede godt dekket. Intervjuet med STIP HF ga innblikk i mange stipendiaters erfaringer og var slik en svært nyttig informasjonskilde som supplerte intervjuene med ph.d.-stipendiater.

Mandat og prioriterte områder

Programevalueringskomiteen ble av programstyret bedt om å avgi en skriftlig evaluering av kvaliteten i ph.d.-programmet, som minimum inkluderer en vurdering av:

- I hvilken grad programmet oppfyller forutsetningene i Studiekvalitetsforskriftens § 3-3 (Akkreditering av doktorgradsstudier) og Studietilsynsforskriftens kapittel 2 (Akkreditering av studietilbud)
- Læringsutbyttet i programmet
- Opplæringsdelen i programmet
- Veiledning
- Læringsmiljøet, både faglig og sosialt
- Vilkår og prosess for opptak
- Krav til avhandlinger
- Kriterier for bedømmelse
- Samfunns- og arbeidslivsrelevans
- Gjennomstrømming og gjennomføring (6-årsmålet)

I fakultetets egevaluering og i prodekan Hjortland sin presentasjon til panelet ble følgende tema lagt frem som særlig utfordrende:

- Gjennomstrømming/frafall
- Sårbarhet knyttet til små fagmiljø
- Nyere endringer i opplæringsdelen

Evalueringspanelet vil i denne rapporten svare ut bestillingen fra mandatet, samt se nærmere på de utfordringene som egevalueringen og prodekan har trukket frem.

Overordnet kvalitet

Panelets vurdering er at ph.d.-programmet ved det humanistiske fakultet ved UiB tilfredsstiller kravene i gjeldende retningslinjer, og at organisering og rutiner legger til rette for at stipendiatene kan nå programmets læringsmål. Kandidatene følges opp både faglig og administrativt fra de ansettes til avhandlingen er levert og forsvart, med tydelig ansvarsfordeling mellom instituttleder, faglig forskningskoordinator og administrativ ph.d.-koordinator. Det ser også ut til å være innarbeidede og tydelig kommuniserte rutiner knyttet til sentrale milepæler i arbeidet (oppstart, midtveis og avslutning) som er godt kjent for fakultetets stipendiater. Det er noen forskjeller i hvordan oppfølging av stipendiatene gjøres på de ulike instituttene, noe som virker rimelig ut ifra størrelse på både instituttene og de ulike fagmiljøene som her inngår, samt antall ph.d.-stipendiater. Instituttene og faggruppene ser ut til å ha gode strategier for å legge til rette for utvikling av faglig identitet. Gjennom fakultetets obligatoriske ph.d.-emner legges det også til rette for utviklingen av fellesskap og samhold blant stipendiater fra ulike institutt og fagmiljø. I denne sammenheng er stipendiatforeningen STIP HF, som både arrangerer en rekke ulike aktiviteter og jobber for å sikre gode arbeidsbetingelser for stipendiatene, også en svært viktig aktør. Stipendiatene ser ut til å være godt inkluderte i sine respektive fagmiljø på instituttene, med muligheter for å delta på en rekke ulike aktiviteter som bidrar til å utvikle deres kompetanse og faglighet. Stipendiatene ga også uttrykk for at det var lett å tilegne seg nødvendig informasjon om programmet, og at det er etablert gode rutiner for informasjonsdeling og oppfølging både i forbindelse med oppstart og underveis i løpet. Når det gjelder stipendiatenes faglige utvikling og produksjon, spiller veilederne en særlig viktig rolle. I store trekk ser det ut til at stipendiatene opplever at de får nødvendig oppfølging og støtte fra sine veiledere, selv om det her også kom opp unntak som viser at dette er noe som krever vedvarende lederoppmerksomhet og gode rutiner.

Fakultetet tilbyr to ph.d.-emner som begge er obligatoriske for samtlige av fakultetets stipendiater. Stipendiatenes faglige utbytte av disse emnene ser ut til å være svært sprikende, alt etter hvor mye forkunnskap de har og hvor relevant emnene oppfattes for eget doktorgradsarbeid. Det er imidlertid gjennomgående at emnene oppleves som en viktig sosialiseringsarena for stipendiatene, og at det å gjøre noe sammen og ha noen felles

referansepunkter slik sett har en verdi i seg selv. For øvrig opplæring henvises stipendiatene til fakultetets forskerskoler og forskerskoler og kurs ved andre institusjoner, i tillegg til at det er mulig å få godkjenning for at også annen faglig aktivitet, som for eksempel konferansepresentasjoner, kan inngå som del av opplæringsdelen. Flere av de intervjuede stipendiatene etterlyste opplæring i universitetspedagogikk, og de som hadde hatt et slikt kurs som del av sin opplæringsdel var svært fornøyd med dette. Det er ellers bred enighet i at fleksibilitet i opplæringstilbudet er viktig og nødvendig, men at det både trengs flere tilbud, samt et mer transparent og forutsigbart system for godkjenning av poenggivende aktiviteter.

En stor andel av fakultetets ph.d.-stipendiater har fire års stipend som inkluderer ett år med karrierefremmende arbeid. Dette ekstraåret trer frem som et tveegget sverd, som på den ene siden gir erfaringer som mange av de intervjuede stipendiatene omtaler som svært betydningsfullt for videre karriere og på den andre siden krevende og til dels uforutsigbart og forstyrrende. Mens instituttene har et mål om å planlegge for at stipendiatene skal få oppgaver som er i tråd med deres fagkompetanse og interesser, opplever en del av stipendiatene at de får stort ansvar og en betydelig arbeidsmengde som skal utføres innenfor et nokså begrenset tidsrom og i en del tilfeller med begrensede muligheter for langsiktig planlegging.

Gjennomføring er et tema som opptar fakultetsledelsen, og det ble av flere ytret at denne er lavere enn ønsket. Selv om fakultetet har en del innarbeidede rutiner for å sikre at stipendiatene skal kunne ha god fremdrift, er panelets vurdering at det særlig i stipendperiodens siste fase kan være noe å hente på mer systematisk oppfølging og noen obligatoriske aktiviteter.

Faglig-sosial integrering

Det sosiale rammeverket for ph.d.-stipendiater er ofte lite strukturert. Mens universitet og fakultet tilbyr en rekke sosiale aktiviteter for studenter og ansatte, er det ikke alle tilbud som treffer den spesifikke situasjonen som stipendiater befinner seg i som verken student i tradisjonell forstand eller fast ansatt. For stipendiatene selv kan dette føre til en følelse av å falle mellom to stoler, og i dette ligger det også en risiko for isolasjon og ensomhet.

I intervjuene med stipendiatene og alumnene fant vi at noen av dem i perioder hadde opplevd å stå alene i å navigere både de faglige og sosiale aspektene ved arbeidsdagen, noe som kan bidra til en følelse av utenforskap. Samtidig fant vi at instituttene var opptatt av å sikre god sosial og faglig integrering av sine stipendiater. På ledelsesnivå hos instituttene blir det understreket at ph.d.-stipendiatene forstås som en del av ansattgruppen og dermed har tilgang til de aktiviteter som instituttene tilbyr. I tillegg tilbyr faggrupper og prosjektgrupper aktiviteter og opplegg som stipendiatene også inngår i. For stipendiater innen små fagfelt, er gjerne faggruppen viktig for utvikling av faglig identitet, samtidig som det også for nettopp disse stipendiatene er særlig viktig med felleskap ut over det en mindre og kanskje sårbar faggruppe kan tilby. I denne sammenheng ser forskerskoler ut til å ha en viktig funksjon.

Også stipendiatforeningen ved Det humanistiske fakultet, STIP-HF, ser ut til å spille en avgjørende rolle for stipendiatenes trivsel, opplevelse av tilhørighet og utvikling av faglig identitet. Foreningen fungerer som en plattform hvor stipendiater kan komme sammen, dele erfaringer og gi hverandre støtte i møte med felles utfordringer. Foreningen har også blitt en svært viktig aktør i å skape et sosialt fellesskap for stipendiatene ved å arrangere møter, skrive dager og temakvelder. STIP-HF løfter også fram stemmene til stipendiater i ulike beslutningsfora, med et mål om å sikre at denne gruppen ansatte blir hørt. STIP-HF har en leder og sekretær, som begge får sin innsats i foreningen definert som karrierefremmende arbeid.

Opplæringsdelen

Ph.d.-stipendiatenes erfaring med og vurdering av fakultetets egne obligatoriske ph.d.-emner var svært varierende. Mens noen av de intervjuede stipendiatene understreket at de opplevde Vitenskapsteori og etikk og Literature review og publishing som gode og relevante emner, var det andre som beskrev dem som for basale og for lite relevante for egen ph.d.-utdanning. En del snakket varmt om deltagelse i forskerskoler (både fakultetets egne to forskerskoler og forskerskoler utenfor UiB). Det ser ut til at forskerskolene kan ha særlig stor betydning for små fag, hvor eget fagmiljø er begrenset. Blant annet observerte vi hvordan en del stipendiater gjennom forskerskoler opplevde fellesskapet som disse skolene ga som en faglig trygghet, i tillegg til at de var sosialt stimulerende.

De intervjuede stipendiatene har i varierende grad hatt tilgang til andre relevante ph.d.-emner. Av den grunn ble det fremhevet som svært positivt at det innenfor programmet ligger en mulighet for å få studiepoeng for konferansedeltagelse, kronikker ol. Samtidig var det flere av stipendiatene som hadde erfaringer med at det var vanskelig å vite hva som ga poeng og ikke og hvor mye, og noen mente også at det her kunne være variasjoner som var vanskelig å forstå. Det ble også påpekt at administrativ godkjenning kunne være vanskelig å få.

Flere av stipendiatene nevnte at de savnet muligheten til å ta pedagogisk kurs som del av opplæringen, noe som kan medføre utrygghet i møte med studentene, samtidig som det svekker deres forutsetninger for å levere undervisning av høy kvalitet. De som hadde hatt denne muligheten trakk det også frem som svært nyttig og positivt med tanke på det kvalifiserende arbeidet og også ph.d.-ens mer generelle arbeidslivsrelevans. Noen av stipendiatene påpekte også at engelsk variant av dette kurset ville kunne vært av stor nytte. Dette behovet ble bekreftet av STIP-HF, som hadde mottatt mange henvendelser fra stipendiater som etterlyser muligheten til å ta et slikt kurs.

Denne fleksibiliteten er særlig viktig på mindre fagområder hvor det eksisterer færre fagspesifikke kurs og skoler, men ser ut til å virke positivt også for stipendiater på større fagområder. Både ph.d.-kurs og forskerskoler ser ut til å ha en viktig nettverksbyggende og sosial funksjon som stipendiatene satte pris på. Forskningskoordinatorer og instituttledere bekreftet utfordringer med å etablere ph.d.-emner som treffer en så bred målgruppe og ser dilemma mellom bredde og spesialisering.

Karrierefremmende arbeid

Alle fakultetets internfinansierte stipendiater er ansatt for fire år, hvorav ett skal benyttes til karrierefremmende arbeid (tidligere pliktarbeid). Fakultetet har siden 2023 arbeidet systematisk for at flere ph.d.-kandidater skal få tilgang til karrierefremmende arbeid, og i 2024 har 5 av 6 BOA-finansierte stipendiater blitt ansatt på 4-årskontrakter.

Inntil 60% av dette året skal anvendes til pedagogisk arbeid, og minst 40% til administrativt arbeid. I intervjuer ble vi presentert for ulike opplegg som skulle sikre god oppfølging av stipendiatenes karrierefremmende arbeid, som blant annet undervisningsmentor og delt undervisning med egen veileder. Disse ordningene så imidlertid ikke ut til å være brukt og fulgt opp i alle institutt, og flere av de intervjuede stipendiatene ga også eksplisitt uttrykk for å oppleve seg veldig alene om noen bestemte undervisningsaktiviteter. For de øvrige ser det ut til å være mer tilfeldig hva slags oppfølging stipendiatene får. Mens noen opplever å ha svært gode erfaringer med å undervise i relevante emner sammen med for eksempel egen veileder, opplever andre seg kastet ut i ukjent og krevende oppgaver uten å ha noen å støtte seg til. Viktigheten av opplæring i universitetspedagogikk var et tilbakevendende tema i samtalen med aktive og uteksaminerte stipendiater. Mens de som hadde fått og benyttet seg av dette tilbudet var svært takknemlige for dette, ble det etterlyst av de som ikke hadde fått det.

Karrierefremmende arbeid var et tema som flere av stipendiatene var særlig opptatt av, og dette var ett område hvor erfaringene var nokså forskjellige. Mens de fleste av de vi intervjuet hadde fireårige stipend som inkluderte ett år til karrierefremmende arbeid, var det også noen som kun hadde tre år finansiering og dermed ikke noen mulighet for dette. Blant den minoriteten som ikke hadde dette ekstra året, var det enighet om at dette ville vært ønskelig, gitt at det ville være mulig å finne relevante arbeidsoppgaver. Da dette var engelskspråklige kandidater, ble det også påpekt at det for ph.d.-stipendiater kan være et problem at de fleste undervisningseminnene er på norsk, da dette gjør det vanskeligere for denne gruppen å påta seg undervisningsoppgaver. Blant de som hadde dette fjerdeåret til karrierefremmende arbeid, var de fleste tydelige på at dette var et gode de var glade for å få. Flere sa også eksplisitt at de opplevde de aktuelle arbeidsoppgavene, som var en kombinasjon av undervisning og administrasjon, som både relevante, interessante og nyttige. Å bli tildelt en undervisningsmentor og å undervise sammen med egen veileder, ble trukket frem som særlig positivt. Et tema som de fleste av stipendiatene adresserte var viktigheten av å få pedagogisk opplæring. Et mindretall av de intervjuede har hatt mulighet til å ta emnet (pedagogikk) som del av egen opplæringsdel og opplevde dette som veldig nyttig. Majoriteten av de intervjuede stipendiatene hadde imidlertid ikke hatt denne muligheten da emnet ikke ble tilbudt i den aktuelle perioden, og dette ble fremhevet som en tydelig mangel. Det var også noen stipendiater som etterlyste en tydeligere plan for hva slags karrierefremmende arbeid de skulle gjøre, og noen ønsket at de hadde hatt mulighet til å komme raskere i gang med dette arbeidet.

Både stipendiatene og STIP-HF pekte på utfordringen med at eksternfinansierte stipendiater gjerne ikke har mulighet til å delta i karrierefremmende arbeid, og at dette fører til en uønsket forskjell mellom kandidater på samme program. Det ble i den sammenheng også påpekt at stipendiater som ikke behersker norsk, gjerne har dårligere muligheter til å få undervisningserfaring da de fleste emnene undervises på norsk.

Instituttlederne var opptatt av at stipendiater skal få mulighet til å utføre oppgaver som er kvalifiserende og på et passe nivå. Både ledere og forskningskoordinatorer, samt ph.d.-koordinatorer bekrefter at det kan være vanskelig å legge en plan for det karrierefremmede arbeidet så tidlig i løpet som alle ideelt skulle ønske seg. Undervisningsplaner legges gjerne langt frem i tid, og om kandidater skal få oppgaver som passer for deres kompetanse kan det ta tid. Det ble derfor fra instituttens side beskrevet som vanskelig å nå ambisjonen om at det karrierefremmende arbeid alltid kan leve opp til sitt navn.

Internasjonalisering

Komiteen har ikke oversikt over hvor stor andel av stipendiatene som har utenlandsopphold, og det er uklart i hvor stor grad fakultetet aktivt oppfordrer til dette. Fakultetet har ikke egen finansiering til utenlandsopphold, men det er mulig å søke ekstern finansiering (fond og lignende). Stipendiater som er finansiert gjennom eksternfinansierte forskningsprosjekt kan også ha gode mulighet til å få utenlandsstipend finansiert gjennom dette.

Stipendiater som har vært på utenlandsopphold omtaler dette som et privilegium med stor positiv betydning for deres faglige utvikling og videre karriere.

Gjennomføring og frafall

Gjennomføring og frafall er en utfordring som både instituttledere, forskningskoordinatorer og ph.d.-koordinatorer er opptatt av og aktivt forsøker å motvirke gjennom ulike tiltak. Disse tiltakene inkluderer et nøye gjennomtenkt opplegg ved oppstart, aktiv integrering i både fagmiljø og institutt underveis i stipendperioden, økonomisk og administrativ støtte til STIP-HF, midtveisevaluering og muligheter for sluttseminar, samt et nylig opprettet veilederforum.

Ole Hjortland understreket i sin presentasjon av ph.d.-programmet gjennomstrømning og frafall som ett område der forbedring er ønsket. Dette løftes også frem i fakultetets egenevaluering. Av de kandidater som begynte på ph.d.-programmet i perioden 2015-2018 fullførte færre enn 20 % innen fire år (bruttotid), mens omtrent 50 % fullførte innen seks års bruttotid. Blant de som ble tatt opp på programmet i perioden 2012-2016, hadde ved tidspunktet for egenevalueringen 74 % disputert, mens 23 % hadde avbrutt programmet. For evalueringspanelent framstår særlig andelen som har avbrutt programmet som bemerkelsesverdig høy, selv om koronapandemiens utbrudd i 2020 kanskje kan være en delforklaring det gjelder den undersøkte perioden.

I panelets intervju med forskningskoordinatorer fremgikk det at statistikken for gjennomstrømming og frafall varierer mellom ulike institutt. Kanskje kan dette til viss del forklares av at det finnes ulike strategier og prioriteringer for rekrutteringen til ph.d.-programmet. Forskningskoordinatorer ved institutter med god gjennomføring understreket for eksempel at man iblant endrer på utlysninger om man ved den første utlysningen ikke får tilstrekkelig mange kvalifiserende søkere. Et par av forskningskoordinatorene løftet også frem sluttseminar som et viktig verktøy for å legge til rette for god gjennomføring.

Panelets inntrykk, basert på intervju med blant annet ph.d.-stipendiatene, er at veiledningen generelt fungerer godt. Det er derfor lite sannsynlig at utfordringer ved veiledning kan forklare lav gjennomføring og høyt frafall, selv om det vil kunne være en faktor i enkelte tilfeller. I fakultetets egenevaluering påpekes det likevel at det i små fagområder kan være utfordrende å sikre tilstrekkelig med veiledningsressurser til alle stipendiater. I små fagmiljø kan også robusthet knyttet til veiledning være en utfordring.

Arbeidslivsrelevans

De intervjuede stipendiatene ga tydelig uttrykk for at både selve avhandlingsarbeidet og det karrierefremmende arbeidet som flere av dem hadde, ble opplevd som relevant for et bredt spekter av fremtidige jobber. Mens dette for noen handlet om selve faget og det temaet de utforsket i sine avhandlinger, snakket andre om verdien i å ha fullført et stort stykke arbeid som innebærer en rekke ulike kvaliteter som systematisering og vurdering av kunnskap, innhenting av data, analyse, kommunikasjon av funn, etikk og samarbeid.

Dette inntrykket ble til fulle bekreftet i intervjuet med de tre alumnene, som alle hadde fått seg jobber hvor de på ulike måter hadde nytte av kunnskap og ferdigheter ervervet gjennom ph.d.-studiene og eksplisitt bekreftet at ph.d.-utdanningen hadde vært viktig for deres karrierer. Mens dette for to av alumnene handlet om konkret fagspesifikk kompetanse, erfaring og nettverk, var det for den tredje snakk om mer generiske kunnskap knyttet til innhenting og formidling av kunnskap og også evne til å vurdere kunnskap og å bruke dette til å ta valg/treffe beslutninger. Dette viser at arbeidslivsrelevans for kandidater på dette programmet må tenkes bredt.

Anbefalinger

Basert på de undersøkelsene panelet har gjort i henhold til de temaene vil ble bedt om å vurdere, har vi kommet frem til følgende anbefalinger:

Organisatoriske tiltak:

- Sørge for at alle ph.d.-stipendiater som ønsker det får tilbud om en viss opplæring i universitetspedagogikk. For stipendiater med karrierefremmende arbeid bør denne opplæringen legges inn som en obligatorisk del av det karrierefremmende arbeidet.

- Innføre et statusmøte seks måneder før stipendets avslutning, hvor det legges en plan for den siste delen av stipendtiden (veiledning, sluttseminar, språkvask osv.). Veileder(e) bør delta på dette møtet.
- Vurdere å gjøre sluttseminar obligatorisk for alle ph.d.-studenter.

Opplæringsdelen:

- Opprettholde fleksibiliteten i opplæringsdelen slik at det er mulig for alle ph.d.-stipendiater å finne kurs og andre poenggivende opplegg som støtter opp under deres utdanningsløp og sikrer faglig bredde.
- Sikre at alle ph.d.-stipendiater har tilgang til kurs og andre poenggivende opplegg med relevans for eget fagområde. For enkelte fagområder vil dette kunne innebære at programmet selv må opprette nye kurstilbud, eller bidra inn i forskerskoler.
- Lage en mer tilgjengelig oversikt over hvilke muligheter som finnes innen opplæringsdelen, systematisere hva som gir hvilken uttelling slik at programmets ph.d.-stipendiater opplever systemet som forutsigbart, og forenkle arbeidet med å få ulike aktiviteter og deltagelse på kurs godkjent som del av opplæringsdelen.

Karrierefremmende arbeid

- Sikre at det for ph.d.-stipendiater som skal ha kvalifiserende arbeid tidlig i løpet lages en plan for gjennomføring av dette arbeidet som også sier noe om hvilken støtte de kan forvente å få underveis.
- Legge til rette for at alle ph.d.-stipendiater med karrierefremmende arbeid får tilbud om en opplæring i universitetspedagogikk.
- Utforske muligheten å for bedre fordeling av kvalifiserende arbeid mellom ph.d.-stipendiater ansatt på interne midler og eksterne prosjekt. Det forutsettes her at karrierefremmende arbeid kompenseres med forlenget stipendperiode.

Sak: PS 10/25
Møte: 04.06.2025

Oppfølging av 6-årig emneevaluering. Reakkreditering av fakultetets ph.d.-program

Dokumenter i saken:

- [Kvalitetssystem for ph.d.-utdanningen ved UiB](#)
- [Studiekvalitetsforskriften](#)
- [Studietilsynsforskriften](#)
- Rapport: Periodisk evaluering av ph.d.-programmet ved HF (vedlegg)

Bakgrunn:

Kvalitetssystemet for ph.d.-utdanningen ved UiB plasserer ansvaret for de fakultetsvise ph.d.-programmene og oppfølgingen av kvalitetssystemet for ph.d.-utdanningen hos de ulike programstyrene. Dette gjelder også for den mer omfattende evalueringen av det fakultetsvise ph.d.-programmet som helhet.

Ifølge kvalitetssystemet for ph.d.-utdanningen (pkt. 5.3.), skal ph.d.-programmene ved UiB evalueres minst hvert sjette år. Evalueringen skal gjennomføres av en i hovedsak ekstern komite og gi et og overordnet blikk på ph.d.-programmet. Komiteen skal se på helheten i programmet og gi råd om forbedringspotensial. Fakultetet velger i hovedsak selv hvilke elementer i programmet som skal evalueres, men evalueringen skal minimum bestå av en evaluering av om ph.d.-programmet oppfyller Studiekvalitetsforskriftens § 3-3 Akkreditering av doktorgradsstudier og Studietilsynsforskriftens kapittel 2 Akkreditering av studietilbud. På bakgrunn av den 6-årige programevalueringen skal ph.d.-programstyret gi råd om eventuell reakkreditering av fakultetets ph.d.-program. Ansvaret for selve reakkrediteringen ligger hos fakultetsstyret, som er programeier.

Det humanistiske fakultet gjennomførte periodisk evaluering av fakultetets ph.d.-program høsten 2024 og evalueringskomiteens rapport ble presentert for programstyret allerede på programstyrets møte 12. februar i år (PS 01/25).

Komiteens vurdering er at ph.d.-programmet ved det humanistiske fakultet UiB tilfredsstiller kravene i gjeldende retningslinjer, og at organisering og rutiner legger til rette for at stipendiatene kan nå programmets læringsmål.

Forslag til vedtak:

Styret for ph.d.-programmet ved Det humanistiske fakultet slutter seg til vurderingskomitéens konklusjon når det gjelder ph.d.-programmets overordnede kvalitet, og råder fakultetsstyret til å reakkreditere fakultetets ph.d.-program.

Ole Hjortland
prodekan

Julie Alver Tønsaker
seksjonssjef,
seksjon for studier og forskerutdanning

Styre
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Arkivreferanse
2024/13181
Styresak
65/25

Dokumentdato
10.06.2025
Møtedato
17.06.2025

Rapport frå studiekvalitetskomiteen ved HF med tilråding om reakkreditering

Dokument i saka

- Rapport frå studiekvalitetskomiteen (vedlegg 1).
- Merknad til studiekvalitetsrapporten frå LLE (vedlegg 2).
- Femårige programevalueringar frå*:
 - Bachelor i språkvitskap (BAHF-SPRKV).
 - Master i lingvistikk (MAHF-LING).
 - Bachelor i norsk som andrespråk (BAHF-NORAN).
 - Bachelor i nordisk språk og litteratur (BAHF-NOLIS).
 - Master i nordisk språk og litteratur (MAHF-NORD).
 - Bachelor i norrøn filologi (BAHF-NOFI).
 - Master i norrøn filologi (MAHF-NOFI).
 - Master i arkeologi (MAHF-ARK).

* Dei femårige programevalueringane ligg i sak 25/25 i Studiestyret:

<https://ekstern.filer.uib.no/hf/Studiestyret/2025/Innkalling%2004.06.25..pdf>

Bakgrunn

Vi viser til saksframlegg for Studiestyresak 25/25 (sjå lenke over). Studiekvalitetsrapporten for programevalueringar gjennomført i 2024 blei lagt fram for Studiestyret i møte 4. juni. I møtet kommenterte undervisningskoordinator ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium at dei ønskjer å sende inn ein skriftleg merknad til rapporten, den ligg ved saka til fakultetsstyret.

UiB reviderte i 2024 sitt studiekvalitetssystem. Det nye systemet er endra på fleire punkt, men opprettheld praksisen med at alle studieprogram skal gjennomføre programevaluering. Som følge av endringane i studiekvalitetssystemet er det utarbeidd ein revidert mal for programevalueringar. Fakultetet tilrådde at programevalueringane for 2024 blei utarbeidd i samsvar med den nye malen. På same vis som før skal studiekvalitetskomiteen ved fakultetet vurdere og ta stilling til om programevalueringa dokumenterer at NOKUT si studietilsynsforskrift er innfridd, og om programmet blir tilrådd reakkreditert. Ei godkjenning av ei programevaluering er ei stadfesting på at programmet driv eit kontinuerleg og systematisk kvalitetsarbeid som innfrir krava til NOKUT.

Studiekvalitetskomiteen har våren 2025 vore samansett av:

- Kjetil Berg Henjum, vikar for undervisningskoordinator (IF) (leiar).

- Christian Sæle, undervisningskoordinator (AHKR).
- Jesse Tomalty, undervisningskoordinator (FOF).
- Deirdre Smith, studieleiar (IF).
- Ali Khosravi, studentrepresentant.
- Nora Nyhagen Opsahl, studentrepresentant.
- Hanne Svanholm Misje, nestleiar studieseksjonen HF (sekretær).

Studiekvalitetskomiteen si tilråding

Studiekvalitetskomiteen tilrår at følgjande program blir reakkreditert:

- Bachelor i språkvitskap (BAHF-SPRKV).
- Master i lingvistikk (MAHF-LING).
- Bachelor i norsk som andrespråk (BAHF-NORAN).
- Bachelor i norrøn filologi (BAHF-NOFI).
- Master i norrøn filologi (MAHF-NOFI).
- Master i arkeologi (MAHF-ARK).

Følgjande program kan ikkje vurderast:

- Bachelor i nordisk språk og litteratur (BAHF-NOLIS).
- Master i nordisk språk og litteratur (MAHF-NORD).

Komiteen meiner at programevalueringane for BA- og MA-program i nordisk språk og litteratur ikkje gjev grunnlag for ei tilstrekkeleg vurdering av studiekvaliteten på programma. Komiteen tilrår difor at programstyret må arbeide vidare med innhaldet i programevalueringane, og sende dei til ny vurdering for reakkreditering i 2026. Programma si eksisterande akkreditering blir utvida med eitt år.

Forslag til vedtak

Fakultetsstyret vedtar reakkreditering av studieprogramma i tråd med tilrådingane frå studiekvalitetskomiteen ved HF.

Camilla Brautaset
Dekan

Kim Ove Hommen
Fakultetsdirektør

10.06.2025/Hanne Svanholm Misje

Studiekvalitetsrapporten 2025

(Studiekvalitetskomiteen ved Det humanistiske fakultet, UiB)

Innhold

1	Bakgrunn og mandat	1
2	Felles omtale av programevalueringane	2
3	Programvis omtale av programevalueringane	6
3.1	Bachelor i språkvitskap (BAHF-SPRKV)	6
3.2	Master i lingvistikk (MAHF-LING)	7
3.3	Bachelor i norsk som andrespråk (BAHF-NORAN)	9
3.4	Bachelor i nordisk språk og litteratur (BAHF-NOLIS)	11
3.5	Master i nordisk språk og litteratur (MAHF-NORD)	12
3.6	Bachelor i norrøn filologi (BAHF-NOFI)	14
3.7	Master i norrøn filologi (MAHF-NOFI)	16
3.8	Master i arkeologi (MAHF-ARK).....	18
4	Avslutning	19

1 Bakgrunn og mandat

Studiekvalitetskomiten blei oppnemnd 11.02.2025 i brev med referanse 2019/25100. Der står følgjande:

«Vi viser til brev i sak 24/13181 om femårige programevalueringar for 2024. Jamfør UiB sitt kvalitetssystem for utdanning skal dei femårige programevalueringane som blei utført i 2024 bli gjennomgått av ein lokal studiekvalitetskomité. Etter gjennomgang og vurdering skal studiekvalitetskomiteen ta stilling til om programevalueringane dokumenterer at NOKUT si tilsynsforskrift er innfridd, og at programma dermed kan reakkrediterast.»

Studiekvalitetskomiteen har gjennomgått femårige programevalueringar frå åtte studieprogram:

- Bachelor i nordisk språk og litteratur (BAHF-NOLIS)
- Bachelor i norrøn filologi (BAHF-NOFI)
- Bachelor i norsk som andrespråk (BAHF-NORAN)
- Bachelor i språkvitskap (BAHF-SPRKV)
- Master i nordisk språk og litteratur (MAHF-NORD)
- Master i norrøn filologi (MAHF-NOFI)
- Master i lingvistikk (MAHF-LING)
- Master i arkeologi (MAHF-ARK)

Studiekvalitetskomiteen har bestått av:

- Kjetil Berg Henjum, vikar for undervisningskoordinator (IF) (leiar)
- Christian Sæle, undervisningskoordinator (AHKR)
- Jesse Tomalty, undervisningskoordinator (FOF)
- Deirdre Smith, studieleiar (IF)
- Ali Khosravi, studentrepresentant
- Nora Nyhagen Opsahl, studentrepresentant
- Hanne Svanholm Misje, nestleiar studieseksjonen HF (sekretær)

Varamedlemmer har vore:

- Aidan Conti, undervisningskoordinator
- Jacob Hoffmann, vara studieleder (AHKR)
- Fillip Rønning Jakobsen, vara studentrepresentant

Studiekvalitetskomiteen har gjort arbeidet med det mandatet som går fram av sitatet i starten av dette dokumentet:

ta stilling til om programevalueringane dokumenterer at [NOKUT si tilsynsforskrift](#) er innfridd, og at programma dermed kan reakkrediterast

[Her](#) orienterer NOKUT om forskrifta og gjennomføringa av tilsynet, og [her](#) er UiB sitt kvalitetssystem for utdanning skildra.

På bakgrunn av studietilsynsforskrifta og UiB sitt kvalitetssystem for utdanning er det utarbeidd ein mal for evalueringane som vi òg tek utgangspunkt i i denne rapporten. Denne malen ser slik ut punktvis:

1. Innledning
 - 1.1. Bidrag til progamevalueringen
 - 1.2. Oppfølging etter forrige progamevaluering
 - 1.3 Overordnet om tall for rekruttering, gjennomføring og kandidatproduksjon
 - 1.4. Arbeid med utdanningskvalitet
2. Mål og faglig profil
 - 2.1. Mål og læringsutbytte¹
 - 2.2. Kommunikasjon om studiet
3. Faglig oppbygning, læringsaktiviteter og vurderingsformer
 - 3.1. Faglig innhold og oppbygning av programmet
 - 3.2. Undervisnings-, læringsaktiviteter og vurderingsformer
 - 3.3. Arbeidsomfang
 - 3.4. Studentmedvirkning og læringsmiljø
4. Resultater og relevans
 - 4.1. Rekruttering og opptak (unummerert i malen)
 - 4.2. Gjennomføring og kandidater
 - 4.3. Relevans og kontakt med arbeidslivet
5. Øvrige krav til studietilbudet
 - 5.1. Internasjonalisering
 - 5.2. Studier med praksis
 - 5.3. Studie regulert av nasjonale rammeplaner og/eller retningslinjer
6. Fagmiljø
7. Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging

Denne rapporten tek føre seg dei fleste av desse punkta, nokre får ei felles omtale medan andre får programvis omtale.

2 Felles omtale av progamevalueringane

Bidrag til progamevalueringa

Dette punktet er oppfylt i liten grad. Berre MAHF-ARK har med namngitte representantar frå samfunns- eller arbeidsliv. Grunnen til dette er nok at kravet om representant frå arbeidslivet har kome med først i det nye kvalitetssystemet og ikkje blei iverksett før fristen for innlevering av progamevalueringane. At tilsette og studentar som har bidratt til evalueringane, ikkje er

¹ Vi tar for gitt at føresetnadane i tilsynsforskrifta sin § 2-1 er oppfylte og kommenterer derfor ikkje 2.1 (Mål og læringsutbytte).

nemnde, gjeld for nesten alle evalueringane, for det meste er det fagkoordinatorane som blir nemnde (eit unnatak er BAHF-NORAN), i evalueringane frå BAHF-NOFI og MAHF-NOFI manglar òg namnet til fagkoordinator. Generelt hadde det vore bra med tydelegare informasjon om kor ofte det blir gjort studentevalueringar. Berre BAHF-SPRKV og MAHF-LING har lagt ved rapport frå ekstern fagfelle. BAHF-NORAN refererer mykje til rapporten frå ekstern fagfelle, men har ikkje lagt han ved (og heller ikkje namngitt den eksterne fagfellen). Det same gjeld MAHF-ARK, som viser ein god del til den ikkje ferdigstilte rapporten. BAHF-NOFI og MAHF-NOFI refererer nokre gonger til rapportane frå ekstern fagfelle («programsensorrapport») frå 2020 og 2023. BAHF-NOLIS og MAHF-NORD viser òg til programsensorrapport frå 2023. Generelt er det etter studiekvalitetskomiteen sitt syn eit minus at alle evalueringane manglar underskrift/signatur.

Oppfølging etter førre programevaluering

Alle evalueringane peikar på at det ikkje finst tidlegare evalueringar å følgje opp, men MA-ARK har med punkt dei har følgd opp sidan 2019 då dei skulle ha levert den første programevalueringa si. Ei løysing på problemet med manglande tidlegare evalueringar kunne ha vore å bruke tidlegare rapportar frå ekstern fagfelle for å vise om/korleis programma har utvikla seg.

Overordna om tal for rekruttering, gjennomføring og kandidatproduksjon

Eit problem for arbeidet med studiekvalitetsrapporten er at dei ulike programevalueringane oppgir tal for desse tinga på ulike måtar eller ikkje i det heile tatt. Ikkje alle evalueringane skriv noko om **søkjartal** og ikkje alle har tabellar som viser søkjartal. Slik komiteen har lese evalueringane og dei tabellane som finst, er det berre MAHF-LING som ikkje har hatt ein nedgang i søkjartal. Eit viktig spørsmål når ein handsamar momentet «**fylle studieplassane**» er kva det i det heile tatt vil seie. Er det kor mange som får tilbod om plass, svarar ja eller kor mange som faktisk møter (dette er det også vanskeleg å finne ut)? MAHF-ARK er det einaste programmet som tydeleg overfyller studieplassane. Dei andre programma har anten problem med å fylle plassane eller fyller dei så vidt, mykje på grunn av at dei har få plassar. Når det gjeld **gjennomføring (på normert tid) og fråfall**, er tendensen at fråfallet er stort og at delen som gjennomfører på normert tid, er låg. **Kandidatproduksjonen** må sjølvsagt sjåast i samband med talet på studieplassar, og dei evalueringane som skriv noko om dette, har ikkje «unormale» tal for kandidatproduksjon.

Arbeid med utdanningskvalitet

Med omsyn til utdanningskvalitet kan det innleiingsvis slåast fast at ingen av evalueringane tek *skikkeleg* tak i det sentrale omgrepet «heilheitleg kvalitetsarbeid» og nesten ingen (unnatak: norrøn filologi) tek tak i noko som har med «fremjing av utdanningsfagleg kompetanse» å gjere. BAHF-SPRKV og MAHF-LING gjer godt greie for arbeidet med eigenvurderingar av enkeltemne og program, studentevalueringar og innspel frå studentar (t.d. i programstyret og fagutvalet). MAHF-LING-evalueringa brukar ein god del plass på å skrive om midlertidige undervisningsressursar i perioden 2020-2024 som eit problem (s. 4) samstundes som det

andre stader blir halde fram som ein fordel med fleire ulike undervisarar (s. 9). MAHF-LING gjer i tillegg greie for to større endringar i programmet og peikar på at samarbeidet med studentane har vore viktig i denne prosessen. BAHF-NORAN slår fast at fagmiljøet har eit «kontinuerleg fokus på studiekvalitet» (s. 7), men det står lite om korleis dette skjer. Det blir gjort greie for arbeidet med eigenvurderingar, emneevalueringar og oppfølging av tilbakemeldingar frå studentane. Det blir elles vist til at studiekvaliteten blir teken vare på av Programstyret for Nordisk. BAHF-NOLIS og MAHF-NORD gjer (identisk) greie for arbeidet i programstyret på ein grei måte, og skildrar arbeidet til «programsensoren», men nemner ikkje noko om arbeidet med dei andre elementa som skal vere ein del av kvalitetsarbeidet. Det hadde vore fint å høyre om korleis programstyret jobbar med studiekvalitet i tre ulike studieprogram (nordisk språk og litteratur, norsk som andre språk, norrøn filologi) og korleis studentrepresentasjonen i det felles programstyret er. BAHF-NOFI og MAHF-NOFI gjer (identisk) godt greie for arbeidet med årlege eigenevalueringar og treårige emneevalueringar, arbeidet i programstyret og UUI og nemner i tillegg regelmessige fagmøte, inspirerende tiltak ved andre lærestader og eit aktivt fagutval. Med omsyn til fremjing av utdanningsfagleg kompetanse nemner dei at det kvart år blir arrangert konferansar, seminar og ekskursjonar. MAHF-ARK gjer greie for arbeidet med både skriftlege og munnlege studentevalueringar og nemner i tillegg studentane sin innsats på fagmøte, tilbakemeldingar frå studentane til studie- og eksamenskonsulentane, Fagforum kvart semester der spørsmål knytt til undervisninga og utviklinga av den blir diskutert og til slutt den eksterne fagfellen.

Kommunikasjon om studiet

Dette punktet er så godt som identisk i evalueringane av BAHF-SPRKV og MAHF-LING. Ein meiner programmet har eit dekkande namn og at studieplanen viser innhaldet til og strukturen i programmet. Ein seier ikkje noko om i kva grad skildringa er «hensiktsmessig». Eit spørsmål som trengjer seg på, er om studieplanen er dekkande med omsyn til emne som evalueringa seier er sentrale i programma (t.d. psykolingvistik og teiknspråk(forskning)). BAHF-NORAN svarer kjapt «ja» på begge spørsmåla i malen. BAHF-NOLIS er nøgde med studieplanen (og namnet) og får støtte av ekstern fagfelle («programsensor»), men ekstern fagfelle ser to forbettringspotensial: 1. med omsyn til «tematisering av yrke og arbeidsliv i emnebeskrivelsene», 2. innslagene av litteratur og språkkunnskap frå andre nordiske land «kunne vært» større. 1. vil programstyret vurdere tiltak for, 2. meiner ein skuldast «vektleggingen av norsk i skoleverket» + «pensumbegrensninger». Også MAHF-NORD er nøgde med studieplanen (og namnet) og får støtte av ekstern fagfelle, også her med to forbettringspotensial: 1. la informasjon om yrkeslivsrelevans rykke lenger opp på sida, 2. legge inn klikkbare karriereintervju. Begge deler skal fagmiljøet prøve å få til «i løpet av de kommende semestrene» (s. 4), men det er nok vanskeleg å endre på rekkefølga til overskriftene i studieplanen. Mykje er likt i BAHF-NOFI og MAHF-NOFI, og begge er nøgde med studieplan og namn (og får støtte i programsensorrapporten) og kommenterer òg at moglegheita for delstudium i utlandet er godt kommunisert. MAHF-NOFI framhevar i tillegg at moglegheita for å ha to rettleiarar blir kommunisert tydeleg. MAHF-ARK meiner namnet er

godt og held fram at informasjonen om studiet på netter er god og oppdatert. I tillegg nemner dei orienteringsmøte og informasjon gjennom studierettleiarane.

Undervisnings-, læringsaktivitetar og vurderingsformer

Av momenta under dette punktet skal KI (kunstig intelligens) få ein kort felles omtale her: Det er påfallande lite merksemd om KI som moglegheit/utfordring/problem i samband med t.d. vurdering, men og som moglegheit i samband med undervisning. 6 av 8 evalueringar nemner korkje *KI* eller *kunstig intelligens* i det heile tatt: BAHF-NORAN, BAHF-NOLIS, BAHF-NOFI, MAHF-NOFI, MAHF-ARK. Det er rett nok ikkje spurt spesifikt om dette i malen, men det er likevel underleg med tanke på all omtalen KI har fått dei siste åra både i samband med undervisning og vurdering. BAHF-SPRKV (s. 7) peiker på KI (rett nok i kombinasjon med ressursituasjonen) som ein grunn til å ha «hovedsakelig skoleeksamen» som vurderingsform. MAHF-NORD skriv på s. 7: «Fagmiljøet er oppmerksom på problemer knyttet til bruk av KI-verktøy og diskuterer og evaluerer fortløpende vurderingsformene og oppgavene som blir gitt med tanke på dette. Faglærerne forsøker også å ha en konstruktiv dialog med studentene om en fornuftig bruk av KI-verktøy i studiene.»

Arbeidsomfang

Dei fleste evalueringane skriv om dette, men det er ikkje så mykje å bli klok på, og dette er strengt tatt noko det ikkje er mogleg å seie noko tilnærma objektivt om: Når ein driv eit fulltidsstudium, er det eit fulltidsstudium. Det er heller ikkje enkelt å vurdere kor stor andel av arbeidsomfanget dei einskilde emna i eit program har. Komiteen kunne likevel ønska seg ei skildring av kor mange av dei 37,5 veketimane som utgjer eit fulltidsstudium, som er sett av til undervisning og seminar (kontakttid) og kor mykje tid ein forventar at studentane brukar på førebuing og etterarbeid. For BAHF-NOLIS og MAHF-NORD kan det nemnast at det er fint at dei har faste satsar for pensumsider per studiepoeng, men dei kunne gjerne ha tatt med kva desse satsane er.

Internasjonalisering

Her slår alle evalueringane fast at programmet har fagleg relevante utvekslingsavtaler, rett nok i svært ulikt omfang, og alle programma rapporterer om at svært få reiser på utveksling, men utan å seie noko konkret om kva ein kan gjere for å endre på dette anna enn å opprette nye/fleire avtalar. BAHF-SPRKV og MAHF-LING har to avtalar og skriv ikkje meir enn det om utveksling. BAHF-NORAN har berre ein avtale, men jobbar for å få på plass avtalar som er betre tilpassa eige tilbod. BAHF-NOLIS og MAHF-NORD har tre avtalar og meiner det bør bli fleire. BAHF-NOFI og MAHF-NOFI oppgir (s. 9 i begge evalueringane) litt lettvtint at studentane kan «dra på utveksling til mange land og lærestader, spesielt relevant for studiet er t.d. Island, Danmark og Tyskland». MAHF-ARK opplyser ingenting konkret om avtaler for utveksling, men nemner at studentar har vore på utveksling ved Det norske institutt i Roma og ved African Heritage Research Institute i Sør-Afrika.

3 Programvis omtale av programevalueringane

Moment som blir omtalte separat:

- 3.1 Faglig innhold og oppbygning av programmet
- 3.2 Undervisnings-, læringsaktiviteter og vurderingsformer
- 3.4 Studentmedvirkning og læringsmiljø
- 4. Resultat og relevans
- 6. Fagmiljø
- 7. Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging (med ei vurdering av «verdien» til forslaga)

3.1 Bachelor i språkvitskap (BAHF-SPRKV)

Fagleg innhald og oppbygging av programmet

Evalueringa peikar på at knappe ressursar gjer at dei berre kan tilby «essensielle» emne, og det er ikkje rom for valemne. I samband med BA-oppgåva blir studentane kopla på forkinga som skjer i fagmiljøet. Ei endring som skjer i samband med studieporteføljeprojektet er innføringa av NORAN107 som fellesemne.

Undervisnings-, læringsaktivitetar og vurderingsformer

Det går fram at undervisninga i dei fleste emna er forelesingar med innslag av studentaktivitet, det same gjeld på emna med obligatoriske aktivitetar. Somme emne (LING123, LINGSTAT) har ei meir praktisk innretting med studentaktivitet. Vurderingsformene er stort sett skuleeksamen, og ein peikar på KI og ressursituasjonen som grunnar til dette (munnleg eksamen krev to sensorar).

Studentmedverknad og læringsmiljø

Moglegheita for studentmedverknad finst først og fremst gjennom programstyret, fagutvalet og studentevalueringa, men det blir òg arrangert eit oppstartsmøte med faginfo og sosiale aktivitetar. Ein viktig sosialisierende møtestad ser dessutan den nye LingLunch, som har vore organisert sidan HS24, ut til å vere. Det skrivast ikkje noko om korleis tilbakemeldingar frå studentane blir brukte i fagutviklinga, heller ikkje om i kva grad og korleis studentane er med på å påverke innhaldet i emna.

Resultat og relevans

Ein slår fast at BAHF-SPRKV har hatt ei stabil rekruttering med ein viss nedgang i **søkjartala** dei siste fem åra. Ein oppgir i punkt 4.1 å ha 15 **studieplassar** og på s. 3 at omtrent 20 studentar startar (2023), men dette er usikre tal sidan figur B1 ikkje seier noko om kor mange som startar, men kor mange som får tilbodet. Her har det vore ein tydeleg nedgang frå i underkant av 40 i 2019. **Gjennomføring på normert tid** er litt over snittet ved LLE, ca. 1/3, og dei fleste som gjennomfører, gjer det på normert tid. **Fråfallet** er altså ganske høgt, men det er inga stor auke

i frålfallet. Evalueringa peikar på at ein satsar på betre støtte til og samarbeid med fagutvalet for å bôte på dette, men ein peikar på manglande ressursar som ei hindring i arbeidet. BAHF-SPRKV skriv ikkje noko om **kandidatproduksjon**, men den kan lesast av unøyaktig i tabellen nede på s. 13: 2019: 11; 2020: 9; 2021: 6; 2022: 0?, 2023: 1.

Evalueringa seier ikkje noko om tiltak for å styrke rekrutteringa eller behov for å gjere endringar i opptakskrava til studiet. Med omsyn til arbeidslivsrelevans viser evalueringa til rapporten *Fremtidsrettet studium i digitale språkressurser* (Naydenova, Kristiansen & De Smedt 2024) som seier at «de fleste av de som har tatt en grad i språkvitenskap synes at utdanningen er arbeidslivsrelevant». Evalueringa viser på ein overtydande måte til fleire sider ved utdanninga som gjer henne arbeidslivsrelevant. Det blir òg framheva at programmet har element som ikkje «alltid er standard» (s. 8) andre stader. Evalueringa seier ikkje noko om jobbmarknaden for ferdige kandidatar.

Fagmiljøet

Evalueringa peikar fleire gongar på at fagmiljøet er for lite/ressursane knappe («underbemannet»). Det er fire fast tilsette på faget, alle professorar, og som professorar skal dei ha den «utdanningsfaglige kompetansen» på plass. Evalueringa er svært knapp med omsyn til t.d. nasjonale/internasjonale nettverk/samarbeid, og viser berre til Cristin, noko som er greitt når det gjeld publiseringsaktivitet og deltaking i konferansar, men mindre opplysande når det gjeld nettverk.

Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging

BAHF-SPRKV har ei liste med 6 punkt for dei neste fem åra, og tiltaka femner breitt frå oppfølging av studieporteføljeprojektet (punkt 1 og 2), oppdatering av studieplan og emneomtaler (punkt 3), kopling av innhaldet i BA med MA (punkt 4), oppfølging av studentevalueringar (punkt 5) og samarbeid med studentane (punkt 6). Dette er viktige tiltak, men dei kunne godt ha vore meir spesifikke.

Konklusjon: Evalueringa brukar ein del plass på å påpeike manglande ressursar, noko som etter komiteen sitt syn kan reise tvil om i kva grad faget kan tilby tilstrekkeleg kvalitet i utdanninga. Til tross for manglar ved evalueringa og nokre punkt som trekk i feil retning, framstår BAHF-SPRKV som eit veldrive program med eit variert og relevant emnetilbod.

Studiekvalitetskomiteen tilrår reakkreditering av BAHF-SPRKV.

3.2 Master i lingvistik (MAHF-LING)

Fagleg innhald og oppbygging av programmet

MAHF-LING er som ein kan vente meir praktisk orientert med metodefokus enn BAHF-SPRKV, og evalueringa understrekar at det er eit studium som òg passar for andre studentar enn dei som har tatt BAHF-SPRKV (meir om dette under 4.1). Som i samband med BA-oppgåva blir MA-oppgåva halden fram som ein stad der studentane får kjennskap til forskinga som føregår i

fagmiljøet gjennom forskingsaktivitetar, men evalueringa nemner ikkje at dette skjer i andre enkeltemne (om ein går ut frå at «ta del i forskingsaktivitetar» er noko anna enn at tema i emna fell saman med forskingsprofilen til fagmiljøet). Evalueringa nemner ikkje noko særskilt om fagleg utviklingsarbeid eller om det finst valemne på programmet.

Undervisnings-, læringsaktivitetar og vurderingsformer

Emna har stort sett forelesingar og i tillegg praktiske seminar og nokre gongar prosjektpresentasjonar. Vurderingsforma på alle emna er semesteroppgåve.

Studentmedverknad og læringsmiljø

Dette punktet er identisk med BAHF-SPRKV.

Resultat og relevans

Her kan ein lese at MAHF-LING som BAHF-SPRKV har hatt ei stabil men noko synkende rekruttering i perioden, og også ein nedgang i **søkjartala**. Tabellen på s. 13 er vanskeleg å lese av nøyaktig, men han viser at dette ikkje stemmer for MAHF-LING. Derimot har talet på kvalifiserte søkjarar og tilbod om studieplass gått ned. Særskilt verd å merke seg her er at MAHF-LING peikar på innføringa av studieavgift for studentar frå utanfor EU som ein grunn til nedgangen i talet på søkjarar. Den nye situasjonen har ført til sterk nedgang i talet på studentar frå land utanfor EU. Det blir òg peika på at dei kunne tatt opp fleire studentar utan å overbelaste dei tilsette. Her er altså ikkje ressursmangel eit problem. Under 4.1 nemner evalueringa ei mogleg endring i opptakskrava for å kunne ta opp studentar som ikkje har tatt BAHF-SPRKV, som eit tiltak for å styrke rekrutteringa. MAHF-LING oppgir i punkt 4.1 å ha 5 studieplassar, men seier ikkje noko om kor mange som startar. Figur B1 viser at 15 fekk tilbod i 2023, som er ein viss nedgang frå i overkant av 20 i 2019. **Gjennomføring og fråfall** er «LLE- og HF-gjennomsnittleg», men evalueringa peikar på at gjennomføring på normert tid «kunne vært bedre» (s. 8). For MAHF-LING er det altså «motsett» om ein samanliknar med BAHF-SPRKV; dei fleste som startar, gjennomfører også, men få gjer det på normert tid. Det er ingen store endringar i desse tala for perioden. MAHF-LING skriv ikkje noko om **kandidatproduksjon**, men den kan lesast av unøyaktig i tabellen nede på s. 13: 2019: 3; 2020: 5; 2021: 6; 2022: 1; 2023: 0.

Det ein skriv om relevans og kontakt med arbeidslivet, er så godt som identisk med BAHF-SPRKV med unnatak av at den meir praktiske innretninga til masterprogrammet blir framheva. Evalueringa seier ikkje noko om jobbmarknaden for ferdige kandidatar.

Fagmiljø

Dette punktet er identisk med BAHF-SPRKV.

Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging

MAHF-LING har ei liste med 5 punkt der 4 er identiske med tiltaka for BAHF-SPRKV. I tillegg kjem eit litt vagt tiltak om å «vurdere løpende seminarer i LING350 (MA-oppgaven)». Dette føyer seg pent inn i rekka at gode, men litt lite spesifikke tiltak for den neste perioden.

Konklusjon: Som BA-SPRKV brukar evalueringa ein del plass på å påpeike manglande ressursar, noko som òg her kan reise tvil om i kva grad faget kan tilby tilstrekkeleg kvalitet i utdanninga. Til tross for manglar ved evalueringa og nokre punkt som trekk i feil retning, framstår MAHF-LING likevel som eit veldrive program med eit variert og relevant emnetilbod.

Studiekvalitetskomiteen tilrår reakkreditering av MAHF-LING.

3.3 Bachelor i norsk som andrespråk (BAHF-NORAN)

Denne evalueringa har tabellar integrert i teksten, noko som fungerer godt. Ho refererer òg ein god del til rapport frå ekstern fagfelle, det hadde vore bra om han var lagt ved eller lenka til.

Fagleg innhald og oppbygging av programmet

Evalueringa går rett på sak og listar opp endringar som blei gjort etter erfaringar med HF-2018 og som ein meiner styrkar programmet. Ein meiner likevel ikkje at ein er heilt i mål og vil arbeide for at NOLI102 får ein profil som passar betre til programmet, eventuelt erstatte det med eit fellesemne som ein del av studieporteføljeprosjektet.² Evalueringa seier ikkje noko eksplisitt her om studentane si deltaking i forskingsaktivitetar, heller ikkje om valfridom i programmet. Når det gjeld årsstudiet, peikar evalueringa på at det kan vere uheldig for rekruttering at årsstudiet startar om våren slik at det blir samkøyrte med BA.

Undervisnings-, læringsaktivitetar og vurderingsformer

Her seier evalueringa at «[vi] forsøker gjennomgåande å leggja til rette for at studentane er aktive i undervisninga» (s. 11) og at dei «ofte [har] mindre grupper i undervisninga» (s. 11). Det blir òg understreka at BA og årsstudiet dreg nytte av undervisnings- og læringsaktivitetar som er utvikla av PRISME. Evalueringa skriv ingenting konkret om vurderingsformene, men nøyer seg med å sitere ekstern fagfelle som konkluderer med at «studentenes kunnskaper og ferdigheter blir prøvd på mange ulike måtar gjennom programmet» (s. 3 i rapporten frå ekstern fagfelle, s. 11 i evalueringa).

Studentmedverknad og læringsmiljø

Studentmedverknaden som blir skildra her, blir redusert til aktiviteten i fagutvalet og programstyret for Nordisk. Læringsmiljøet blir tematisert ved at ein viser til spørjeundersøkingar og emnevedurderingar med positive utsegner om forelesarane og opplegget.

² Evalueringa peikar òg på aspekt som det må jobbast med når det gjeld årsstudiet og PRISME, men vi går ikkje inn på dette her.

Resultat og relevans

Ein slår fast at programmet og årsstudiet har stabil rekruttering og fleire kvalifiserte søkjarar enn dei som får opptak, men dei har hatt ein nedgang i **søkjartala** dei siste fem åra. Figur 2 på s. 4 viser ein jamn nedgang med unntak av 2023 som hadde fleire søkjarar enn alle dei andre åra, tala er altså ikkje veldig tydelege. Talmaterialet for årsstudiet viser at talet på dei som takkar ja til studieplass, ligg eit godt stykke over dei 13 studieplassane årsstudiet har hatt sidan 2017 (talet varierer mellom 28 og 17 med ein svakt fallande tendens, Figur 2 s. 4). Her skal det seiast at tala er utydelege, for i figur 4 s. 5 opererer ein med kor mange som «fekk studierett», og der er tala lågare (sjå òg nedanfor om fylling av studieplassar). BAHF-NORAN har frå og med 2021 ikkje fylt dei 10 **studieplassane** om ein går ut frå ja-svara (8 i 2021, 2022 og 2024, 7 i 2023), men materialet seier ikkje noko om kor mange som faktisk har møtt. Det same gjeld årsstudiet frå og med 2022. Det blir ikkje sagt noko om tiltak for å auke rekrutteringa, heller ikkje om behov for å gjere endringar i opptakskrava. BAHF-NORAN har, som det òg blir påpeika i evalueringa, stort **fråfall** 2019-2021, men det er framleis ingen på 2023- og 2024-kulla som har slutta. Eit tiltak for å bøte på fråfallet er endringar i det tidlegare omtala emnet NOLI102. Det blir ikkje skrive noko om kor mange som fullførte på normert tid. BAHF-NORAN har lav **kandidatproduksjon** (2019: 2; 2020: 5; 2021: 1), men òg få studieplassar. Evalueringa slår vidare fast at faget har «høg relevans for samfunnet» (s. 13), både gjennom undervisning, forskingsaktivitet, kontakt med praksisfeltet og samarbeid med Bergen Læringssenter og kvalifiseringssenteret Ny Sjanse-NAV Bergenhus. Evalueringa seier ikkje noko om jobbmærknaden.

Fagmiljøet

Fagmiljøet er lite med to professorar (begge har altså utdanningsfagleg kompetanse), og ei av dei går av med pensjon i 2028. Det er kritisk for faget at HF sin langsiktige bemanningsplan tilseier at denne stillinga blir inndregen. Dette punktet er generelt grundig og skildrar fagmiljøet godt, men det står ingenting *konkret* om nasjonalt og internasjonalt samarbeid.

Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging

BAHF-NORAN tek litt lett på dette punktet og viser til studieporteføljeprojektet med framtidige fellesemne og emnepakkar og elles i parentes til kommentarar om tiltak tidlegare i teksten, noko som gjer punkt 7 overflødig.

Konklusjon: Evalueringa gir inntrykk av eit veldrive program som står framfor store utfordringar med omsyn til bemanninga i nær framtid. Eit spørsmål som må stillast, er om bruken av NOLI102 i programmet er eit symptom på at faget er og har vore underdimensjonert med tanke på å skulle vere eit eige program? Evalueringa har òg enkelte manglar.

Studiekvalitetskomiteen tilrår reakkreditering av BAHF-NORAN.

3.4 Bachelor i nordisk språk og litteratur (BAHF-NOLIS)

Fagleg innhald og oppbygging av programmet

Evalueringa gjer greie for korleis studieprogrammet er bygd opp og dei endringane som har vore gjort i perioden, blant anna oppsplitting av NOSPAN101 til NOSP104 og NORAN101 der ein tilbyr NORAN-studentane felles undervisning med NOSP104-studentane. Men ein saknar ei grunngjeving for kvifor dette blei gjort og korleis endringa er meint å skulle bidra til betre studiekvalitet.

Undervisnings-, læringsaktivitetar og vurderingsformer

Det kjem fram at faglærarane på emna i programmet i aukande grad ønsker å få til studentaktiv undervisning, men ikkje korleis og kva for type undervisning det er snakk om, bortsett frå at undervisninga i fordjupingsemna i stor grad er seminarbaserte i kombinasjon med obligatoriske aktivitetar. I tillegg blir det arrangert kollokvie- og seminargrupper som delvis er obligatoriske. Det kjem ikkje fram om det er ein felles refleksjon i fagmiljøet om undervisningsformer, eller om dette kviler på enkeltinitiativ. Det blir nemnt eit tilfelle der utforskande undervisning har vore prøvd i form av flipped classroom, men der dette har blitt avvika etter negativ tilbakemelding. Det er uklart om dette betyr at tiltak for meir studentaktiv undervisning har stoppa opp, eller om det finst eit pågåande studiekvalitetsarbeid i programmet. Evalueringa viser at dei formelle strukturane for drift og utvikling av programmet er på plass med programstyre og ekstern fagfelle, og at alle tilsette har tatt dei nødvendige kursa i universitetspedagogikk eller tilsvarande. Men evalueringa fortel ingenting om kva som har vore diskutert med omsyn til studiekvalitet i perioden. Han nemner heller ikkje vurderingsformer.

Studentmedverknad og læringsmiljø

Studentane har høve til medverknad gjennom deltaking i programstyret og UUI. Ein viser til at innspela frå studentane i desse foruma blir tillagt stor vekt, men evalueringa seier ikkje noko utover dette om korleis studentane blir brukte i utviklinga av faget. Eit tiltak for å betre læringsmiljøet er eit sosialt oppstartsseminar i andre semester, og dei tilsette har òg lagt ned ein monaleg innsats for å oppretthalde fagutvalet i periodar då det har hatt lite aktivitet.

Resultat og relevans

Evalueringa seier ingenting om **søknadstala**, men tabellen på s. 18 viser at dei har gått ned med 38% frå 2019 til 2023 (omtrent det same som for MAHF-NORD). Programmet har hatt jamt synkende **opptakstal** frå 2019 (20 studentar) til 2022 (7 studentar), med eit oppsving i 2023 (13 studentar). Evalueringa viser til fleire konkrete tiltak for å auke rekrutteringa. Evalueringa har med ein tabell (s. 20) som viser **registrerte per studieplass** (n=30 til 2023, deretter 27) prosentvis, og denne viser ein reduksjon frå 63,3% i 2019 til 37% i 2023 (med ein botn i 2022 på 16,7%). Som mange program ved HF har òg BAHF-NOLIS relativt høgt fråfall. Evalueringa viser berre til tal for kor mange som fell frå etter første studieår: Desse tala viser

ei «jamn» stigning frå 23,5% for 2019-kullet til 44,4% for 2023-kullet, og det blir slått fast at fråfallet aukar vidare utover i studieløpet. Ei årsak til dette er ifølgje evalueringa at studiet blir gradvis meir krevjande, men det kjem ikkje fram refleksjon om det er noko ved undervisninga eller oppbygginga av programmet som på ein betre måte kan ruste studentane for eit gradvis meir krevjande studium. Det har likevel blitt sett i verk ytre tiltak som oppstartseminar i andre semester og styrking av dialogen med studentane med tanke på yrkesrelevans, òg i undervisninga. Tala for **gjennomføring på normert tid** kan samanliknast med BAHF-SPRKV, og ligg rundt 30%. **Kandidatproduksjonen** i perioden: 2019: 15; 2020: 13; 2021: 7; 2022: 8; 2023: 10.

Fagmiljøet

Fagmiljøet blir knapt skildra i evalueringa, det står berre at det er relativt stort og formelt kompetent.

Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging

Dette punktet manglar i evalueringa.

Konklusjon: Eigenevalueringa diskuterer i liten grad korleis fagmiljøet arbeider for å utvikle studietilbodet og kvaliteten på dette tilbodet, anna enn at dei formelle strukturane for dette arbeidet er på plass. Det finst såleis heller ikkje forslag til plan eller tiltak for å følge dette opp. Studiekvalitetskomiteen har derfor lite grunnlag for å vurdere om studiekvalitetsarbeidet på programmet er organisert på ein slik måte at læringsmåla kan bli nådde og læringsutbyttet bli oppnådd. Samstundes er det ikkje grunnlag for å hevde at programmet *ikkje* er i samsvar med forskrifta, og komiteen ser at det blir jobba for å utvikle programmet, men vi saknar refleksjon om t.d. korleis studentrepresentantane blir brukte og korleis dei dårlege erfaringane med studentaktiv undervisning (*flipped classroom*) blir følgt opp. Slike refleksjonar kunne òg ha gitt grunnlag for ei liste med forslag til tiltak og plan for oppfølging av studiekvalitetsarbeidet (punktet som manglar heilt i evalueringa).

Programstyret må derfor følge opp manglane og dokumentere at programmet er i samsvar med studietilsynsforskrifta før studiekvalitetskomiteen kan tilrå at det blir reakkreditert.

3.5 Master i nordisk språk og litteratur (MAHF-NORD)

Fagleg innhald og oppbygging av programmet

Evalueringa gjer greie for oppbygginga av studieprogrammet, og at det faglege innhaldet i emna som inngår, blir oppdaterte jamleg. Mellom anna blei alle enkeltemna reviderte i samband med innføringa av ny modell for lektorutdanninga. Men ein saknar ei skildring av korleis arbeidet med oppdateringar føregår, kva desse oppdateringane består av og har bestått av i perioden, og ein refleksjon om kva som ligg til grunn for slike oppdateringar. Læringsutbyta i programemna blir omtala som generelle, og dei blir fylte med varierende fagleg innhald frå

semester til semester. Ein viser til programsensor som meiner det er god samanheng mellom emna i programmet, men ein reflekterer ikkje om korleis og i kva grad oppdateringar, revisjonar og varierende innhald verkar inn på denne samanhengen.

Undervisnings-, læringsaktivitetar og vurderingsformer

Undervisningsformene på programmet er i stor grad seminarbaserte, dels med obligatoriske munnlege eller skriftlege innlegg frå studentane. Ein viser til programsensor som skriv at undervisningsformene på programmet er varierte, og at dei tilsette ved faggruppa viser diversitet i den pedagogiske tilnærminga. Ein av dei tilsette har òg blitt merittert underviser, noko som ifølgje evalueringa har vore positivt for utprøvinga av nye læringsformer og det pedagogiske arbeidet i fagmiljøet. Ein viser i samband med dette til eit formidlingsarrangement i samarbeid med litteraturhuset på eit av fordjupingsemna. Men evalueringa seier ikkje kva den pedagogiske diversiteten inneber eller korleis utprøvinga av nye læringsformer føregår. Det er derfor vanskeleg for studiekvalitetskomiteen å vurdere studiekvalitetsarbeidet på programmet.

På tilsvarande vis blir det hevda at vurderingsformene er varierte og tilpassa det faglege innhaldet i kvart emne utan at ein seier noko meir om dette.

Studentmedverknad og læringsmiljø

Studentane har høve til medverknad gjennom deltaking i programstyret og UUI. Ein viser til at innspela frå studentane i desse foruma blir tillagt stor vekt, men evalueringa seier ikkje noko utover dette om korleis studentane blir brukte i utviklinga av faget. Ein viser dessutan til tilbod om fadder- og mentorordning, mindre ekskursjonar som har vore gjennomførte og fellesundervisning med andre program. Det har òg blitt oppretta eit sosialt oppstartsseminar i andre semester, og dei tilsette har lagt ned ein monaleg innsats for å oppretthalde fagutvalet i periodar då det har hatt lite aktivitet.

Resultat og relevans

Evalueringa seier ingenting om **søknadstala**, men tabellen på s. 21 viser at dei har gått ned med 40% frå 2019 til 2023 (omtrent det same som for BAHF-NOLIS). Programmet har hatt jamt synkende **opptakstal** frå 2019 (19 studentar) til 2023 (7 studentar). Nedgangen må ifølgje evalueringa sjåast i samanheng med opptakstala for lektorutdanninga, og at synkende opptakstal på MAHF-NORD derfor skuldast at yrkesrelevans er for lite synleg. Det første er vanskeleg å forstå når MAHF-LÆNO har hatt ein liknande nedgang i studenttal i perioden. MAHF-NORD har hatt ein markant reduksjon i talet på studieplassar frå 15 i 2019 til 7 i 2023, og med omsyn til å **fylle studieplassane** har det òg vore ein prosentvis nedgang frå 120% i 2019 til 100% i 2023 (og 2022), med svært låge tal for 2020 og 2021. Fullføring av graden på **normert tid** i perioden ligg på 40,4 %. Eit tiltak for å betre gjennomføringa er utviklinga av eit prosjektførebuande emne (NOLISP300) i andre semester, der studentane skal utvikle ei prosjektskisse i samarbeid med rettleiar. Det blir vist til at dei som fell frå dei to siste semestera, er studentar som sluttar å komme på rettleiing til tross for at rettleiarane strekk seg langt og

administrasjonen er imøtekommande med omsyn til individuelle tilpassingar. Evalueringa reflekterer ikkje over om det hadde vore mogleg å gjere noko meir eller anna for å halde på studentane som sluttar å møte til rettleiing. **Kandidatproduksjonen** i perioden: 2019: 7; 2020: 9; 2021: 18; 2022: 17; 2023: 7.

Evalueringa viser til fleire konkrete tiltak for å synleggjere arbeidslivsrelevansen til programmet. Likevel manglar det refleksjon om korleis innhaldet i programmet sjølv kan gjerast meir arbeidslivsrelevant.

Fagmiljøet

Fagmiljøet blir knapt skildra i evalueringa, det står berre at det er relativt stort og formelt kompetent.

Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging

Dette punktet manglar i evalueringa.

Konklusjon: Som for BAHF-NOLIS diskuterer denne evalueringa i liten grad korleis fagmiljøet arbeider for å utvikle studietilbodet og kvaliteten på dette tilbodet, anna enn at dei formelle strukturane for dette arbeidet er på plass. Det finst såleis heller ikkje her forslag til plan eller tiltak for å følge dette opp. Studiekvalitetskomiteen har derfor lite grunnlag for å vurdere om studiekvalitetsarbeidet på programmet er organisert på ein slik måte at læringsmåla kan bli nådde og læringsutbyttet bli oppnådd. Samstundes er det heller ikkje her grunnlag for å hevde at programmet *ikkje* er i samsvar med forskrifta, og komiteen ser at det blir jobba for å utvikle programmet, men vi saknar t.d. ei skildring av kva den omtalte pedagogiske diversiteten inneber og kva den bidreg med og ei skildring av korleis utprøvinga av nye læringsformer føregår. På liknande måte kunne ein ønskt seg meir enn berre ei stadfesting av at vurderingsformene er varierte og tilpassa det faglege innhaldet i kvart emne.

Programstyret må derfor følge opp manglane og dokumentere at programmet er i samsvar med studietilsynsforskrifta før studiekvalitetskomiteen kan tilrå at det blir reakkreditert.

3.6 Bachelor i norrøn filologi (BAHF-NOFI)

Fagleg innhald og oppbygging av programmet

Programmet har eit sterkt forskingsgrunnlag, og studentane har høve til å delta i forskingsaktivitetar i fagmiljøet. Evalueringa gir berre ei kort og delvis skildring av innhaldet i og oppbygginga av programmet, og ho manglar refleksjon om korleis dei ulike emna bidreg til at studentane oppnår læringsutbyttet. Det ser ut til at studentane ikkje har valfridom innanfor spesialiseringa. Spesialiseringa har for tida ingen fellesemne, og evalueringa nemner at det nye kravet til fellesemne i samband med studieporteføljeprojektet kan svekke kvaliteten til programmet.

Undervisnings-, læringsaktivitetar og vurderingsformer

Ifølgje evalueringa er undervisningsmetodane varierte og inkluderer studentaktive læringsformer og gode høve for studentane til å få tilbakemelding frå undervisarane for å hjelpe dei med å nå læringsutbyttet. Evalueringa kommenterer ikkje kva for vurderingsformer som blir brukte og korleis dei bidreg til å fremje læringsutbyttet. Trass i at det er eit veldig lite program er det eit aktivt fagutval, regelmessige profesjonelle aktivitetar og eit forskingsmiljø som studentane kan ta del i. Ifølgje evalueringa er det god kommunikasjon mellom studentane og dei tilsette, og studentane er godt representerte i programstyret. Evalueringa kommenterer ikkje dei fysiske og digitale læringsarenaane.

Resultat og relevans

Heller ikkje BAHF-NOFI skriv eksplisitt noko om **talet på søkjarar** går opp eller ned («søkjartalet per år [låg] mellom 55 og 94»), men tabellen på side 18 viser ein viss nedgang frå 2019 (65) til 2023 (55) samstundes som tala for 2020 (94) og 2021 (75) er høgare, 2022 (61) noko lågare enn 2019. Programmet har hatt 5 studieplassar i heile perioden og hatt ein «jamn» nedgang i talet på **registrerte per studieplass** frå 120% i 2019 til 60% i 2023 (sjå tabell s. 18). Evalueringa motset seg å sjå dette som ein negativ trend og peikar på at i 2024 gjekk talet opp igjen, men dette er likevel i samsvar med en negativ trend sidan 2019. Programmet tek del i ei rekkje rekrutteringsarrangement, men evalueringa nemner ingen planar for nye rekrutteringsinnsatsar. Evalueringa seier ingenting om verken **gjennomføring på normert tid** eller **kandidatproduksjon**, og det finst heller ingen tabellar som viser dette. Ein nøyer seg med å slå fast (s. 8): «Programmet har ei god gjennomføring, svært lite fråfall og jamn kandidatproduksjon.» Ifølgje evalueringa har programmet ein **fullføringsgrad** på 28,6 % dei siste 5 åra, men det er høgt fråfall mellom første og andre semester. Det blir antyda at dette har å gjere med at studentane ikkje møter sitt eige fag i første semester. Dette er noko programmet har planar om å gjere noko med, men evalueringa viser berre vage planar for korleis ein tenkjer å gjere det.

Evalueringa skildrar studiet sin relevans for framtidige karrierar, og denne blir kommunisert til studentane i emna. Evalueringa hevdar at arbeidsmarknaden er ganske god for ferdige kandidatar, men gir tynt bevis til støtte for dette.

Fagmiljø

Fagmiljøet har per i dag 2 faste førsteamanuensar, 1 forskar i fast stilling, og 2 ph.d.-stipendiatar. I løpet av rapporteringsperioden har miljøet òg hatt fleire mellombelse stillingar (postdoktor, ph.d.-stipendiatar, gjesteforskar, vikarar). Norrønt er omfatta av UiB si småfagsordning. Fagmiljøet er tydelegvis stort nok og godt kvalifisert til å drive programmet.

Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging

Evalueringa listar opp fleire forslag til moglege tiltak som sannsynlegvis kjem til å bidra til å styrke studiekvaliteten, men somme av dei føreslåtte tiltaka er ganske lite ambisiøse eller ikkje tydeleg knytte til utfordringane som er identifiserte i evalueringa. Andre punkt er tydeleg viktige, men inneheld ikkje konkrete planar som kan følgast opp, til dømes forslaget om å redusere fråfall ved å få tak i studentane i første semester. Sjølv om evalueringa uttrykker skepsis til det nye fellesemnekravet i samband med studieporteføljeprojektet, nemner ho at det har vore dialog med andre fagmiljø for å finne ei mogleg løysing.

Konklusjon: Evalueringa skildrar eit lite, men velfungerande program med dyktige undervisarar og eit rikt læringsmiljø. Det hadde vore ein fordel med ei meir detaljert evaluering for å få eit betre grunnlag for å vurdere programmet.

Studiekvalitetskomiteen tilrår reakkreditering av bachelorprogrammet i norrøn filologi.

3.7 Master i norrøn filologi (MAHF-NOFI)

Fagleg innhald og oppbygging av programmet

Programmet har eit sterkt forskingsgrunnlag, og studentane har høve til å ta del i forskingsaktivitetar i fagmiljøet, mellom anna å presentere masteroppgåve si på ein internasjonal postgrad-konferanse. Evalueringa skildrar kort korleis programmet er oppbygd, men seier svært lite om innhaldet, og ho manglar refleksjon om korleis emna bidreg til at studentane når læringsutbyta. Evalueringa nemner at det er emne med fellesundervisning på 200- og 300-nivå, men det er ikkje forklart korleis dei to nivåa skil seg frå kvarandre. Det er heller ikkje forklart kva dette har å seie for bachelorstudentar som allereie har tatt desse emna på 200-nivå som masterstudentar. Det ser ut til at desse emna ikkje blir sett på som overlappende og derfor kan takast på begge nivå utan studiepoengreduksjon, noko som er overraskande når dei har fellesundervisning.

Undervisnings-, læringsaktivitetar og vurderingsformer

Undervisninga føregår hovudsakleg i seminar der studentane er aktivt engasjerte i t.d. diskusjonar og gruppearbeid. Studentane får støtte til å skrive masteroppgåve og førebu seg til arbeidsmarknaden. Evalueringa kommenterer ikkje kva for vurderingsformer som blir brukte og korleis dei bidreg til å fremme læringsutbytet. Trass i at det er eit veldig lite program, er det eit aktivt fagutval, regelmessige profesjonelle aktivitetar og eit forskingsmiljø som studentane kan ta del i. Ifølgje evalueringa er det god kommunikasjon mellom studentar og tilsette, og studentane er godt representerte i programstyret. Evalueringa kommenterer ikkje dei fysiske og digitale læringsarenaane.

Resultat og relevans

Heller ikkje MAHF-NOFI skriv eksplisitt noko om talet på **søkjarar** går opp eller ned, men tabellen for MAHF-NOFI (s. 16) viser «jamt» låge søknadstal med nedgang frå 2019 (9) til 2022

(5) og ein liten oppgang i 2023 (7). Programmet gjekk frå 5 til 2 studieplassar frå og med 2020 og har med ei «lita men stabil» mengd registrerte studentar (1 til 3) hatt ein oppgang i talet på **registrerte per studieplass** (40% i 2019, 150% i 2023), men med så låge tal har ikkje prosentane så stor verdi. Evalueringa seier ingenting om verken **gjennomføring på normert tid** eller **kandidatproduksjon**, og det finst heller ingen tabellar som viser dette. Ein nøyer seg med å slå fast (s. 8): «Programmet har ei god gjennomføring, svært lite fråfall og jamn kandidatproduksjon.» Programmet fyller eller overfyller konsekvent dei to studieplassane sine og søker aktivt å rekruttere fleire studentar. Språkkravet skal bli fjerna (evalueringa nemner ikkje når), noko som vonleg vil føre til fleire internasjonale søkjarar. Evalueringa uttrykker tilfredsheit med fullføringsgraden og nemner ingen spesielle tiltak for å gjere han endå betre utover å oppretthalde høg studiekvalitet. Evalueringa nemner at ein del av studentane er i karriererelevant arbeid ved sidan av studia, noko som kan føre til at dei brukar lengre enn normert tid på å fullføre graden.

Evalueringa skildrar studiet sin relevans for framtidige karrierar, og denne blir kommunisert til studentane i emna. Studentane får òg karriererettleiing i samband med emna. Evalueringa hevdar at arbeidsmarknaden er ganske godt for ferdige kandidatar, men gir tynt bevis til støtte for dette.

Fagmiljø

Fagmiljøet har per i dag 2 faste førsteamanuensar, 1 forskar i fast stilling, og 2 ph.d.-stipendiatar. I løpet av rapporteringsperioden har miljøet òg hatt fleire mellombelse stillingar (postdoktor, ph.d.-stipendiatar, gjesteforskar, vikarar). Norrønt er omfatta av UiB si småfagsordning. Fagmiljøet er tydelegvis stort nok og godt kvalifisert til å drive programmet.

Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging

Evalueringa listar opp fleire forslag til moglege tiltak, men dei fleste er ganske lite ambisiøse eller manglar detaljar. Eit punkt (om fellesemne) er ikkje tydeleg relevant for masterprogrammet.

Konklusjon: Det er mykje overlapp mellom denne evalueringa og BA-evalueringa. Dette er venta sidan dei to programma deler læringsmiljø og er tett knytte saman. Dette er òg eit lite program, men ifølgje evalueringa dreg studentane nytte av eit rikt læringsmiljø, inkludert nær kontakt med forskarar og høve til å ta del i forskingsaktivitetar og kollokvieundervisning. Det hadde vore ein fordel med ei meir detaljert evaluering for å få eit sterkare grunnlag for å vurdere programmet.

Studiekvalitetskomiteen tilrår reakkreditering av masterprogrammet i norrøn filologi.

3.8 Master i arkeologi (MAHF-ARK)

Fagleg innhald og oppbygging av programmet

Evalueringa gir eit oversyn over innhaldet i og oppbygginga av programmet og ei skildring av korleis dei ulike emna bidreg til at studentane oppnår læringsutbyta. Ho skildrar og grunngjev òg betydelege endringar som har vore gjort i programmet sidan 2018.

Studentane har lite valfridom med omsyn til emne, men innanfor dei obligatoriske emna har dei høve til å fokusere på innhald som er mest relevant for eigne interesser og masteroppgåve. Somme av dei obligatoriske emna har tverrfagleg innhald og involverer lærarar frå andre fag.

Undervisnings-, læringsaktivitetar og vurderingsformer

Undervisningsformene er varierte og inkluderer studentaktive læringsmetodar som gruppearbeid, presentasjonar, ekskursjonar og feltarbeid. Ifølgje evalueringa har studentane mykje autonomi med omsyn til planlegginga av og innhaldet i masteroppgåva, men det blir gitt lite informasjon om rettleiinga dei får.

Vurderingsformene er varierte på tvers av dei ulike emna, men det er verd å merke seg at to emne blir vurderte berre på grunnlag av heimeeksamen. Denne vurderingsforma står overfor alvorlege utfordringar på grunn av KI, men dette blir ikkje diskutert i evalueringa.

Studentane nyt eit levande læringsmiljø med eit aktivt fagutval som blir støtta av fagmiljøet og som organiserer regelmessige aktivitetar. Fagleg og administrativt tilsette er tilgjengelege for studentane, studentane har innverknad på programmet, og tilbakemeldingane deira blir tatt på alvor.

Resultat og relevans

MAHF-ARK skriv ikkje noko om søkjartal i teksten, og det finst ingen tabellar som seier noko om dette. MAHF-ARK er det programmet som tydelegast overbookar dei 10 studieplassane dei har hatt i perioden 2020-2024. Talet på studentar som faktisk møtte (begannte på programmet) låg mellom 15 og 17 i 2020-2023, og var i 2024 så høgt som 23. Programmet har altså veldig bra rekruttering, men dette legg press på ressursane, og opptaket må avgrensast for å sikre kvaliteten på undervisning og rettleiing. MAHF-ARK melder om lav gjennomføring på normert tid (mellom 13,3% for 2022 og 29,4% for 2020 og 2021), men har ikkje så stort fråfall, og i perioden 2017-2022 fullførte 67,1% etter tre eller fleire ekstra semester. Den største utfordringa programmet står overfor, er altså fullføring på normert tid. Sjølv om fråfall ikkje er eit stort problem, brukar mange studentar meir enn fire semester på å fullføre programmet. Evalueringa anerkjenner dette som eit problem, og somme tiltak har allereie blitt gjort for å forsøke å gjere noko med det. Evalueringa inneheld nokre refleksjonar om faktorar som kan påverke gjennomføringstida, men det er framleis uklart kor mykje som er innanfor fagmiljøets kontroll. Heller ikkje MAHF-ARK oppgir tal for kandidatproduksjon.

Programmet har klar arbeidslivsrelevans, og studentane får gode høve til å få praktisk erfaring. Det er eit sterkt fokus på overførbare ferdigheiter, men programmet gir òg studentane god førebuing med omsyn til å halde fram med ein doktorgrad.

Fagmiljø

Fagmiljøet manglar for tida folk med ekspertise i jernalderarkeologi og ein fast tilsett med undervisningskompetanse i digital arkeologi, men dette blir retta opp i 2026 når ei ny stilling blir utlyst. I mellomtida kan undervisninga dekkast tilstrekkeleg av mellombels tilsette.

Forslag til eventuelle tiltak og plan for oppfølging

Evalueringa inneheld eit detaljert samandrag av planlagde tiltak som er meint å takle identifiserte utfordringar (og med referanse til avsnitt i evalueringa). Dei føreslåtte tiltaka er tydeleg motiverte, konstruktive og relativt konkrete, inkludert informasjon om kven som er ansvarleg for å gjennomføre dei. Som einaste evaluering er tiltaka sett inn i ein tabell (slik malen oppmodar til), og dei har ei førebiletleg tredeling i «Utfordring», «Tiltak» og «Oppfølging».

Konklusjon: Programmet har levert ei detaljert og reflekterande evaluering som gir inntrykk av eit svært velfungerande program. Programmet har gjennomgått betydelege endringar dei siste åra. Endringane i programmet verkar godt gjennomtenkte og svarar på innspel frå eksterne fagfellar, representantar frå arbeidslivet og ikkje minst studentane.

Studiekvalitetskomiteen tilrår reakkreditering av masterprogrammet i arkeologi.

4 Avslutning

I denne avsluttande delen ønskjer komiteen å komme med nokre merknader som handlar om arbeidet med evalueringane og om malen som er utgangspunktet for dette arbeidet.

UiB innførte eit revidert studiekvalitetssystem i 2024, med ny mal for programevaluering. Fakultetet tilrådde at alle programevalueringar for 2024 skulle følgje den nye malen. Sjølv malen har, etter studiekvalitetskomiteen sitt syn, gått frå å ha meir rapporteringsfokus til å ha meir vurderingsfokus. I denne runden av programevalueringar har studieprogramma som er evaluert, stått i to ulike kvalitetssystem, og programevalueringane ber noko preg av det. Studiekvalitetskomiteen synes den nye malen er god og har mange gode spørsmål, men malen må takast alvorleg, og fleire av årets evalueringar unngår å svare på det som blir spurt om. (Malen bør altså understreke at det er forventa at ein svarer på alt det blir spurt om, særleg når ting er skilt ut med kulepunkt.) Akkurat i år har dette gjort komiteen sitt arbeid vanskelegare, men vi forstår at evalueringane i ny mal gjerne er i ein litt anna sjanger enn tidlegare. Det er viktig å presisere at det Studiekvalitetskomiteen er interessert i, er fagmiljøet sine *vurderingar* og *refleksjonar* knytte til spørsmåla som malen stiller, heller enn ei

rapportering av at studiekvalitetsarbeid blir gjort. Det kan òg verke som ein må vere tydelegare på kva som eigentleg er meint med «studiekvalitetsarbeid».

Ein kan vurdere om malen skal innehalde eit punkt om KI og eventuelle følgjer for vurderingsformer og ressursar i samband med vurdering

Den nye malen er ikkje tydeleg med omsyn til om rapport frå ekstern fagfelle skal leggst ved som dokumentasjon eller ikkje. Studiekvalitetskomiteen meiner at rapportar frå ekstern fagfelle som er gjort i perioden skal leggst ved programevalueringa, anten som vedlegg eller med lenke. Dersom ein vil ha skikkeleg handsaming av tala for rekrutterings, gjennomføring og kandidatproduksjon i evalueringane, må dette vere tydelegare i malen.

Generelt kunne ein ønske seg ei betre framstilling av korleis programstyra arbeider fram endringar i emneomtalane og studieplanane. Ingen av evalueringane viser eksplisitt til referat frå programstyret der vedtak om dette framgår. Men dette er jo heller ikkje nemnt i malen.

For framtida vurderer denne komiteen det slik at det er nyttig å dele fjorårets rapport frå Studiekvalitetskomiteen med fagmiljøa som skal skrive programevalueringar. Dette er for å gjere fagmiljøa klar over kva desse evalueringane skal resultere i og korleis studiekvalitetskomiteen skriv om evalueringane. Forhåpentlegvis kan dette gjere at fagmiljøa svarar mindre overflatisk på punkt som komiteen gjerne vil ha inn meir refleksjonar rundt (døme: undervisningsmetodar – dette er det få av årets evalueringar som svarar skikkeleg på).

Komiteen vil òg sterkt tilrå at fakultetet gjer spesifikke bestillingar på kva talmateriale som skal brukast, og gjerne med fordel korleis det skal brukast i evalueringa. Det kan med fordel gjerast tydeleg i bestillinga frå fakultetet kva som er rapporteringsperioden og kva for semester som inngår. Årets komité hadde føretrekt å sjå tal og tabellar i sjølve teksten, slik som hos norsk som andrespråk, heller enn som vedlegg.

Bergen, i mai 2025

Kjetil Berg Henjum

Christian Sæle

Jesse Tomalty

Deirdre Smith

Ali Khosravi

Nora Nyhagen Opsahl

Merknader fra LLE til Studiekvalitetsrapporten 2025

Følgende merknader er skrevet med hensyn til studiekvalitetsrapporten ferdigstilt av studiekvalitetskomitéen i mai 2025. Rapporten ble tatt til orientering i studiestyret 4. juni 2025 (SAK 25/25) og skal tas opp i fakultetsstyret 17. juni 2025.

Følgende programmer fra LLE ble vurdert i komitéens rapport:

- Bachelor i språkvitskap (BAHF-SPRKV)
- Master i lingvistikk (MAHF-LING)
- Bachelor i norsk som andrespråk (BAHF-NORAN)
- Bachelor i norrøn filologi (BAHF-NOFI)
- Master i norrøn filologi (MAHF-NOFI)
- Bachelor i nordisk språk og litteratur (BAHF-NOLIS)
- Master i nordisk språk og litteratur (MAHF-NORD)

Rapporten viser et tydelig engasjement for studiekvalitet og er grundig i sin vurdering av de innsendte evalueringene. Dessuten viser komiteens vurderinger en forpliktelse til at programmene *vurderer* studiekvalitet og ikke bare rapportere. Vurderingene og konklusjonene som komitéen presenterer bidrar i stor grad og uten tvil til å forbedre kvaliteten på studiekvalitetsarbeidet ved fakultetet.

Som nevnt i rapporten innførte UiB et revidert studiekvalitetssystem i 2024, med ny mal for programevaluering. Malen har gått fra mer rapporteringsfokus til å ha mer vurderingsfokus. I denne runden har studieprogrammene som var evaluert stått i to ulike kvalitetssystem og evalueringene ber preg av det.

Det fremstår fra rapporten at ved overgang i kvalitetssystem har flere evalueringer unngått å svare det som blir spurt om. Studiekvalitetskomiteen syns den nye malen er god og har mange gode spørsmål. Samtidig kommer det frem i rapporten at komitéen ville ha sett avklaringer, opplysninger og punkter som ikke ble bedt om i malen.

Følgende punkter er relevante:

- «Dersom ein vil ha skikkeleg handsaming av tala for rekrutterings, gjennomføring og kandidatproduksjon i evalueringane, må dette vere tydelegare i malen» (s. 20).
- «Ingen av evalueringane viser eksplisitt til referat frå programstyret der vedtak om dette framgår. Men dette er jo heller ikkje nemnt i malen.» (s. 20)
- «Generelt er det etter studiekvalitetskomiteen sitt syn eit minus at alle evalueringane manglar underskrift/signatur.» (s. 3)
- «6 av 8 evalueringar nemner korkje KI eller kunstlg intelligens i det heile tatt... Det er rett nok ikkje spurt spesifikt om dette i malen.» (s. 5)
- «Den nye malen er ikkje tydeleg med omsyn til om rapport frå ekstern fagfelle skal leggst ved som dokumentasjon eller ikkje.» (s. 20)

Avviket mellom kravene i malen og komitéens vurdering kommer opp flere ganger i rapporten. For eksempel lesar man (s. 4) at BAHF-NORAN svarte kjapt «ja» på to spørsmål i malen (dvs under 2.2 *Kommunikasjon om studiet*). Disse to spørsmålene er 1) “Har studieprogrammet et dekkende navn...”; 2) “Er programmets faglige profil ... beskrevet på en hensiktsmessig måte?” Gitt at malen stiller et ja/nei-spørsmål, er det hensiktsmessig at programmet svarer kort.

Senere lesar man (s. 6) med omtale om BAHF-SPRKV: «Det skrivast ikkje noko om...korleis studentane er med på å påverke innhaldet i emna.» I malen for evalueringene under 3.4 *Studentmedvirkning og læringsmiljø* er programmene bedt om en vurdering etter følgende spørsmål: «i hvilken grad og på hvilke måter er studentene med å utforme læringsaktiviteter og vurderingsformer i programmet?» Det kan jo være ønskelig at studentene påvirker innhold i et emne som har for eksempel en emnebeskrivelse som støtter fleksibilitet i pensumet. Samtidig er det ikke nevnt i malen at programmet bør vise hvordan studentene har påvirket innholdet i et emnet.

Mens malen stiller mange gode og fornuftige spørsmål viser likevel rapporten til noen mangler i den. For at programmene kan bedre vurdere og reflektere om utført og pågående arbeid i forhold til studiekvalitet må malen oppdateres for å være i tråd med det komitéen mener å burde presenteres i evalueringene.

Med vennlig hilsen

Aidan Conti

Undervisningskoordinator, LLE, HF, UiB

6.6.25

Styre
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Arkivreferanse
2022/8830
Styresak
66/25

Dokumentdato
10.06.2025
Møtedato
17.06.2025

Fellesemne i første semester - LES100 Les og skriv

Bakgrunnsdokument

- Rapport frå arbeidsgruppa.
- Undervisningsopplegg haust 2025.

Bakgrunn

Eitt av dei sentrale tiltaka i studieporteføljeprojektet er at det er innført eit nytt obligatorisk emne på 10 studiepoeng i første semester for alle BA-studentar ved HF. Emnet erstattar EXFAC00AS – *Akademisk skriving* og EXFAC00SK – *Språkkunnskap*.

Det nye emnet, LES100 – *Les og skriv*, skal gi studentane innføring og trening i lesing og skriving som grunnleggjande akademiske ferdigheiter, med fokus på humaniora i den digitale tidsalderen. Hovudmålet med LES100 er å styrke lese- og skriveferdigheiter i starten av studieløpet, og å gi grunnlag for kritisk vurdering av kjelder og verktøy, med fokus på utfordringar og moglegheiter knytt til ny teknologi. Dette speglar eit syn på lesing og skriving som fundamentale akademiske og særlege humanistiske dugleikar. Emnet fornyar og bygger vidare på Akademisk skriving, men inkluderer fagleg lesing som ein sentral aktivitet og tematiserer bruk og misbruk av kunstig intelligens i lese- og skriveprosessen. Emnet skal gi studentane eit solid og trygt grunnlag for vidare studium. Ein viktig funksjon er òg at emnet skal ha ei kopling både til mentorordninga og til dei disiplinlaglege innføringsemna i første semester, og vere med på å skape eit heilskapleg første semester som førebur og inspirerer studentane til å ta fatt på resten av studieprogramma dei skal til med.

LES100 er praktisk orientert. Vekta ligg på aktive læringsformer i seminargrupper, som er kjernen i emnet. Studentane vert plasserte i seminargrupper med studentar frå same program, nokre gongar frå fleire program. Det vil ikkje vere felles pensumlitteratur, men eksempeltekstar frå studenten sitt eige programfag som skal vere grunnlaget for lese- og skriveøvingane. Desse tekstane skal veljast ut av dei respektive fagmiljøa, og vere eksempel på faglege tekstar som studentane vil møte på emna vidare i studiet.

LES100 blir tilbydd første gong hausten 2025, og vil då vere tilgjengeleg for studieprogram som tidlegare har tilrådd Akademisk skriving. Det nye fellesemnet i første semester blir såleis implementert som ein fleirtrinnsrakett. Hausten 2025 vil LES100 handtere cirka halvparten av studentmassen. Studieprogram som til no har tilrådd Språkkunnskap, vil gjere det som siste gang hausten 2025. Frå hausten 2026 vil LES100 vere obligatorisk i alle bachelorprogram ved HF.

Arbeidsgruppa for LES100 har lagt fram ambisiøse tilrådingar som krev innsats og samarbeid, med eit mål om at studentane skal få møte fagpersonar frå eige programfag i seminarundervisninga på emnet. Dette krev planlegging, men skal vere mogleg å få på plass for full implementering hausten 2026.

På same måte som Akademisk skriving gjer i dag, vil LES100 dele studentane i programvise seminargrupper for å knyte dei til eige studieprogram. Men i tillegg vil seminara på LES100 så langt som råd er undervist av undervisarar frå programfaga, medan undervisarar frå FoF vil stå for undervisninga elles. Større program kan ha eigne grupper, medan mindre program blir samla i grupper med nærliggande fag. Jo meir programspesifikke gruppene er, dess sterkare blir den faglege og sosiale tilknytninga i det sårbare førstesemesteret.

Arbeidsgruppa som har utarbeidd LES100 understrekar viktigheita av eit felles ansvar for å skape eit godt samarbeid mellom emna i første semester, særleg mellom LES100 og innføringsemna i disiplinfaga. Ansaret for å få til dette samarbeidet må liggja til undervisarar på både det nye fellesemnet og undervisarar ved dei programspesifikke innføringsemna. Samarbeidet har både ei fagleg side, som samarbeid om val av litteratur og oppgåvetema, og ei praktisk side, som samkøyring av innleveringar og framdrift.

Innsats i første semester

Ei auka satsing på første semester er ein sentral del av studieporteføljeprojektet. Det er i første semester vi har flest studentar på fakultetet, og fråfallet her stort. Ved HF er fråfallet på 15 % ved inngangen til andre semester og nær 40 % ved inngangen til tredje semester. Dette viser at mange studentar fell frå i første semester, men det vitnar aller mest om at dei truleg ikkje føler at dei har eit godt nok grunnlag i møtet med spesialiseringa. Dette har òg vore tematisert ved fleire høve det siste året, som på HF-dagen i 2024 og i arbeidet med task force.

Ein sentral intensjon med LES100 er såleis å minske fråfallet i første semester. Men det nye emnet skal like mykje gje studentane eit enda sterkare fagleg grunnlag for å møte spesialiseringa si i andre semester og for vidare studiar ved HF. LES100 skal difor ha ei sterk tilknytning til studentane sine programfag gjennom undervisarane på emnet, og det er sentralt at institutta stiller med erfarne undervisarar som studentane vil møte igjen seinare i studieløpet. For fagmiljøa vil det også vere av stor verdi å få ein enda tettare kontakt med studentane allereie i første semester. Dette er ein måte å betre kunne tydeleggjere samanhengen mellom dei ulike delane av førstesemesteret for studentane, altså ex.phil., LES100 og dei programspesifikke innføringsemna.

Eit hovudmål i studieporteføljeprojektet er å styrke BA-graden som eit heilskapleg utdanningsløp. Eit fornya og heilskapleg innhald i første semester, saman med ei utvida mentorordning og dei programspesifikke innføringsemna, skal sikre at studentane får eit godt møte med fakultetet både fagleg og sosialt. I tillegg skal dette gje studentane dei beste føresetnadane for vidare studium ved nettopp å synleggjere samanhengen mellom spesialiseringsfag og generiske humanistiske ferdigheiter knytt til lesing og skriving.

Å redusere fråfall og å auke gjennomføring er òg sentrale mål i studieporteføljeprojektet. Alle tiltaka som blir implementerte i projektet har dette som del av føremålet, og eit av hovudpoenga i sluttrapporten er at alle bachelorgradene ved HF skal ha eit tydelegare løp som igjen skal legges til rette for betre gjennomføring. Fråfall og gjennomføring er ikkje berre viktig for HF, det er viktig for UiB som heilskap. Med bakgrunn i det

store inntektstapet som følgjer av fråfall og dårleg gjennomføring, er også universitetsleiinga tydeleg på behovet for tiltak som kan bøte på dette (jf. [UU-sak 14/25](#)). Eit felles løft i første semester er difor eit viktig ledd i arbeidet for å auke HF sitt økonomiske og faglege handlingsrom på sikt.

Omfang og undervisning frå hausten 2026

Det er tenkt at undervisninga i emnet skal bestå av fem forelesingar og ti seminar. Det vert altså lagt opp til at seminara i LES100 blir undervist av undervisarar frå programfaga. Dette vil i praksis seie at institutta stiller med lærarkrefter til å fylle seminara i LES100 frå hausten 2026. Målt i timebruk vil ressursbehovet for det nye fellesemnet tilsvare den samla timebruken på dagens *Akademisk skriving* og *Språkkunnskap*. Sluttrapporten frå arbeidsgruppa skisserer at LES100 vil krevje mellom 120 og 150 timar pr. seminargruppe (inkludert vurdering).

Det er forventa opp mot 450 studentar på LES100. Med om lag 25 studentar pr. gruppe, vil dette seie om lag 18 seminargrupper, alt etter korleis den programvise inndelinga kan organiserast.

LES100 er, frå hausten 2026, obligatorisk i alle bachelorgrader ved HF. Emnet inngår ikkje som del av lektorutdanningane ved fakultetet. LES100 vil elles følge same godkjenningsrutinar som før, som vil seie at studentar som tidlegare har tatt emne som *Akademisk skriving* / *Språkkunnskap* / tidlegare ex.fac-emne. ved UiB / ex.fac.-emne frå andre institusjonar får godkjent det som tilsvarende LES100.

LES100 har potensiale til å bli eit signaturemne for HF. Det faglege opplegget og organiseringa av emnet (sjå vedlegg) kan hjelpe til å få fram samanhengen mellom grunnleggjande humanistiske ferdigheiter og den fagspesifikke kunnskapen som HF tilbyr i studieprogramma sine. Dette vil kunne lette og synleggjere desse samhengane overfor studentane, og gje dei godt grunnlag og motivere dei for å gjennomføre studieprogramma ved fakultetet. Opplegget slik det er skissert, vil òg kunne leggje grunnlaget for å styrkje faglege synergjar og for meir samarbeid mellom program.

Forslag til vedtak

Fakultetsstyret sluttar seg til prinsippet om at seminara i LES100 skal undervisast av fagpersonar frå institutta. Fakultetsstyret vil få lagt fram ei ny sak om detaljane rundt undervisninga og undervisningsressursar på møte i september 2025.

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Homme
fakultetsdirektør

10.06.2025/Julie Alver Tønsaker

RAPPORT ARBEIDSGRUPPE NYTT FØRSTESEMESTEREMNE

LES100: Les og Skriv

BAKGRUNN

I lys av den økonomiske utviklinga har HF hatt eit omfattande studieporteføljeprojekt dei siste åra. Tanken bak prosjektet har vore å gjere ein grundig gjennomgang av studietilbodet til fakultetet, med mål om å forenkle program- og emneporteføljen samtidig som ein styrker kvalitet og gjennomføring. Dette skal vidare resultere i eit undervisingstilbod som er i samsvar med tilgjengelege ressursar. Som følgje av prosjektet er det vedteke ein ny modell for bachelorprogramma ved HF, som omfattar fellesemne, breiddekomponent og emnepakker.

Allereie før studieporteføljeprojektet vart kravet om *examen facultatum* tatt ut av studieforskrifta til UiB. Fram til no har likevel HF vidareført den gamle ex.fac.-praksisen, der studentar må ta enten Akademisk skriving eller Språkkunnskap for å oppnå ein bachelorgrad. I samband med studieporteføljeprojektet blir det no etablert eit nytt, obligatorisk innføringsemne på 10 studiepoeng i første semester for alle bachelorstudentar ved HF, som skal erstatte dei gamle ex.fac.-emna. Det nye fellesemnet skal gi ei innføring i generelle dugleikar som lesing og skriving, med særskilt merksemd på dei endra vilkåra for humaniora i den digitale tidsalderen. Ved å fornye innhaldet i dagens Akademisk skriving er håpet at studentane skal få eit solid og relevant grunnlag for vidare studium innan humanistiske fag.

ARBEIDSGRUPPA

Som ledd i implementeringa av studieporteføljeprojektet vart det hausten 2024 oppretta ei arbeidsgruppe for utvikling av det nye fellesemnet. Arbeidsgruppa har bestått av:

- Steinar Bøyum (FOF, leiar)
- Hanne Svanholm Misje (sekretariatsfunksjon)
- Benedicte Mosby Irgens (IF)
- Christine Hamm (LLE)
- Ines Prodöhl (AHKR)
- Aline Pena Gill (studentrepresentant)
- Abigail Da Silva (studentrepresentant)
- Julia Helene Hansen (studentrepresentant)

Bestillinga til arbeidsgruppa var som følgjer: Innhaldet i førstesemester skal fornyast og det skal opprettast eit nytt fellesemne i førstesemester som er obligatorisk i alle bachelorgrader ved HF.

Første undervisningssemester skal vere hausten 2025, og frist for arbeidet er 15. februar 2025. Følgjande moment må takast med i arbeidet:

- Det må utgreiast korleis Akademisk skiving kan vidareutviklast på ein måte der det tydeleg relaterer seg til tema knytt til digitale ferdigheiter og/eller kunstig intelligens på same tid som det opprettheld den viktige funksjonen dagens Akademisk skiving har knytt til lesing og skiving som grunnleggjande HF-ferdigheit.
- Utviklinga av emnet må skje i tett tilknytning til (vidareutvikling av) dei programspesifikke innføringsemna.
- Emnet må kunne handtere ein større studentmasse enn dagens Akademisk skiving.
- Avklaringar knytt til innpassing og godkjenning.

Arbeidsgruppa har hatt sju møte i perioden oktober 2024 til februar 2025. Samarbeidet har vore svært godt, og medlemene har stort sett vore samde om den overordna innretninga. To av møta i arbeidsgruppa har vore knytt til allereie eksisterande emne i første semester. Emneansvarleg for dagens Akademisk skiving, Amund Børdahl, presenterte dette emnet for arbeidsgruppa tidleg i prosessen. Deler av dagens Akademisk skiving vil vere viktige også i det nye fellesemnet og det var nyttig for arbeidsgruppa å få innsikt i korleis emnet er i dag og korleis det har utvikla seg over tid. Fagleg leiar for ex.phil., Vibeke Tellmann, presenterte innhaldet i HF-varianten av ex.phil., sidan det er viktig å sikre god samanheng og arbeidsdeling mellom dei tre emna i første semester.

Slik arbeidsgruppa har tolka bestillinga har målet primært vore å skissere innhaldet, strukturen og rammene for det nye emnet. Dette må så gjerast meir konkret i samarbeid med fagmiljø og undervisarar. Dette gjeld særleg den pedagogiske utforminga. Arbeidsgruppa skisserer hovudtrekka i undervisningsopplegget, men detaljane må overlatast til fagmiljøet. Det er fleire grunnar til dette. For det første må fagmiljøet og dei som skal undervise på emnet ha ein viss grad av sjølvstyre til å sette sitt preg på emnet. For det andre er det fagmiljøet, som har erfaring med førstesemesteremne, som best veit kvar skoen trykker og kva som er realistisk å få til. For det tredje er det ein stram tidsplan, som krev at ein arbeider langs fleire aksar parallelt. I etterkant av arbeidet til denne gruppa bør difor arbeidet takast vidare av ei lokal gruppe på FoF som skal implementere tilrådingane i denne rapporten, og av instituttleiing og fakultetsleiing som må sette saman eit undervisningslag.

Det har vore ein del av bestillinga at emnet skal gå allereie hausten 2025. I lys av tidspresset må ein tenke på det komande haustsemesteret som eit prøvesemester. På nokre punkt kjem arbeidsgruppa med ambisiøse tilrådingar, som vil krevje tid, arbeid og samarbeid for å kunne bli realisert. Det vil vere forståeleg om ikkje alle tilrådingane blir etterlevd det første semesteret. Undervisningsopplegget vil trenge tid for å finne si endelege form. Det kan derfor bli naudsynt å gjere mindre justeringar i emneomtalen fram mot hausten 2025. Undervisningsopplegget kan også måtte justerast i lys av ressursituasjonen, spesielt med tanke på tilgjengelege undervisningskrefter.

NAMN

Arbeidsgruppa har hatt ein god del diskusjon om namnet på emnet. Det tok tid før me fall ned på eit forslag. Først undersøkte me namn som humanistisk/akademisk danning/handverk, i ulike konstallasjonar. Men me kom fram til at desse i liten grad var dekkande for det tiltenkte innhaldet,

og heller ikkje kommuniserer klart til studentane. Som arbeidstittel nytta me "Lesing og skriving i den digitale tidsalder", som fangar godt inn kva emnet handlar om, men som også er noko for langt. Me vurderte "Lesing og skriving" som forkorting, men fall til slutt ned på det enkle og direkte "Les og skriv". Dette får godt fram det aktive ved desse grunnleggjande aktivitetane og ferdigheitene, og utgjør dessutan ein fin parallell til nettstaden Søk og Skriv, som er eit samarbeid mellom FoF og biblioteka ved HVL, UiB og UiO. Som emnekode valde me LES100. Strengt tatt ville LOS100 vore meir korrekt som forkorting, men LES100 kling betre.

INNHALD

Det overordna målet for LES100 vil vere å øve opp lese- og skriveferdigheiter, og å gi grunnlag for kritisk vurdering av kjelder og verktøy, særleg ut frå den nye teknologiske røynda. Dette speglar eit syn på lesing og skriving som fundamentale akademiske og særleg humanistiske dugleikar. Sjølv om humanistiske fag også har sine metodar, er det likevel berre ei lita overdriving å seie at lesing og skriving spelar same rolla i humaniora som kvantitative og kvalitative metodar gjer i samfunnsvitskapelege fag. At språkleg samhandling mellom menneske er avgjerande for liv, tenking og forskning, står difor i sentrum for emnet.

På eit av møta fekk arbeidsgruppa ei presentasjon av dagens førstesemesteremne, Akademisk skriving. Arbeidsgruppa er i det store og heile positive til korleis dette emnet fungerer i dag. LES100 er såleis meir ein revisjon enn ein revolusjon. Samanlikna med dagens emne foreslår likevel arbeidsgruppa nokre forandringar. Samanlikna med Akademisk skriving, må det nye emnet:

- inkludere fagleg lesing i tillegg til skriving som grunnleggjande aktivitetar og dugleikar
- tematisere bruk og misbruk av kunstig intelligens i lese- og skriveprosessen.
- drivast med større grad av samarbeid med andre førstesemesteremne.
- prioriterast høgare av institutt og fakultet.

LESING

Ein tek det ofte for gitt, men *lesing* er ein grunnleggjande akademisk dugleik, særleg i humaniora. Samtidig viser utviklinga at ein ikkje lenger kan ta denne dugleiken for gitt. Eit nytt fellesemne i første semester må tilpassast den generasjonen som no kjem inn på universitetet. Ting tyder på at dagens nye studentar les mindre enn før, har dårlegare konsentrasjon og har mindre trening i å lese lange tekstar. Evna til lesing av faglege tekstar, dvs. sakte lesing, langvarig lesing og konsentrert lesing, slik at ein tileignar seg teksten, gjer han til sin og kjem på innsida av han, er ei evne som må øvast opp, og kontinuerleg øvast på (ein skal ikkje sjå vekk frå at dette også gjeld tilsette på universitetet).

For å forenkle litt kan me skilje mellom ei generell og ei spesifikk side ved evna til fagleg lesing.

Den generelle sida har å gjere med lesing av alle lengre tekstar. Dette gjeld i stor grad uavhengig av type og vanskegrad, men gjeld særleg tekstar av uvant type og høg vanskegrad, som nettopp gjeld mange av dei tekstane nye studentar møter på universitetet. Redusert merksemd, delvis på grunn av teknologi, gjer det aktuelt å lære studentar strategiar for å lese betre og meir. Dette kan vere lesemetodar, som aktiv lesing, notatteknikkar, stille spørsmål og identifisere nøkkelpunkt (t.d. SQ3R-

og liknande). Det handlar også om å skape tid og rom for lesing. Ein kan til dømes dedikere tid i undervisinga der studentane berre skal lese («shut up and read»). Lesing og skriving heng også nært saman, og bør òvast opp saman, til dømes ved å skrive oppsummering av tekstar. Sjølv om LES100 primært skal vere eit praktisk emne, har spørsmål om lesing også ei kunnskapsside. Studentane kan med fordel introduserast for nyare forskning om minne, merksemd og lesing.¹ Å kjenne til vilkåra for god lesing kan motivere til god lesing. Ved å kombinere desse strategiane kan me hjelpe nye studentar i gang med å utvikle betre lesevanar, auka konsentrasjon og djupare forståing av faglege tekstar. Dette vil ikkje berre støtte deira akademiske prestasjonar, men også ruste dei for vidare studiar og karriere.

Den spesifikke sida har å gjere med lesing av akademiske tekstar. Å lære seg å lese slike tekstar inneber, i tillegg til dei generelle aspekta nemnd over, kunnskap om og forståing for kva *type* tekst ein har framfor seg: sjanger, struktur, kva ein skal sjå etter osv. Som me skal kome tilbake til er denne delen fagspesifikk, og bør derfor variere frå gruppe til gruppe, fag til fag. Fag som filosofi, historie, lingvistikk og litteratur har svært ulike typar tekstar, som fører med seg ulike måtar å lese på. Ein bør også legge vekt på å vise korleis lesing er integrert i forskinga innan faget til studentane, og korleis lesing og forståing av komplekse tekstar har direkte innverknad på deira faglege utvikling.

Tidlegare var også lesing eit tema på Akademisk skriving. Studentane skulle då lære fagleg skriving gjennom å lese og analysere eksisterande faglege tekstar. Dette vart endra for ein del år tilbake, slik at studentane si eiga skriving kom i fokus. I dag ligg vekt på at studentane skal skrive sjølve, med den gevinsten dette eventuelt kan gi for lesing, med mindre tid til å jobbe med etablerte fagartiklar. Arbeidsgruppa tilrår ein balanse mellom lesing og skriving i det nye emnet, og at ein legg vekt på samspelet mellom dei (å skrive ei oppsummering av eller respons på ein tekst er til dømes ei øving både på å lese og å skrive).

LES100 kan integrerast med *Humanistar Les*, dersom dette skal halde fram. Her kan ein til dømes sjå for seg forfattarbesøk på forelesing for å snakke om verdien av lesing og skriving. Alternativt kan ein invitere 1-2 profilerte HF-fagfolk kvart semester til å fortelje om kva lesing har betydd for dei, korleis dei les, kva dei les, tips og tricks osv. Dette er døme på korleis ein kan innføre studentane i ein lesekultur. Ein bør forklare kvifor lesedugleik er avgjerande for faga deira (og for seinare arbeid), men også dele personlege erfaringar og forteljingar som viser korleis lesing kan føre til fagleg og personleg vekst.

SKRIVING

Dette temaet ligg tettast opp til det eksisterande emnet Akademisk skriving, og derfor seier me noko mindre om det her. Arbeidsgruppa tilrår at dette blir vidareført, men i noko mindre skala for å få tid og plass til dei andre tinga. Som nemnd er arbeidsgruppa positive til korleis emnet fungerer i dag.

Emnet Akademisk skriving har i dag som mål å gi ei innføring i korleis ein skriv faglege tekstar. Emnet skal formidle forståing for den akademiske sjangeren og dei arbeidsmåtane som blir nytta i

¹ Eit lettlest og godt grunnlag er Maryanne Wolf, *Reader Come Home— The Reading Brain in a Digital World* (2018).

utarbeidinga av ein fagtekst. I emnet tek ein mellom opp tema som: å finne eit tema og utvikle ei problemstilling innan eit relevant fagfelt, fortrinnsvis knytt til studenten sitt eige studieprogram; å finne litteratur og anna materiale til oppgåva; kjeldekritikk; ulike skrivemåtar som refererande, analyserande og diskuterande; struktur og oppbygging av ein fagtekst; direkte og indirekte sitat, god sitatskikk og skriving av litteraturliste.

Mykje av dette kan ein halde fast på i LES100, men som me kjem tilbake til, tilrår arbeidsgruppa at ein legg noko mindre vekt på å finne litteratur, sidan deler av litteraturen vil vere gitt, og dermed noko mindre vekt på kjeldekritikk. Litteratur og kjeldekritikk vil også ha ein plass i det nye emnet, men meir avgrensa. Me tilrår at DIGI101 blir brukt i det nye emnet som læringsaktivitet, som vil dekke noko av det same stoffet. Arbeidsgruppa foreslår også at ein går vekk frå å krevje kjennskap til prosessorientert skriveteori som læringsutbyte. Som den foreslåtte emneplanen viser vil også LES100 ha øving i akademisk skriving som ein sentral komponent, men fokuserer i større grad på samspelet mellom lesing og skriving, og mellom skriving og digitale verktøy.

KUNSTIG INTELLIGENS

LES100 skal sjå lesing og skriving i lys av vår digitale tidsalder. Ulike digitale teknologiar gjennomsyrrer dei fleste deler av liva våre, men det er liten tvil om at særleg kunstig intelligens lagar ei ny røynd for høgare utdanning og academia. Store språkmodellar som til dømes ChatGPT skapar utfordringar for humaniora og utdanning, men nettopp derfor bør kunstig intelligens tematiserast og drøftast i eit emne som dette.

Utfordringane er velkjende. Studentar kan bruke KI-verktøy på ein måte som gjer det vanskeleg å oppdage fusk. Etablerte plagiatskontrollsystem, og sannsynlegvis undervisararar også, slit med å avsløre dette anna enn i dei mest opplagte tilfella. Om ein blir avhengig av KI for å produsere tekstar, vil dette også hemme utviklinga av kritisk tenking og analytiske evner. Studentane kan bli freista til å stole på maskingenererte svar heller enn å utvikle eigne refleksjonar og resonnement. Mange humanistiske fag legg dessutan vekt på sjølvstende, kreativitet og personleg uttrykk, noko ei automatisering av skriveprosessen vil hemme. Til sist kan KI skape tekstar med feilaktig eller irrelevant informasjon, til dømes fiktive kjelder. For å møte slike utfordringar, er det sjølvsagt viktig at høgare utdanning utviklar reglar og retningslinjer som fremjar ansvarleg bruk av KI, men det er også viktig å gjere bruk av KI til tema i sjølve undervisinga, særleg i eit emne som handlar om skriving. Dette inkluderer å lære studentane om fordelane og ulempene med KI, reflektere saman med dei om grensene for bruk av KI, og vise dei verdien av å skrive sjølv heller enn å la maskiner generere tekst for dei.

Trass i utfordringane kan studentar bruke KI som eit verktøy for å hjelpe dei med å skrive tekstar på fleire måtar. KI kan gi studentar idear til oppgåver eller prosjekt. Ved å få forslag og inspirasjon frå KI, kan studentar overvinne skrivesperre og kome i gang med skrivinga. KI kan også hjelpe til med å strukturere tekstar og organisere innhaldet på ein logisk og samanhengande måte. Vidare kan KI bidra med å forbetre språk, enten det er variasjon i språkbruk eller ordinær korrekturlesing. Nokre KI-verktøy kan også hjelpe ein med å finne relevante akademiske artiklar og kjelder, og å oppsummere lange tekstar eller artiklar, slik at ein raskt kan få oversikt over hovudpoenga. Men KI skal vere ei støtte, ikkje ei erstatning for eigen innsats og kreativitet. Klipp og lim frå KI undergrev

læringsprosessen og fører til manglande forståing av emnet og manglande utvikling av skrivedugleik. Ved å lære studentane god bruk av KI, kan ein også redusere risikoen for dårleg bruk av KI. Men når verktøya først er der, er det fåfengt å insistere på ingen bruk (særleg når dei blir tilbudde gratis av UiB).

Arbeidsgruppa tilrår også at spørsmål om plagiat og fusk blir sentrale tema i LES100. Studentane melder om stort behov for meir og betre informasjon om dette, sidan dei ofte er redde for å gjere feil. Med den teknologiske utviklinga er desse spørsmåla blitt meir komplekse, og kan ikkje lenger berre vere ein «side constraint» i form av eit sett reglar. Kva som utgjer fusk, og kvar grensene går for fusk, må sjølv tematiserast i eit emne som dette. Målet er å arbeide for at studentane bruker KI på ein fruktbar måte som støtter læringsprosessen deira utan å undergrave den akademiske integriteten. Dette vil hjelpe dei med å utvikle ei kritisk forståing for kva ein kan bruke KI til, kva ein ikkje bør bruke det til og kva det ikkje er lov å bruke det til

Korleis ein skal gjere dette meir konkret, må utarbeidast av fagmiljø, men her er nokre døme:

- Gi ei generell innføring til kunstig intelligens, og til ulike typar tilgjengelege KI-verktøy.
- Gi konkrete døme bruk av KI i akademisk arbeid: idéutvikling, strukturering av tekstar, grammatikk- og stavekontroll, og hjelp med å finne akademiske kjelder.
- Diskutere korleis KI-verktøyet påverkar arbeidet og skrivinga.
- Gje døme på forfalsking av kjelder, og diskutere dei etiske aspekta ved å bruke KI.
- Analysere teksteksemplar generert av KI, til dømes for å identifisere overflatiske svar.
- Reflektere over bruken av verktøya og vurdere kva som er nyttig og kva som ikkje er det.
- Inkludere oppgåver der studentane må klargjere korleis dei har brukt KI i arbeidet sitt.

UNDERVISINGSOPPLEGG

LES100 skal primært vere praktisk retta og har som mål å lære studentane å lese faglege tekstar, skrive faglege tekstar, og bruke kunstig intelligens (KI) på ein fornuftig måte. Det handlar ikkje om å lære om desse tinga teoretisk, men om å praktisere dei. Forslag til emneomtale er lagt ved (vedlegg 1).

Gitt at emnets mål er praktisk orientert, gir ei undervisningsform som forelesingar mindre meining. Forelesingar vil derfor berre nyttast i moderat grad, for å samanfatte fellesstoff, samle trådar og gje oversikt. Vekta ligg på å bruke meir tid på praktiske øvingar og aktive læringsformer. Strukturen vil ikkje vere presentasjon av stoff i forelesing først, stoff som så blir gjentatt og forklart i seminartida. Snarare skal ein gjere og øve i seminartida, for så å samle trådane i forelesing. Seminara vil vere kjernen i emnet og blir organisert etter fag eller faggrupper (dette kjem me tilbake til). Her vil det ikkje vere mini-forelesingar, men praktiske øvingar: lese- og skriveøvingar, søk og bruk av KI. Til dømes kan ein gjere skriveøvingar der studentane samanliknar eigne samandrag med AI-genererte samandrag, noko som gir innsikt i korleis ein kan bruke og kritisk vurdere KI.

Sidan dette primært er eit praktisk emne, vil det ikkje vere felles litteratur forstått som pensumlitteratur. I staden vil ein nytte eksempeltekstar til bruk i lese- og skriveøvingar. Desse tekstane bør veljast ut av dei respektive fagmiljøa og skal tene som gode eksempel på faglege tekstar

innanfor det aktuelle feltet. I tillegg vil studentane få trening i litteratursøk ved å finne noko relevant tilleggslitteratur sjølv, som kan brukast i eksamensessayet. Det er viktig å merke seg at det kan ta tid å utvikle litteraturlister for kvar enkelt fag eller faggruppe. Denne delen av kurset kan derfor trenge meir utviklingstid og vil kanskje ikkje vere på plass til første semester.

I det noverande emnet er det omfattande rettleiing på tekstar i form av grupperettleiing på første utkast og individuell rettleiing på andre utkast. Sjølv om dette har mange pedagogiske fordelar, har det også ulemper. Tradisjonell individuell rettleiing er ressurskrevjande, medan grupperettleiing krev mykje logistikk og blir ofte oppfatta negativt av studentane, som kan ha vanskar med å vite kva dei skal sjå etter og dermed får lite ut av det. Arbeidsgruppa tilrår at ein fokuserer på tilbakemelding på fleire deloppgåver undervegs i kurset, heller enn å bruke omfattande ressursar på individuell rettleiing. Ressursane som blir spart ved å gå vekk frå individuell rettleiing, kan i staden nyttast til fleire mindre oppgåver og innleveringar med tilbakemelding, enten online eller i seminartida. Oppgåver og innleveringar vil då bli integrert i seminarundervisninga, ikkje ulikt tilnærminga i "Godt Forberedt" på ex.phil. Slik vil studentane få meir kontinuerleg tilbakemelding.

Arbeidsgruppa tilrår eksamensessay som vurderingsform, men altså oppdelt i fleire mindre innleveringar gjennom semesteret (sjå vedlagte forslag til undervisingsopplegg). Desse inneheld svar på oppgåver som førebur skrivinga av eller utgjer delar av semesteroppgåva på rundt 3000 ord. Semesteroppgåva vil slik bli broten ned i ulike delar som vil bli brukt i sluttvurderinga. I staden for at ein leverer ulike fasar av teksten (skisse, førsteutkast og andreutkast) leverer ein utkast på ulike deler av teksten undervegs.

Det er fordeler og ulemper med å gi studentane oppgitte oppgåvetekstar. Ein fordel er at mindre tid går med til famling, sidan dei har ei klar retning å følge. Dette kan også inkludere litteraturlister som hjelper dei i gang. På den andre sida kan det vere ei ulempe at studentane ikkje får trening i å utvikle eigne spørsmål, og det kan vere vanskelegare for dei å finne tema dei verkeleg interesserer seg for. Å utvikle oppgåvesett i samarbeid med fagmiljø kan gi meir relevante og målretta oppgåver, men er også tidkrevjande. Omvendt er det fordelar og ulemper ved at studentane får velje tema for oppgåva sjølv. Fordelen er at dei får øving i å formulere problemstillingar og søkje etter litteratur. Ulempa er at det går med mykje tid, spesielt i eit kort semester der studentane er ferske. På ex.phil. har ein gått i retning av å styre meir, med seks alternative oppgåver å velje mellom, og fleire i arbeidsgruppa har betre erfaring med å styre studentane i val av tema. Studentane i arbeidsgruppa meiner at sjølv om det er kjekt å få velje tema sjølv, kan det for mange bli overveldande med for mange val, særleg sidan dette gjerne er første gongen dei skriv ein akademisk tekst.

Arbeidsgruppa tilrår derfor ein hybridmodell: Bruke felles litteratur i seminargruppene knytt til faget for å innsnevre og fokusere; utvikle problemstillingar ut frå denne litteraturen, og avgrense søkeaktivitet ved å for eksempel finne to ekstra tekstar. På denne måten slepp studentane å starte heilt i det blå, men får likevel sette sitt eige preg på oppgåva. Vekta ligg på øving i lesing og skriving, medan søk etter litteratur blir ein meir avgrensa del. Det er krevjande for førsteårsstudentar å finne all forskingslitteratur sjølv. Når det gjeld leseteknikkar, bør studentane få tilgang til akademiske tekstar på førehand utan å måtte leite etter dei.

Arbeidsgruppa tilrår også samarbeid mellom LES100 og DIGI101, som Universitetsbiblioteket er ansvarleg for i samarbeid med FoF. Undervisninga i DIGI101 er strukturert som eit digitalt nettkurs

der studenten går gjennom modulane i eige tempo. Kurset tar 3-4 timar å gjennomføre. Målet med emnet er å gi studentane verktøy til å navigere kritisk i ei verd av påstandar og argument som dei møter i ulike medium. Ein lærer grep for å finne og vurdere informasjon og kjelder, og å bruke dette i oppgåveskriving i samsvar med akademisk praksis. I tillegg blir studentane kjende med korleis dei kan forhalde seg til KI-verktøy som ChatGPT. Som DIGI-styringsgruppa har bestemt, kan ein ikkje legge inn DIGI101 som obligatorisk arbeidskrav, men ein kan byggje læringsaktivitetar rundt det i LES100, slik at det i praksis blir sterkt tilrådd at studentane tar det.

Ein kan kople LES100 til mentorordninga. Frå komande studieår det vere mentorordning ikkje berre første semester, men også andre semester. I arbeidet med den nye ordninga har det vore ytra ønske om ei sterkare fagleg tilknytning. Tanken er at ei mentorordning med ein fagleg komponent vil opplevast som meir relevant for studentane, noko som kan føre til at fleire nyttar seg av tilbodet, og at dette igjen kan ha positive følgjer for gjennomføring. Til dømes har det vore foreslått at nokre av møta i mentorgruppene vert brukt til lese- og skriveverkstad. Dette kan vere eit lågterskeltilbod der studentane kan møte opp og arbeide med studia sine. Dette høver fint med det nye fellesemnet, og her kan ein sjå føre seg samarbeid. Mentorar kan også bidra i forelesingar og seminar ved å dele eigne lese- og skriveerfaringar, samt kva strategiar dei har nytta for å lykkast. Samtidig er ikkje alle studentane nødvendigvis med i mentorordninga, så koplinga mellom denne ordninga og LES100 kan ikkje vere altfor tett.

Når det gjeld undervisningsopplegg, må mykje av det som er presentert her sjåast som overordna rammer og forslag. Undervisningsopplegget må utviklast meir konkret og detaljert av fagmiljøet, som både må få eigarskap til emnet og som har erfaring med førstesemesterstudier til å vite kvar skoen trykker. Forslag til meir detaljerte undervisningsopplegg er lagt ved (vedlegg 2 og 3).

FAGTILKNYTING

Eit vanleg ankepunkt mot dagens ex.fac.-emne er at dei i for liten grad er knytt til faga. Kvifor er det viktig at vi tar dette emnet, spør gjerne studentane—mange vil i gang med det studieprogrammet dei skal gå på. Dels kan nok dette skuldast manglande kunnskap om innhaldet i og relevansen av emna, noko som viser til tydinga av å informere grundig om grunngjevinga, men det kan også sjåast på som uttrykk for manglande fagtilknytning. Arbeidsgruppa tilrår derfor å knyte det nye fellesemnet tettare til programfaga.

I dag er akademisk skriving knytt til faga på to måtar:

- inndeling i grupper etter fag og fagmiljø, så langt det lar seg gjere.
- valfrie oppgåver, der ein blir oppmoda om å velge oppgåvetema knytt til faget sitt.

Dette bør vidareførast, men også styrkast:

- undervisarar bør ha bakgrunn frå same fag/faggruppe som studentane
- litteraturen bør vere frå og veljast i samråd med fagmiljø.
- tettare samarbeid med 100-emne (og ex.phil.)

Også i dag er studentane delt inn etter fag/faggrupper, og dette bør styrkast. Større fag kan vere i eigne grupper, medan mindre fag må grupperast etter nærskyldde studieprogram. Framfor å blande faggrupper kan ein heller ha noko fleksibilitet med talet på studentar pr. gruppe.

Inndeling etter fag/faggrupper har både ei sosial og ei fagleg side. Me veit ein del om semesterinntak og kva nye studentar treng i den perioden, og for mange val er ikkje lurt. Kullkjensla går raskt i oppløysing med mange fag og stor valfridom, og ein må arbeide for å motverke dette. Studentane gir også uttrykk for at det er bra å bli plassert der ein høyrer heime i starten. Ein kan vanskeleg etablere eit fellesskap med 500 medstudentar—meir realistisk er det å etablere fellesskap i mindre grupper. Fagleg sett kan inndeling etter fag gi høve til å fange opp faglege forskjellar i lesing og skriving (stil, struktur, sitatskikk, bruk av teori og metode osv.). Tekstane dei les, vil vere relative til fagbakgrunn og dette føreset inndeling etter fag. Det føreset også samarbeid med fagmiljøa for å utarbeide litteraturlister, gjerne i relasjon til innføringsemna.

Arbeidsgruppa vil framheve tydinga av samarbeid mellom dei ulike førstesemesteremna. Dette gjeld særleg mellom LES100 og innføringsemna. Dette må vere ei gjensidig forplikting, og ansvaret kviler på begge partar for å knyte dei nærare saman. Det bør vere ein naturleg del av emneansvaret og undervisningsoppgåvene for undervisarar både på det nye fellesemnet og på innføringsemna å sørge for slikt samarbeid. Dette har ei fagleg side i form av val av litteratur og oppgåvetema, og ei praktisk side i form av samkøyring av innleveringar og progresjon. Ein kan også sjå for seg andre former for samarbeid. Emneansvarlege for korresponderande 100-emne kan til dømes delta på første seminar, og snakke om sambandet mellom fellesemnet og innføringsemnet.

Det er også behov for samarbeid med ex.phil. Arbeidsgruppa foreslår derfor at det blir oppretta eit førstesemesterråd og eit førstesemesterforum på HF, med basis i FoF. Eit førstesemesterråd bør involvere fagleg koordinator for det nye emnet, leiar og koordinator for ex.phil., samt representantar for institutta. Ein bør også ha ei årleg samling om våren, eit førstesemesterforum, både for å sjå bakover (evaluerings) og å sjå framover (planlegging), der emneansvarlege for innføringsemna også er med. Denne arbeidsgruppa kan også ha ei rolle i dette— om ønskjeleg. Håpet er at det kan gi eit meir heilskapleg førstesemester for studentane om ein snakkar meir saman på tvers.

GODKJENNING / INNPASSING

Det vil vere fullt fagleg overlapp mellom *EXFAC00AS – Akademisk skriving* og LES100. Dette vil seie at studentar ikkje kan få studiepoengutteljing for begge emna. Arbeidsgruppa foreslår elles å halde på dagens praksis på HF når det gjeld godkjenning og/eller innpassing av emne som kan erstatte LES100. LES100 vil vere eit obligatorisk emne i alle bachelorgrader ved HF, men studentar som til dømes har tatt anten *EXFAC00AS – Akademisk skriving* eller *EXFAC00SK – Språkkunnskap* tidlegare kan få godkjent dette som erstatning for LES100. Det same gjeld studentar som har ex.fac. eller innføringsemne frå andre fakultet ved UiB eller andre universitet og høgskular.

UNDERVISINGSPERSONELL

FoF har om lag tre stillingar knytt til Akademisk skriving no, men to avgangar tilsvarande 65% vil ifølge vedtatt bemanningsplan ikkje bli erstatta. Det er venta at dei som no er tilsett ved Akademisk skriving vil kunne undervise ved det nye emnet. Ein kjem likevel ikkje unna at det nye fellesemnet vil krevje meir ressursar enn dagens Akademisk skriving, gitt at alle nye bachelorstudentar skal ta dette i framtida. Dersom det ikkje skal gjerast nyttilsetjingar, må undervisinga i stor grad utførast av eksisterande fagfolk frå dei ulike institutta ved HF, eller/og av midlertidig arbeidskraft.

Med undervisingsopplegget som er skissert her vil LES100 krevje mellom 120 og 150 timar pr. seminargruppe, avhengig av talet på innleveringar og type tilbakemelding. Dette er noko mindre enn på Akademisk skriving, men noko meir enn på dagens andre ex.fac.-emne, Språkkunnskap. Målt i *timebruk* skal ressursbruken på det nye fellesemnet derfor ikkje vere større enn på dagens to ex.fac.-emne til saman, om enn det kan bli noko meir i ein overgangsperiode, med tanke på omfattande utviklingsarbeid. Målt i *kostnader* er reknestykket meir komplisert, sidan dette kjem an på kva undervisingskrefter ein skal bruke. Arbeidsgruppa kjem her med tilrådingar, men dette må drøftast vidare mellom institutt- og fakultetsleiing.

Etter arbeidsgruppa si oppfatning bør LES100 styrke tilkoplinga til faga som studentane skal studere også gjennom bruken av undervisingsressursar. Ideelt sett bør dette skje ved at institutta stiller med lærarkrefter. Primært bør ein på universitetet i større grad bruke sine beste undervisarar tidleg i studieløpet, sidan det dreier seg om studentanes første møte med universitetet, og fråfallet i byrjinga no er høgt. At det er gode og erfarne fagfolk som står for undervisinga er viktig ikkje minst for motivasjonen til nye studentar, om enn det sjølvstøtt fordrar at fagfolka sjølve er motiverte for å undervise begynnarstudentar.

Eit emne for alle nye bachelorstudentar ved fakultetet, vil vere ein omfattande operasjon. Dersom ein tek omsyn til møtt-tal dei siste åra, kan ein gjere rekning med rundt 500 studentar, forhåpentlegvis fleire (sjå vedlegg 4). Med 20-25 studentar pr. gruppe, vil dette seie 20-25 seminargrupper. Til dømes vil det bety 2 grupper med studentar frå digital kultur, 3 grupper med historiestudentar, 1-2 grupper med engelskstudentar og 1-2 grupper med studentar frå europeiske språk (tysk, fransk, spansk og italiensk). Dette utgjer eit stort administrativt maskineri, og medfører behov for relativt enkle og straumlinjeforma prosessar. Sjølv om ein kan sjå for seg å dele undervisinga opp slik at det er fleire undervisarar inne på kvar seminargruppe, kan dette fort bli for mykje logistikk til at det blir administrativt handterleg.

Dersom det ikkje er mogleg å få institutta til å stille med undervisingskrefter, bør ein likevel arbeide for at undervisarane har fagbakgrunn frå dei ulike faga. Dette kan skje på to måtar, enten ved at ein tilset nye eller at ein i stor grad kviler på midlertidig arbeidskraft. Dersom det siste, må ein uansett sørge for god opplæring, og lage rutinar og strukturar for kontakt med faga for å sikre samarbeid mellom LES100 og fagmiljøa. Som eit minimum bør det vere kontakt mellom seminarleiar og emneansvarlege for dei korresponderande 100-emna.

VEGEN VIDARE

Når hundrevis av studentar skal ta eit heilt nytt emne allereie komande semester, blir tida knapp. Som nemnd krev dette at ein arbeider langs fleire aksar i løpet av våren 2025. Følgjande prosessar vil gå parallelt i tida som kjem:

- Rapport og emneomtale skal drøftast i studiestyret og eventuelt andre grupper.
- Det skal opprettast ei lokalt lag på FoF som implementerer tilrådingane i denne rapporten.
- Emnet skal presenterast for fagmiljøa, særleg dei som er involverte i førstesemesterstudier. Dette blir også første møte i eit slags førstesemesterforum.
- Instituttleiing og fakultetsleiing må drøfte undervisningsressursar.
- Dei ulike institutta og fagmiljøa må involverast der undervisningsopplegget krev det, mellom anna i utforming av litteraturlister.

VEDLEGG 1: EMNEOMTALE

Kategori	Tekst
Emnekode	LES100
Namn på emnet, nynorsk	Les og skriv
Namn på emnet, bokmål	Les og skriv
Namn på emnet, engelsk	Read and Write
Studiepoeng, omfang	10
Studienivå (studiesyklus)	Bachelor
Fulltid/deltid	Fulltid
Undervisningsspråk	Norsk
Undervisningssemester	Haust og vår
Undervisningsstad	Bergen
Mål og innhald	Emnet har som mål å gje studentar innføring i sentrale akademiske aktivitetar innan humaniora. Gjennom emnet skal studentar øve opp lese- og skriveferdigheiter lys av ny teknologi, særleg kunstig intelligens. Emnet er delt inn i tre hovudtema: Fagleg lesing Evna til å lese og forstå akademiske tekstar må øvast opp. I emnet vil studentane lære om å lese, og lære seg arbeidsmetodar for aktiv lesing av akademiske tekstar. For å lære seg å lese slike tekstar treng studentar kunnskap om ulike typar tekst og forståing for korleis dette kan prege måten ein les på. Akademisk skriving Lesing er tett knytt saman med skriving, og emnet skal gi ei innføring i korleis ein skriv akademiske tekstar. Emnet skal lære studentane arbeidsmåtar ein nyttar i utarbeiding av ein fagtekst. Dette inkluderer å finne relevant litteratur, å utarbeide gode spørsmål som utgangspunkt for fagtekst, å strukturere teksten på ein formålstenleg måte og å lære å skrive refererande, analyserande og diskuterande. Lesing, skriving og kunstig intelligens Emnet skal sjå på lesing og skriving i lys av vår digitale tidsalder. Studentar vil få ei innføring i KI-verktøy som er relevante for akademisk arbeid. Emnet

	skal lære studentar om fordelane og ulempene ved bruk av KI, og gjere dei i stand til å ta gode og reflekterte val i ansvarleg bruk av KI som eit læringsverktøy, samt sjå verdien av å skrive sjølv.
Læringsutbytte	Studenten skal ved avslutta emne ha følgjande læringsutbytte: Kunnskap Studenten skal • ha kunnskap om vilkåra for konsentrert lesing • vere kjende med tekstar frå eige fagfelt og vite om skilnaden på fagtekstar og andre sjangrar • vere kjende med prinsippa for ulike skrivemåtar i den akademiske sjangeren • kjenne til ulike KI-verktøy og kva dei kan brukast til Ferdigheiter Studenten • kan lese fagtekstar konsentrert og utforskande • kan forstå og vurdere faglege tekstar frå eige fagfelt og kjenne til likskapar og skilnader mellom desse og tekster frå andre sjangrar • kan anvende ulike skrivemåtar, til dømes refererande, oppsummerande og drøftande skrivemåtar • kan nytte metodar for kjeldesøk og kritisk vurdere kjelder • kan bruke KI på ein formålstenleg og forsvarleg måte i studiesamanheng Generell kompetanse Studenten skal • kunne skrive klart og tydeleg • kunne lese fagtekstar aktivt og konsentrert • kunne utvikle, revidere og ferdigstille ein fagleg tekst som tilfredsstillar krava i den akademiske sjangeren • vere trygg i bruken av KI og kunne reflektere rundt forsvarleg og uforsvarleg bruk
Learning Outcomes	
Krav til forkunnskapar	Ingen
Studiepoengreduksjon	Det er fullt fagleg overlapp (10 studiepoeng) med emnet EXFAC00AS – Akademisk skriving.
Krav til studierett	Emnet er ope for studentar med studierett på Det humanistiske fakultet, og for studentar på bachelorprogrammet i musikkvitskap og integrert masterprogram i musikkterapi.

	Det er avgrensa plass på emnet, og nye bachelorstudentar ved Det humanistiske fakultet (og studieprogramma frå KMD nemnd over) blir prioriterte, deretter studentar på årsstudium ved Det humanistiske fakultet.
Arbeids- og undervisningsformer	Det blir brukt arbeids- og undervisningsformer som legg til rette for studentaktivitet. Undervisninga omfattar førelesingar og seminarundervisning i mindre grupper, kombinert med tekstrespons frå undervisar og medstudentar. Mykje av undervisninga er praktisk retta, og studentar skal øve opp ferdigheiter i lesing og skriving i seminara.
Obligatorisk undervisningsaktivitet	Det er obligatorisk oppmøte på seminarundervisninga i emnet. Det er obligatorisk å levere inn tre korte oppgåver på rundt 500 ord kvar. Dei obligatoriske innleveringane utgjør deler av semesteroppgåva som skal leverast mot slutten av semesteret. Godkjente obligatoriske aktivitetar er gyldig i undervisningssemesteret, og semesteret etter.
Vurderingsformer	I emnet nyttar ein følgjande vurderingsformer: • Semesteroppgåve på 3000 ord $\pm$ 10%, ikkje inkludert referanseliste.
Hjelpemiddel til eksamen	Ikkje relevant.
Karakterskala	I emnet nyttar ein karakterskala A-F, der F er stryk.
Vurderingssemester	Haust og vår
Litteraturliste	Litteraturlista vil vere klar innan 01.07. for haustsemesteret og 01.12. for vårsemesteret.
Emneevaluering	Emnet blir evaluert i tråd med UiB sitt kvalitetssikringssystem.
Programansvarleg	Programstyret har ansvar for fagleg innhald og oppbygging av studiet og for kvaliteten på studieprogrammet og alle emna der.
Administrativt ansvarleg	Det humanistiske fakultet v/ Institutt for filosofi og førstesemesterstudium har det administrative ansvaret for emnet.
Kontaktinformasjon	Studierettleiar kan kontaktast her: exphil@uib.no

VEDLEGG 2. EKSEMPEL UNDERVISINGSOPPLEGG I.

I de ulike gruppene lærer studentene det de trenger for å få skrevet en god oppgave. Det viktigste ved oppgaven er ikke hva studentene finner ut om et emne, men hvordan de blir kjent med hva andre har sagt om det, og hvordan de kan uttrykke det de selv mener og tenker.

- 1) Studentene leser et knippe tekster. Her legges det vekt på refleksjon over hvordan lesekvaliteten kan bli styrket. Fellespensum (for hver enkelt gruppe) er på ca. 300 vekta sider, som emneansvarlig i samråd med de involverte fagmiljøene fastlegger. Obligatorisk innlevering består i å velge ut en av tekstene, forklare hvorfor de syntes den var verdt å jobbe med, og presentere den (på maks en side).
- 2) Studentene lærer å utvikle en problemstilling – å finne frem til et godt spørsmål til tekstene. Her er det mye gruppearbeid og diskusjon. Faglærer gir tips om gode spørsmål. Studentene leverer et kort refleksjonsnotat etter diskusjonen, og skriver ned spørsmål til det de er opptatt av.
- 3) Studentene blir kjent med biblioteket som hovedressurs for faglitteratur. De må bruke tid til å finne frem til et knippe relevante sekundærtekster. Her er det svært viktig at de vurderer kilder. De lager seg en pensumliste over 300 sider, for å kunne jobbe med oppgaven. Pensumlisten må leveres. Her kan vi jobbe tett sammen med biblioteket.
- 4) Studentene jobber så med sekundærmaterialet og gir en kommentar til det. De presenterer gjerne en av sekundærtekstene på en side.
- 5) Det er viktig at studentene selv skriver om primærmaterialet – de må skrive enkle setninger, utvikler sin egen stemme i forhold til det. Først etterpå henter de inn det andre skriver og går i dialog med sekundærlitteraturen.
- 6) Et utkast av oppgaven deles i studentgruppen, og sendes etterpå til faglærer.
- 7) Endelig oppgave settes sammen med bakgrunn i de delene som så langt har blitt øvd opp: 1) Lese og presentere materialet, 2) Utvikle spørsmål til materialet (finne egen posisjon, formulere den), 3) Finne og vurdere sekundærlitteratur og 4) svare på spørsmålet og skrive en kommentar/argumentasjon.

Arbeidsformer: Studentene veksler mellom individuelt arbeid, arbeid i grupper uten lærer og arbeid i grupper med seminarleder.

Den siste delen av kurset går til å få en-to oversiktsforelesninger om typiske trekk ved ulike humaniorafag, der det spesifikke ved de enkelte fagene blir presenter og diskutert.

VEDLEGG 3. EKSEMPEL UNDERVISINGSOPPLEGG II.

1 felles forelesning helt i start med orientering om opplegg og inndeling i mindre grupper etter fag.

2 eller 3 (?) sykluser med seminarer der det øves på:

- Lesing, inkludert hvordan bruke/ikke bruke KI-verktøy
- Søking, inkludert hvordan bruke/ikke bruke KI-verktøy
- Skriving, inkludert hvordan bruke/ikke bruke KI-verktøy

Hver syklus avsluttes med en fellesforelesning der trådene samles.

Tilbakemelding på innlevert arbeid heller enn veiledning.

Ett obligatorisk arbeidskrav som leveres etter hver syklusdel, dvs:

Lesing:

Skrive om hvordan man opplevde å lese teksten, basert på spørsmål av typen Hva var krevende? Hva var interessant/nytt for deg? Hva er hovedpoenget/-innsikten i teksten? Hvordan kontekstualiseres tematikken? Hvordan brukte du KI-verktøy i arbeidet?

Søking:

Skrive et ryddig, velskrevet referat fra søkeaktivitetene man har utført, inkludert hvordan man brukte KI-verktøy.

Skriving:

Skrive et fylldig sammendrag av tekstene man har lest og se dem i sammenheng e.l.? Ta med hvordan man brukte KI-verktøy i prosessen.

Med to sykluser betyr dette 6 innleveringer (med tre betyr det 9, som er mye). Man kan f.eks. kreve alle tre ledd i minst én av syklusene for å kunne ta eksamen?

VEDLEGG 4. MØTT-TAL 2022-2024.

Fakultet	Opptaksstudieprogram	2022	2023	2024
HF	Total	577	519	474
	Arabisk	16	12	
	Arkeologi	56	46	50
	Digital kultur	63	53	51
	Engelsk, bachelor	43	42	27
	Filosofi	37	30	35
	Fransk, bachelor	8	5	7
	Historie, bachelor	83	81	57
	Italiensk	9	8	7
	Japansk	36	47	40
	Kinesisk	15	17	15
	Kjønnsstudier	24	12	8
	Klassisk filologi	5	3	7
	Kulturvitenskap	22	14	13
	Kunsthistorie, bachelor	31	25	21
	Litteraturvitenskap	40	36	42
	Nordisk språk og litteratur	5	12	12
	Norrøn filologi	3	3	4
	Norsk som andrespråk, bachelor	4	5	4
	Religionsvitenskap, bachelor	9	6	10
	Retorikk	13		
	Russisk	9	18	10
	Spansk språk og latinamerikansk litteratur	12	11	16
	Språkvitenskap	17	13	18
	Teatervitenskap	14	15	17
	Tysk, bachelor	3	5	3

Notat fra FoF-arbeidsgruppen LES-100

1. Om arbeidet våren 2025

På bakgrunn av rapporten «Rapport arbeidsgruppe nytt førstesemesteremne Les og skriv 100» fra HF-fakultetets arbeidsgruppe, har en intern arbeidsgruppe ved FoF våren 2025 jobbet med å utvikle en helhetlig undervisningsplan. Denne skal prøves ut i undervisningen høsten 2025 som en pilot. Arbeidsgruppen ved FoF består av Amund Børdahl, Gro Rørstadbotten, Johannes Servan (UB), Henrik Olsen, Hanne Svanholm Misje (HF-fakultetet) og Vibeke Tellmann (leder). Arbeidsgruppen er satt sammen av undervisere med lang erfaring fra Akademisk skriving og expphil ved FoF, og med bidrag fra UB og Studieseksjonen ved fakultetet.

2. Undervisningsstruktur og rammer

Arbeidsgruppen foreslår at undervisningen i LES100 skal omfatte ti seminarer (uke 34-41) og fem forelesninger (uke 34, 36, 38, 40, 42). Seminarene ligger i første del av semesteret, med to seminarer i første (uke 34) og siste (uke 41) undervisningsuke, mens siste forelesning og innlevering 3 er i uke 42. Det er tre korte obligatoriske innleveringer som studentene får tilbakemeldinger på fra medstudenter og fra fagpersonen. Endelig innlevering av semesteroppgave på 3000 ord er i uke 45. Studentene må delta i minst 75 % av seminarundervisningen, oppmøte på forelesningene er ikke obligatorisk.

3. Tematisk oppbygning av emnet

Emnet er tematisk delt inn i tre hovedbolker:

Aktiv lesing (uke 34–36): Studentene introduseres for sentrale akademiske tekster valg av fagmiljøene og lærer teknikker for aktiv lesing og å skrive sammendrag. Arbeidet skjer i grupper. *Første innlevering* er et gruppearbeid der de skal skrive sammendrag av felles hovedtekst fra fagmiljøene med refleksjonsnotat om prosessen. Faglærer gir felles tilbakemelding i seminaret.

Digitale verktøy (uke 37–39): Studentene skal utvikle egne problemstillinger på bakgrunn av en selvvalgt tekst fra tekstkorpuset/100-emnepensumet, de skal søke etter supplerende kilder og skrive annoterte bibliografier på bakgrunn av disse. Det legges vekt på kritisk bruk av KI-verktøy og digital kildekritikk. *Andre innlevering* er en annotert bibliografi med refleksjonsnotat. Medstudenter gir tilbakemelding og faglærer godkjenner disse.

Akademisk skriving (uke 40–41): Studentene arbeider med å skrive egne akademiske tekster, med fokus på redegjørelse og drøftende skriving. *Tredje innlevering* er et utkast til egen akademisk tekst med refleksjon over skriveprosessen og kritisk bruk av KI-verktøy. Faglærer gir individuell tilbakemelding på utkastet.

Seminarundervisningen skal være studentaktiv med vekt på *å lære gjennom å gjøre*. Seminarene følger en progresjon fra gruppearbeid om felles tekst fra fagmiljøene (bolk 1), utvikling av egne problemstillinger basert utvalgt tekst fra felles tekstkorpus fra fagmiljøene og søking etter supplerende tekster (bolk 2) og til slutt selvstendig utforming av egen akademisk tekst (bolk 3).

Digitale verktøy er hovedtema for bolk 2, men vil integreres også i de andre bolkene. I tillegg til å få kjennskap til søkemotorer som Oria, vil studentene bruke Chat UiB og Co-Pilot i arbeidet der det er vurdert som hensiktsmessig. Kritisk, etisk og forsvarlig bruk av KI-verktøy er et av hovedmålene for kurset. Det betyr også at enkelte seminarer vil foregå uten digitale verktøy der det er mest hensiktsmessig.

4. Samarbeid og bidragsyttere

I arbeidet med å utvikle undervisningsplanen har arbeidsgruppen hatt møter med mentorordningen, UB og fagkoordinatorene ved instituttene. Det har resultert i konkrete samarbeid om undervisningen som kan bidra til å gjøre LES100 til et integrert emne i førstesemesteret.

Mentorordningen bidrar med mentorledet seminar i uke 36 med tema kollokviegruppearbeid, Formålet er å støtte studiearbeidet utenfor den fagpersonlede undervisningen og for å etablere kontakt med studentmiljøet.

UB (KI-gruppen, Søk og skriv, Digital-hub mf) bidrar med workshops om digitale verktøy for underviserne, forelesning 3 om digital kildekritikk og bibliotekseminar i uke 38. Bolk 2 vil være et samarbeid med UB.

Emneansvarlige for 100-emnene leverer hovedtekst og tekstkorpus på ca 300 sider som studentene arbeider med. Samarbeid om tekstene studentene skal arbeide med fra ulike perspektiver i LES100 og i fagene/100-emnene kan bidra til innsikt i begge emnene for fagpersonene og det kan bidra til at studentene opplever å arbeide innenfor eget fag også i støtteemnet LES100.

Exphil har tilrettelagt for undervisningsfri i uke 34 og 41 slik at LES100 kan ha doble seminarer. Forelesning 3 i uke 38 er et samarbeid mellom UB, LES100 og exphil.

5. Anbefalinger frem mot høsten 2026

- Vi anbefaler å gjennomføre digitale evalueringer som gjennomføres på siste seminar, i tillegg til gruppesamtaler med tillitsvalgte studenter.
- Vi anbefaler også at det opprettes en arbeidsgruppe som skal revidere undervisningsopplegget der studenter som tok emnet høsten 2025 er inkludert
- Vi anbefaler å gjennomgå logistikken/timeplanene for førstesemesteremnene
- Vi anbefaler at tekstkorpuset hentes fra 100-emnenes pensumliste, i samarbeid med emneansvarlige for 100-emnene
- Vi anbefaler å søke om støtte til å utvikle emnets mitt-uib-side i samarbeid med blant andre UB

Seminarer og forelesninger	Hva/hvordan	Hvorfor	Innlevering og tilbakemelding
F1 uke 34 Tema: Introduksjon og lesing			
S1 uke 34 Bolk 1: Lesing av fagtekster Tema: Hva er en akademisk tekst?	• Forstå hva som kjennetegner en akademisk tekst • Øve oversiktslesing av hovedtekst fra fagmiljøene	• Lære orienteringslesing og bli kjent med fagtekst fra eget fagområde	
S2 uke 34 Bolk 1: Lesing av fagtekster Tema: Hva er aktiv lesing?	• Aktiv lesing med notater av hovedtekst uten digitale verktøy.	• Gjøre lesing til en felles aktivitet i gruppe • Gi verktøy for aktiv lesing uten teknologi	
S3 uke 35 Bolk 1: Lesing av fagtekster Tema: Hva er et sammendrag?	• Skrive et sammendrag av hovedtekst fra fagmiljøene i gruppe.	• Erfaring med skriving i gruppe og med tilbakemelding	
F2 uke 36 Tema: Oppsummering lesing, introduksjon til neste del	• Oppsummering om lesing, vilkår for god lesing og sjangertrekk ved akademiske tekster. • Forfattersamtale med utgangspunkt i <i>HF leser</i>		Innlevering 1 (gruppeoppgave) • Sammendrag av tildelt fagtekst, med kort refleksjonsnotat om prosessen med Co-pilot Tilbakemelding: • Fagperson gir felles tilbakemelding i seminaret
S4 uke 36 Mentorseminar Tema: Hva er en kollokviegruppe?	• Mentorledet seminar • Studieteknikker og kollokviearbeid • Bli kjent med tekstkorpus fra eget fagmiljø	• Styrke samarbeid med studentene • Styrke studentenes egenstudiearbeid • Videreføre arbeidet med tekstene fra fagmiljøene	
S5 uke 37 Bolk 2: Digitale verktøy Tema: Hva er en problemstilling?	• Fra tema til problemstilling • Kritisk forståelse av generative KI-verktøy som veileder i idemyldringsfasen	• Forstå i hvilke sammenhenger generativ KI kan ha en funksjon og ikke • Forstå overgangen fra et bredt utvalg av tekster/tema til spesifikke tema og selvstendig problemstilling	
F3 uke 38 Tema: Hva er digital kildekritikk?	• Digital kildekritikk og generativ KI; hvordan fungerer de, hva er forskjellene mellom dem, etiske aspekter		

S6 uke 38 Bolk 2: Digitale verktøy Tema: Hva er kildesøk?	• Kildesøk og søkemotorer • Biblioteksbesøk • Søke etter ytterligere to (minst) tekster selv	• Etablere kontakt med biblioteket og bibliotekets ressurser • Bidra til kritisk omgang med digitale søkekilder • Kunne finne aktuelle tekster for egen oppgave gjennom søk	
S7 uke 39 Bolk 2: Digitale verktøy Tema: Hva er en annotert bibliografi?	• Annotert bibliografi og litteraturgjennomgang • Forsvarlig bruk av KI-verktøy, etiske aspekter	• Annotert bibliografi med sammendrag skal forberede skrivingen av redegjør-delen av egen oppgave. • Kritisk drøfting av forsvarlig bruk av generativ KI i denne fasen	Innlevering 2 • Annotert bibliografi basert på to selvvalgte tekster og en tekst fra tekstkorpuset. • Begrunnelse for utvalg, med enkel forklaring av fremgangsmåte for søk og relevansvurdering Tilbakemelding: • Fra medstudent, fagperson leser innlevering/medstudentkommentar
S8 uke 40 Bolk 3: Akademisk skriving Tema: Hva er redegjørende skriving?	• <i>Skrivemåter:</i> redegjørende skriving	• Forstå forskjellene mellom redegjørende og argumenterende skriving • Forstå funksjonene til redegjørelsen i teksten	
F4 uke 40 Tema: Oppsummering av kildesøk og introduksjon av skriving	• Skrivehandlinger og oppsummering av sammendrag		
S9 uke 41 Bolk 3: Akademisk skriving Tema: Hva er diskuterende skriving?	• <i>Skrivemåter:</i> diskuterende skriving	• Kunne vurdere argumenter og synspunkter og å ta stilling til dem • Bidra til å kunne bruke generativ KI på en konstruktiv måte i prosessen	
S10 uke 41 Bolk 3: Akademisk skriving Tema: Hva er en ferdig akademisk tekst?	• Shut up and write	• Konsentrert skriving i fellesskap for å skrive på utkast til oppgaven	
F5 uke 42 Avslutning av kurset	• Oppsummering		Innlevering 3 • Utkast med refleksjonsnotat om revisjoner etter tilbakemeldinger Tilbakemelding: fra faglærer, individuell

Førstesemesteremnene H-2025

	LES100	EXPHIL-HFSEM	XXX100
Uke 33	Velkomstuke		
Uke 34	Forelesing 1 Seminar 1 og 2	Undervisningsfri	Forelesning 1
Uke 35	Seminar 3	Forelesning 1	Forelesning 2 Seminar
Uke 36	Forelesning 2 Seminar 4 med mentor Innlevering 1	Forelesning 2 Seminar 1	d.s.
Uke 37	Seminar 5	d.s.	d.s.
Uke 38	Seminar 6 med biblioteket Forelesning 3 (Digi101)	Forelesning Digi101 med LES100 d.s.	d.s.
Uke 39	Seminar 7 Innlevering 2	d.s.	d.s.
Uke 40	Seminar 8 Forelesning 4	d.s.	d.s.
Uke 41	Seminar 9 og 10	Undervisningsfri	Undervisningsfri (så langt det går)
Uke 42	Forelesning 5 Innlevering 3	d.s.	d.s.
Uke 43		d.s.	d.s.
Uke 44		Forelesning 10 Seminar 9	d.s.
Uke 45	Innlevering	Seminar 10	d.s.
Uke 46		Seminar 11	Forelesning 12 Seminar

S 67/25 Revisjon av veileder for bedømming av stilling som førsteamanuensis

Styre
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Arkivreferanse
2025/3672
Styresak
68/25

Dokumentdato
08.06.2025
Møtedato
17.06.2025

Opprykk til professor - Oppnevning av sakkyndig komite innenfor fagområdet nordisk fagdidaktikk– søker Ragnhild Lie Anderson

Vedlegg

1. Forslag til sakkyndig komite fra Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier..

Bakgrunn

Det humanistiske fakultet har innen søknadsfristen 15.03.2025 mottatt søknad om opprykk til professor fra førsteamanuensis Ragnhild Lie Anderson innenfor fagområdet nordisk fagdidaktikk. Anderson har vært ansatt i fast stilling som førsteamanuensis siden 01.01.2013.

Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier har sendt følgende forslag til sakkyndig komité (vedlegg 1):

- Professor Eli Bjørhusdal, Høgskulen på Vestlandet.
- Professor Rune Røstad, Universitetet i Agder.
- Professor Marie Maegaard, University of Copenhagen.

Professor Eli Bjørhusdal er foreslått som leder for komiteen. Samtlige av de foreslåtte medlemmene har levert habilitetserklæringer uten merknader.

Forslag til vedtak

Det humanistiske fakultet oppnevner følgende sakkyndige komité for å vurdere søker Ragnhild Lie Anderson for opprykk til professor innenfor fagområdet nordisk fagdidaktikk:

- Professor Eli Bjørhusdal, Høgskulen på Vestlandet.
- Professor Rune Røstad, Universitetet i Agder.
- Professor Marie Maegaard, University of Copenhagen.

Professor Eli Bjørhusdal oppnevnes som leder for komiteen.

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

UNIVERSITETET I BERGEN

Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier

Det humanistiske fakultet

Unntatt fra innsyn i henhold til Personalmappe

Dato

04.06.2025

Referanse

2025/3672

Anmodning om oppnevning av sakkyndig komite i opprykkssak

Vi viser til søknad om professoroppykk til Ragnhild Lie Anderson ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium (Ref. 2025/3672).

Instituttet ber om oppnevning av følgende sakkyndige komite:

- Professor Eli Bjørhusdal, Høgskulen på Vestlandet, Eli.Bjorhusdal@hvl.no
- Professor Rune Røstad, Universitetet i Agder, rune.rosstad@uia.no
- Professor Marie Maegaard, University of Copenhagen, mamae@hum.ku.dk

Eli Bjørhusdal leder komiteen.

Utfylte habilitetsskjemaer er vedlagt.

Vennlig hilsen

Anders Fagerjord

instituttleder

Angelina Penner Gjertsen

seniorkonsulent

Postadresse

Universitetet i Bergen
Institutt for lingvistiske, litterære og
estetiske studier
Postboks 7800
N-5020 BERGEN

E-post:

post@uib.no

Organisasjonsnummer

874 789 542

Saksbehandler

Angelina Penner Gjertsen
Telefon: 55 58 30 58
Mobil:
E-post: Angelina.Penner@uib.no

Styre
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Arkivreferanse
2025/3464
Styresak
69/25

Dokumentdato
08.06.2025
Møtedato
17.06.2025

Opprykk til professor - Oppnevning av sakkyndig komite innenfor fagområdet allmenn litteraturvitenskap- søker Wolfgang Hottner

Vedlegg

1. Forslag til sakkyndig komité fra Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier.

Bakgrunn

Det humanistiske fakultet har innen søknadsfristen 15.03.2025 mottatt søknad om opprykk til professor fra førsteamanuensis Wolfgang Hottner innenfor fagområdet allmenn litteraturvitenskap. Hottner har vært ansatt i fast stilling som førsteamanuensis siden 01.05.2022.

Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier har sendt følgende forslag til sakkyndig komité (vedlegg 1):

- Professor Helge Jordheim, Universitetet i Oslo.
- Professor Stefan Willer, HU Berlin.
- Professor Susanne Lüdemann, LMU München.

Professor Helge Jordheim er foreslått som leder for komiteen. Samtlige av de foreslåtte medlemmene har levert habilitetserklæringer uten merknader.

Forslag til vedtak

Det humanistiske fakultet oppnevner følgende sakkyndige komité for å vurdere søker Wolfgang Hottner for opprykk til professor innenfor fagområdet allmenn litteraturvitenskap:

- Professor Helge Jordheim, Universitetet i Oslo.
- Professor Stefan Willer, HU Berlin.
- Professor Susanne Lüdemann, LMU München.

Professor Helge Jordheim oppnevnes som leder for komiteen

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Det humanistiske fakultet

Unntatt fra innsyn i henhold til Personalmappe

Dato
02.06.2025

Referanse
2025/3464

Anmodning om oppnevning av sakkyndig komite i opprykksak

Vi viser til opprykksak til Wolfgang Hottner ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium (LLE) (Ref. 2025/3464) og foreslår følgende eksperter å evaluere saken:

- Professor Helge Jordheim, UiO, helge.jordheim@ikos.uio.no
- Professor Stefan Willer, HU Berlin, stefan.willer@hu-berlin.de
- Professor Susanne Lüdemann, LMU München, s.luedemann@lmu.de

Jordheim leder komiteen.

Utfylte habilitetsskjemaer er vedlagt.

Med vennlig hilsen

Anders Fagerjord
instituttleder

Angelina Penner Gjertsen
seniorkonsulent

Postadresse
Universitetet i Bergen
Institutt for lingvistiske, litterære og
estetiske studier
Postboks 7800
N-5020 BERGEN

E-post:
post@uib.no

Organisasjonsnummer
874 789 542

Saksbehandler
Angelina Penner Gjertsen
Telefon: 55 58 30 58
Mobil:
E-post: Angelina.Penner@uib.no

Styre
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Arkivreferanse
2025/3650
Styresak
70/25

Dokumentdato
10.06.2025
Møtedato
17.06.2025

Oppnevning av sakkyndig komité - opprykk til professor

Dokumenter i saken

- Forslag til komité.
- Habilitetserklæring fra Ødegård.

Bakgrunn

Det humanistiske fakultet har innen søknadsfristen 15.03.2025 mottatt søknad om opprykk til professor fra førsteamanuensis Ingvar Mæhle innenfor fagområdet historie, men spesialisering i antikkens historie. Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap har sendt følgende forslag til sakkyndig komité (vedlegg 1):

- Professor Knut Ødegård, Universitetet i Oslo.
- Professor Carsten Hjort Lange, Aalborg Universitet.
- Professor Peter Fibiger Bang, Københavns Universitet.
- Professor Arja Karivieri, Stockholms Universitet.

Professor Knut Ødegård foreslås som leder av komiteen.

Ødegård har levert en habilitetserklæring med merknader om kjennskap til søkeren (se vedlegg 2). Kontakten mellom de to har vært av faglig natur. Ett eksempel som trekkes frem av Ødegård er at han har rollen som redaktør i en publikasjon hvor Mæhle også er bidragsyter. Fakultetet har gjort en vurdering av mulig inhabilitet og har konkludert med at de nevnte forholdene ikke medfører inhabilitet. De øvrige medlemmene i komiteen har ingen merknader knyttet til habilitet.

Forslag til vedtak

Det humanistiske fakultet oppnevner følgende sakkyndige komité for å vurdere søkeren Ingvar Mæhle for opprykk til professor innen fagområdet historie, med spesialisering i antikkens historie:

- Professor Knut Ødegård, Universitetet i Oslo.
- Professor Carsten Hjort Lange, Aalborg Universitet.
- Professor Peter Fibiger Bang, Københavns Universitet.
- Professor Arja Karivieri, Stockholms Universitet.

Professor Knut Ødegård oppnevnes som leder av komiteen.

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

10.06.2025/Turid Høyland

Det humanistiske fakultet

Unntatt fra innsyn i henhold til Personalmappe

Dato
03.06.2025

Referanse
2025/3650

Forslag til komité for å bedømme professorkompetanse fra Institutt for AHKR

Viser til Ingvar Mæhle sin søknad om opprykk til professor etter kompetanse. Institutt for AHKR foreslår følgende sakkyndige komité for bedømming av Mæhles kompetanse:

Professor Knut Ødegård, Universitetet i Oslo, knut.odegard@iakh.uio.no (leder)

Professor Carsten Hjort Lange, Aalborg University, lange@dps.aau.dk

Professor Peter Fibiger Bang, University of Copenhagen, pbang@hum.ku.dk

Professor Arja Karivieri, Stockholms universitet arja.karivieri@antiken.su.se

Professor Knut Ødegård foreslås som leder av komitéen.

Habilitetserklæringer er vedlagt.

Med vennlig hilsen

Teemu Ryymin
instituttleder

Anna Lisa Arefjord
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrifter.

Postadresse
Universitetet i Bergen
Det humanistiske fakultet
Postboks 7800
N-5020 BERGEN

E-post:
post@uib.no
Organisasjonsnummer
874 789 542

Saksbehandler
Anna Lisa Arefjord
Telefon: 55 58 30 28
Mobil:
E-post: Anna.Arefjord@uib.no

Habilitetserklæring

Navn (bruk blokkbokstaver)..... Professor Knut Ødegård

Tilsettingssak.....

Opprykkssak..... Ingvar Mæhle

Doktorgrad.....

Undertegnede bekrefter at (kryss av):

☒ jeg har lest "Bestemmelser om habilitet og tillit"

☐ jeg kan ikke se at det i denne saken er forhold som gjør eller kan gjøre meg inhabil

☒ jeg ber om at følgende forhold vurderes for mulig inhabilitet

Se vedlagte korte notat

Bruk ev. eget ark

Oslo 5.5.2025

Sted og dato

Knut Ødegård

Underskrift

Jeg oppfatter reglene om habilitet slik at jeg i dette tilfellet er habil. Jeg vil likevel opplyse om at jeg har kjent søkeren Ingvar Brandvik Mæhle fra forskjellige faglige sammenhenger gjennom nesten 25 år, jeg var blant annet 2. opponent i hans disputas i 2004. Det meste av kontakten de siste 20 årene har vært vanlig faglig virksomhet, som f.eks. eksamensarbeid.

Han var også deltager under feltarbeid i et prosjekt jeg ledet i Tegea i Hellas i 2012. I forbindelse med den planlagte publikasjonen *Tegea 3: Investigations in the Urban Centre 1999-2013*, som redigeres av meg og skal publiseres av det norske institutt i Athen i løpet av 2026, skal Mæhle bidra med en artikkel. Dette bidraget er imidlertid Mæhles selvstendige arbeid og jeg bidrar ikke på andre måter til hans arbeid enn at jeg er redaktør.

Fra: "Knut Ødegård" <knut.odegard@iakh.uio.no>/span>
Sendt: mandag 5. mai 2025 13:24:43
Til: "Anna Lisa Arefjord" <Anna.Arefjord@uib.no>
Emne: SV: Vurdering av professorkompetanse (Universitetet i Bergen),
habilitetserklæring

Hei igjen!

Jeg står akkurat på farten til Sicilia en ukes tid og har dessverre ikke anledning til å oppdatere notatet og sende på nytt akkurat nå.

Men min rolle når det gjelder den aktuelle publikasjonen er altså som redaktør og hovedforfatter, det er 4-5 andre bidragsytere og min oppgave som redaktør vil være å sørge for at disse bidragene henger sammen tematisk og faglig. Mæhle skal i denne publikasjonen skrive om det politiske systemet i Tegea i Arkadia og det er altså ikke snakk om samskriving eller noe annet direkte samarbeid, annet enn det en redaktør normalt vil gjøre.

Med vennlig hilsen

Knut

Fra: Anna Lisa Arefjord <Anna.Arefjord@uib.no>
Sendt: mandag 5. mai 2025 15:16
Til: Knut Ødegård <knut.odegard@iakh.uio.no>
Emne: RE: Vurdering av professorkompetanse (Universitetet i Bergen), habilitetserklæring

Hei,

Takk for tilsendt habilitetserklæring. Fakultetet spør om du kan spesifisere litt nærmere hvilken rolle du har som redaktør i den aktuelle publikasjonen og om det er mange bidragsytere? Har du mulighet til å oppdatere notatet ditt med litt mer informasjon rundt dette og sende på nytt?

På forhånd takk for hjelpen!

Mvh
Anna Lisa

Anna Lisa Arefjord
Rådgiver

Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap
Universitetet i Bergen
www.uib.no
Tlf: +47 55 58 39 64

From: Knut Ødegård <knut.odegard@iakh.uio.no>

Sent: Monday, May 5, 2025 11:00 AM

To: Anna Lisa Arefjord <Anna.Arefjord@uib.no>

Subject: SV: Vurdering av professorkompetanse (Universitetet i Bergen), habilitetserklæring

Hei!

Vedlagt følger habilitetserklæring. Jeg har tilføyd et kort notat, mest for å være åpen om den kontakt jeg har hatt med søkeren. Men jeg oppfatter altså habilitetsreglene slik at jeg i dette tilfellet bør være habil i saken.

Med vennlig hilsen

Knut Ødegård

Professor i antikkens historie og klassisk arkeologi
Institutt for arkeologi, konservering og historie
Universitetet i Oslo

Fra: Anna Lisa Arefjord <Anna.Arefjord@uib.no>

Sendt: mandag 28. april 2025 14:42

Til: Knut Ødegård <knut.odegard@iakh.uio.no>

Emne: Vurdering av professorkompetanse (Universitetet i Bergen), habilitetserklæring

Kjære komitéleder,

Etter avtale med instituttleder Teemu Ryymin sender jeg vedlagt habilitetserklæring for vurderingen av Ingvar Mæhles professorkompetanse, samt «Bestemmelser om habilitet og tillit». Fint om du kan fylle ut habilitetserklæringen, signere den og returnere skjemaet til meg så snart du har anledning.

Ta gjerne kontakt om du har spørsmål eller kommentarer.

Mvh

Anna Lisa Arefjord

Anna Lisa Arefjord
Rådgiver

Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap
Universitetet i Bergen

www.uib.no

Tlf: +47 55 58 39 64

[External email] Make sure you recognize the sender's email address before you click links, open attachments, or get involved in financial transactions. Contact IT-support BRITA if you have any questions.